

Årsredovisning 2023

Ovanåkers kommun

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord	4
Förvaltningsberättelse	5
Inledning	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	21
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	22
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	28
Balanskravsresultat	53
Väsentliga personalförhållanden	54
Förväntad utveckling	60
Ekonomisk redovisning	62
Resultaträkning	62
Balansräkning	63
Kassaflödesanalys	64
Noter (tkr)	65
Driftredovisning	78
Budgetförändringar	79
Investeringsredovisning	80
Budgetförändringar investeringar	82
Revisionsrapport	83
Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag	85
Politiska organ	86
Kommunstyrelsen	89
Kultur- och fritidsnämnden	95
Samhällsbyggnadsnämnden	98
VA-verksamheten	100
Miljö- och Byggnämnden	102
Barn- och Utbildningsnämnden	107
Socialnämnden	113
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	121
Alfta Industricenter AB	125
Helsinge Net Ovanåker AB	128
Helsinge Vatten AB	131
Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB	133

Förord - Kommunstyrelsens ordförande

Av erfarenhet vet jag att första året i en ny mandatperiod med en ny politisk konstellation behöver ledningen sin tid att komma på plats. Dels ska man sätta sig in i ärenden som den tidigare ledningen påbörjat, dels ska man skapa fungerande arbetsformer och relationer med både politiker och tjänstemän.

Kommunchef Marita Lindsmyr beslutade efter åtta månader på posten att avsluta sin tjänst och Mattias Bergström som tidigare varit tf kommunchef trädde återigen in i den rollen. Efter en formell rekryteringsprocess har Mattias sedan augusti varit kommunchef för Ovanåker.

Oroligheterna i omvärlden har tyvärr eskalerat. Rysslands invasionskrig mot Ukraina fortsätter och efter Hamas attack den 7 oktober blossade konflikten mellan Israel och Hamas upp med full styrka. Det går inte att räkna på det mänskliga lidande som dessa konflikter utsätter människor för men det oroliga världsläget påverkar också den finansiella stabiliteten i Europa vilket i sin tur påverkar de ekonomiska förutsättningarna för kommunerna. Trots den ansträngda ekonomin har vi valt att inte lägga några extra betungande besparingskrav på nämnderna. Vi bedömer att åren efter 2024 kommer att bli något ljusare och vi vill ge alla verksamheter möjligheten att planera och göra långsiktiga förändringar. På så sätt kan vi bättre rusta kommunen för framtiden. Ett stort tack till all personal och alla tjänstemän för det gångna året.

Yoomi Renström

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Lika intensivt som barnen leker på våra skolgårdar, lika snabbt känns det som att år 2023 har passerat. För egen del har 2023 inneburit tre olika tjänster, från miljö- och byggchef i januari vidare till tf kommunchef och till sist kommunchef i augusti. Ett nytt år och en ny mandatperiod med många nya och "nygamla" människor i vår organisation, förtroendevalda och medarbetare. Som kommunchef är en av fördelarna att jag får möjligheten att träffa så många olika människor i alla olika typer av yrken som vi som kommun tillhandahåller.

Jag slås av det fantastiska arbete som ni gör, varje dag. Allt ifrån hur ni tar hand om våra äldre, hur ni skapar trygga miljöer i våra förskolor och skolor och hur ni får fler att växa i vår kommun. Ovanåkers kommun har nästan 1000 medarbetare och det skulle vara omöjligt för mig att räkna upp allt bra ni gör på en halvsida i denna årsredovisning. Men trots allt positivt vi gör går det inte blunda för det som händer i omvärlden. Vi utsätts regelbundet för olika typer av IT-attacker, miljöer för våra unga blir tuffare och våra handläggare möts av fler hotfulla situationer.

Oavsett hur våra arbeten ser ut är jag övertygad om att vårt arbete blir bättre och att vi kommer må mycket bättre om vi arbetar tillsammans. Jag rekommenderar att vi alla pratar mer med varandra än om varandra, då kan vi göra skillnad. En av mina kloka medarbetare brukar säga att livet är ett tillsammansprojekt. Det ligger något i det, både i arbetet och på hemmaplan.

Mattias Bergström

Kommunchef

Förvaltningsberättelse

Inledning

Denna förvaltningsberättelse upprättas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitel och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Syftet med förvaltningsberättelsen är att ge en samlad och tydlig bild av Ovanåkers kommun och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande rubriker:

Översikt över verksamhetens utveckling, Den kommunala koncernen, Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, Händelser av väsentlig betydelse, Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten, God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning, Balanskravsresultat, Väsentliga personalförhållanden och Förväntad utveckling.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ovanåkers kommunkoncern redovisar ett resultat för 2023 på 0,9 mnkr, budgeten för året var 4,9 mnkr. Föregående års resultat i kommunkoncernen var 36,3 mnkr. Sammantaget blev det en negativ budgetavvikelse för koncernens resultat med 4,0 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader för kommunkoncernen är -828,0 mnkr vilket är 33,7 mnkr sämre än budgeterat. Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader. Högre personalkostnader, högre pensionskostnader och ökade kostnader för köpta tjänster och köpta utbildningsplatser är några av förklaringarna till den negativa budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 2,3 mnkr lägre än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 845,8 mnkr vilket är 25,5 mnkr högre än budgeten för året. Den främst orsaken till detta beror på högre skatteintäkter samt effekter av budgetpropositionen för 2023. Men det har även varit en ökning av fastighetsavgiften. Under 2023 har kommunen fått 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag.

Finansnettot, finansiella intäkter och kostnader, är -16,9 mnkr vilket är en positiv budgetavvikelse med 4,1 mnkr. Den största orsaken till avvikelsen beror på realiserade resultat på kommunens pensionsplaceringar.

Ovanåkers kommuns redovisade resultat för 2023 är -1,1 mnkr, årets resultat exklusive VA-verksamhetens resultat är 0,1 mnkr. Det budgeterade resultatet för 2023 är 0,1 mnkr. Föregående år var resultatet 30,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 31,4 mnkr sämre än budget och skatteintäkter och statsbidrag är 25,5 mnkr bättre än budget. Finansnettot är 4,7 mnkr bättre än budget.

Invånarantalet i kommunen har under några år ökat men 2022 vände trenden och det är nu andra året med en befolkningsminskning. Under året minskade befolkningen med 97 personer och var vid årets utgång 11 525 personer. Trenden att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser minskar håller i sig även under 2023, soliditeten i koncernen är nu på 34,8 %, 2019 var den 37,2 %. Soliditeten inkl. pensionsförpliktelser har däremot ökat från att 2019 vara 20,1 % till 22,5 % detta år. Huvudorsaken till den försämrade soliditeten exkl. pensionsförpliktelser är en relativt hög investeringstakt, framförallt under perioden 2018 till 2020 men

även efterföljande år har investeringarna varit relativt höga. För att finansiera de senaste årens investeringar har kommunkoncernen ökat sina långfristiga skulder med 197 mnkr sedan 2019. Kommunkoncernens långfristiga skuld per invånare fortsätter att öka och uppgår nu till 75 tkr. Resultatet för kommunkoncernen är det enskilt lägsta resultatet sedan 2019.

Den kommunala koncernen

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter (tkr)	327 815	313 635	299 020	314 983	332 157
Verksamhetens kostnader (tkr)	-1 077 727	-979 988	-967 794	-930 041	-939 798
Årets resultat (tkr)	948	36 269	17 461	29 050	32 909
Soliditet (%)	34,8 %	35,5 %	34,8 %	35,4 %	37,2 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	22,5 %	22,9 %	21,0 %	20,4 %	20,1 %
Investeringar (brutto) (tkr)	128 273	133 829	125 963	197 140	273 624
Långfristiga skulder (tkr)	862 103	864 440	844 075	782 362	664 931
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	75	74	72	67	57

Kommunen

	2023	2022	2021	2020	2019
Antal invånare (folkmängd)	11 525	11 622	11 711	11 672	11 670
Kommunal skattesats (%)	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %
Verksamhetens intäkter (tkr)	155 684	151 041	143 077	166 252	186 015
Verksamhetens kostnader (tkr)	-952 016	-861 811	-853 102	-826 815	-831 620
Verksamhetens nettokostnader (tkr)	-843 481	-755 251	-751 495	-698 214	-677 108
Verksamhetens nettokostnader/invånare (tkr)	-73	-65	-64	-60	-58
Skatteintäkter och statsbidrag (tkr)	845 836	794 805	755 758	722 652	699 986
Årets resultat (tkr)	-1 073	30 933	13 463	20 749	29 850
Soliditet (%)	43,0 %	44,2 %	43,4 %	45,1 %	50,0 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	24,0 %	24,5 %	21,7 %	21,1 %	21,4 %
Investeringar (brutto) (tkr)	78 423	91 871	90 661	159 347	192 246
Långfristiga skulder (tkr)	390 153	386 490	366 125	324 412	212 981
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	34	33	31	28	18
Totala tillgångar	1 202 223	1 172 262	1 122 985	1 050 131	906 535
Antal tillsvidareanställda	981	954	953	919	927

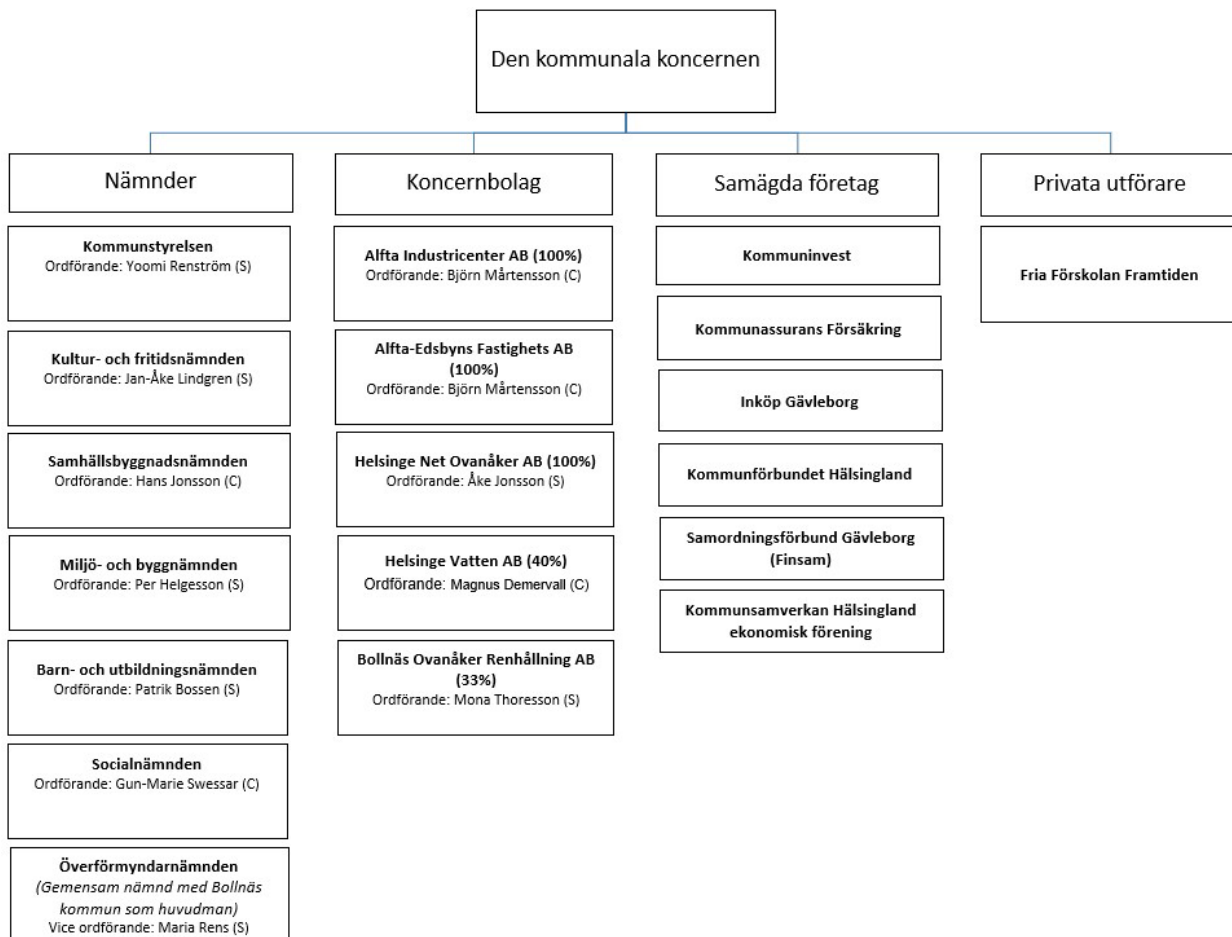
Utvecklingsmönstren på lite längre sikt visar bl.a att befolkningen fortsätter att minska efter att under några år tillfälligt ökat, befolkningen har mellan 1990 och 2023 minskat med 2 033 personer. Den kommunala skattesatsen i kommunen har varit oförändrad under perioden. Investeringarna i koncernen var historiskt höga under perioden 2018-2020 men även 2021 till 2023 genomfördes mer investeringar än vad som kunde finansieras med egna medel. Detta har medfört att de långfristiga skulderna i kommunkoncernen per invånare har ökat från att 2019 vara 57 tkr/inv. till att 2023 uppgå till 75 tkr/inv. De långfristiga skulderna per invånare i kommunen har ökat från 18 tkr/inv. 2019 till 34 tkr/inv. 2023. De höga investeringsvolymerna märks också på det totala tillgångarna i kommunen, där merparten avser anläggningstillgångar, 2019 var de totala tillgångarna i kommunen 906 mnkr men har fram till 2023 ökat till 1 202 mnkr. Soliditeten minskar i

både kommunkoncernen och kommunen men däremot ökar soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen något under perioden 2019 till 2023. Antalet tillsvidareanställda i kommunen var år 2023 981 personer, 2019 var det 927 personer.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag samt två delägda bolag. De helägda bolagen är Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB och Helsinge Net Ovanåker AB. De två delägda bolagen Helsinge Vatten AB och Bollnäs Ovanåker Renhållning AB ägs tillsammans med Bollnäs Stadshus AB. De samägda företagen är Kommuninvest Ekonomisk förening, Kommunassurans Försäkring, Kommunförbundet Hälsingland, Samordningsförbund Gävleborg (Finsam) samt Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening. Inköp Gävleborg är under avveckling. Kommunen anlitar privata utförare inom förskoleverksamhet.

Organisationsschema

Nämnder	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Inom nämndens ansvar ligger verksamheter såsom ekonomi, inköp, personal och löner, kommunikation och service, IT, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism och fysisk planering.

Kultur- och fritidsnämnden	Kultur och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet, fritidsgårdar och biblioteksverksamhet samt kulturskola.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för gator, vägar, parker och övriga allmänna platser. Nämnden ansvarar för de kommunala fastigheterna inom ramen för förvaltningsavtalet, t ex. verksamhetsfastigheter, kulturfastigheter, saneringsfastigheter och kommunens fritids- och idrottsfastigheter samt kommunens spår, leder och badplatser. Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom kommunens verksamhet med MBK (Mätning, Beräkning, Kartframställning), färdtjänst och riksfärdtjänst.
Miljö- och byggnämnden	Miljö- och byggnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet samt bostadsanpassningsbidrag. Nämnden är vidare kommunens naturvårdsorgan samt innehar budgetansvar för kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, anpassad grundskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, Svenska för invandrare (SFI) samt högskola/lärcentrum. I kommunen finns även en enskild förskola för vilken nämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för verksamheter som styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).
Överförmyndarnämnden	Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet vars huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap, samt efter handläggning ge tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder.

Koncernbolag	Verksamhet
Alfta Industricenter AB	Förvaltar och hyr ut ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Driver ett företagshotell på 35 000 m ² i Alfta.
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Fastighetsbolag som har i uppdrag att bygga och hyra ut hyresrätter, utbudet ska passa olika kategorier av hyresgäster. Bolagets verksamhet omfattar även att förvalta kommunens verksamhetsfastigheter.
Helsinge Net Ovanåker AB	Bolaget levererar bredband via kopparnät och fibernät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.
Helsinge Vatten AB	Bolagets uppdrag är att ansvara för distribution och rening av vatten, samt drift, skötsel och underhåll av vatten- och avloppsanläggningar inom Ovanåkers och Bollnäs kommun.
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	Ansvarar för ägarkommunernas avfallsverksamhet och driver avfallsanläggningen med återvinningscentralen på Sävstaås samt Edsbyn.

Samägda företag	Verksamhet
Kommuninvest	Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.
Kommunassurans Försäkring	Kommunassurans Försäkring AB är ett kommunesektorinternt försäkringsbolag som ägs av en fjärdedel av Sveriges kommuner. Kommunassurans tillhandahåller i huvudsak egendoms- och ansvarsförsäkringar till ägarkommunerna samt biträder ägarkommunerna i deras skadeförebyggande arbete.
Inköp Gävleborg	Har tom 2019 genomfört upphandlingar samt gett stöd och rådgivning åt kommunernas förvaltningar och bolag i Gävleborgs län.

Kommunförbundet Hälsingland	Arbetar med förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet samt serveringstillstånd för alkohol, tillsyn av tobak, folköl samt receptfria läkemedel samt ansvarar för en förvaltarenhet.
Samordningsförbund Gävleborg (Finsam)	Samordningsförbund Gävleborg ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet med syfte att personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete och egen försörjning. Verksamheten bygger på Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (ofta förkortat Finsam).
Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening	Ambitionen med den ekonomiska föreningen är att fungera som ett nav och samordnare av utvecklingsprojekt för de sex hälsingekommunerna. Mycket har tidigare gjorts huvudsakligen inom vuxenutbildningen men inriktningen för den ekonomiska föreningen är att kunna initiera och driva projekt inom en rad områden.

<i>Privata utförare</i>	<i>Verksamhet</i>
Fria Förskolan Framtiden	Fria Förskolan Framtiden är en enskild förskoleverksamhet för vilken Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.

Sedan 2011 bedrivs överförmyndarverksamheten av en Överförmyndarenhet i ett samarbete mellan Bollnäs, Ljusdal och Ovanåkers kommun. Bakgrunden till det fattade beslutet är bland annat att man behövde stärka verksamheterna i respektive kommun och öka rättssäkerheten, varför handläggningen flyttades till den gemensamma enheten. Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun har sedan 2015 en gemensam överförmyndarnämnd och sedan 2023 ingår även Ljusdals kommun i den gemensamma överförmyndarnämnden.

2009 bildades bolaget Helsing Vatten AB i syfte att sköta drift och underhåll av Bollnäs och Ovanåkers kommuners VA-verksamheter. Bolaget ansvarar även för respektive kommuns administrations- och ekonomifunktion, marknadsföring, kundtjänst samt hantering av fakturering och kravtjänst. Bolaget ägs till 40 % av Ovanåkers kommun och 60 % av Bollnäs Stadshus AB.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB (BORAB) ägs till 33,3 % av Ovanåkers kommun och 66,7 % av Bollnäs Stadshus AB. Bolagets uppdrag är att samla in, transportera, behandla och återvinna kommunernas avfall, samt lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB. Borab bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektivet och dels en konkurrensutsatt del med avkastningskrav.

Inköp Gävleborg fungerar under avvecklingen endast som förvaltare av avtal (enligt reviderad förbundsordning). Sedan 2020 har alla kommuner i Hälsingland skapat egna inköpsorganisationer och samverkar tillsammans i inköps och upphandlingsfrågor i Inköpssamverkan Mitt. Under 2024 kommer Inköp Gävleborg att avvecklas.

Kommunalförbundet Hälsingland (KFH) bildades den 1 april 2009. Medlemskommunerna Bollnäs, Söderhamn och Ovanåker har lämnat över ansvaret för bl. a förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet.

Under 2023 har antalet nämnder i Ovanåkers kommun utökats med två nya nämnder, Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan följer några risker/områden som är av vikt för att bedöma och förstå resultatet och den ekonomiska ställningen i Ovanåkers kommun och kommunkoncernen. Dessa är indelade i rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Nedan följer ett utdrag ur Ekonomirapporten som SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, presenterade i oktober.

De senaste årens inflations- och ränteuppgång har lett till en ekonomisk inbromsning och svensk BNP faller med 0,6 procent i år. Nästa år väntas en svag uppgång (+1 procent) men Sverige befinner sig fortfarande i lågkonjunktur. När omvärldsekonomin repar sig 2025 och 2026 förväntas återhämtningen bli större.

Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån. I prognosen räknar vi med ytterligare en höjning av styrräntan till 4,25 procent i år. Svensk ekonomi drabbas hårt både av inflationen och den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin.

Bostadsbyggandet påverkas kraftigt och antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret i år jämfört med samma period förra året. Investeringarna i näringslivet har minskat men samtidigt utvecklats förhållandevis starkt med tanke på den kraftiga ränteuppgången. Högt skuldsatta och räntekänsliga hushåll bidrar också till konjunkturedgången när deras köpkraft minskar. Inflationen har inneburit att reallönerna fallit till 2013 års nivå. Hittills har försvagningen av hushållens köpkraft mildrats av att de har använt det buffertsparande som byggdes upp under pandemin, men successivt slår de höga priserna och räntorna igenom. Hushållens sparkvot är nere på samma nivå som före pandemin och bedömningen är att hushållen inte vill försämra sparandet ytterligare.

Även om inflationen sjunker kommer den högre prisnivån och ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Under 2024 räknar vi med att kronkursen stärks och att inflationen mätt som KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) minskar till ett årsmedelvärde på 2,3 procent. I och med att inflationen stabiliseras runt målet på 2 procent, kan Riksbanken börja sänka styrräntan, något som beräknas börja under andra kvartalet 2024. Lägre inflation och mindre åtstramande penningpolitik ökar hushållens köpkraft 2024, men anpassningen till varaktigt högre prisnivå och räntor kommer sannolikt att pågå flera år efter att inflationen normaliserats. Omvärlden behöver också anpassa sig till en varaktigt lägre köpkraft och därmed kommer svensk export att ge svagt bidrag till BNP-ökningen fram till 2025. Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en mycket hög nivå, cirka 70 procent av befolkningen i åldern 15–74 år är sysselsatta. Men konjunkturedgången väntas inom kort ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. Nästa år beräknas arbetslösheten stiga och antalet arbetade timmar minska med 0,3 procent, något som påverkar utvecklingen av skatteunderlaget, som därför ökar långsammare än normalt. Men sett under hela prognosperioden ökar det nominella skatteunderlaget i linje med den historiska utvecklingen. Kommunsektorn påverkas dock av den höga inflationen, de höga räntekostnaderna och den allt svagare konjunkturen som försämrar resultaten.

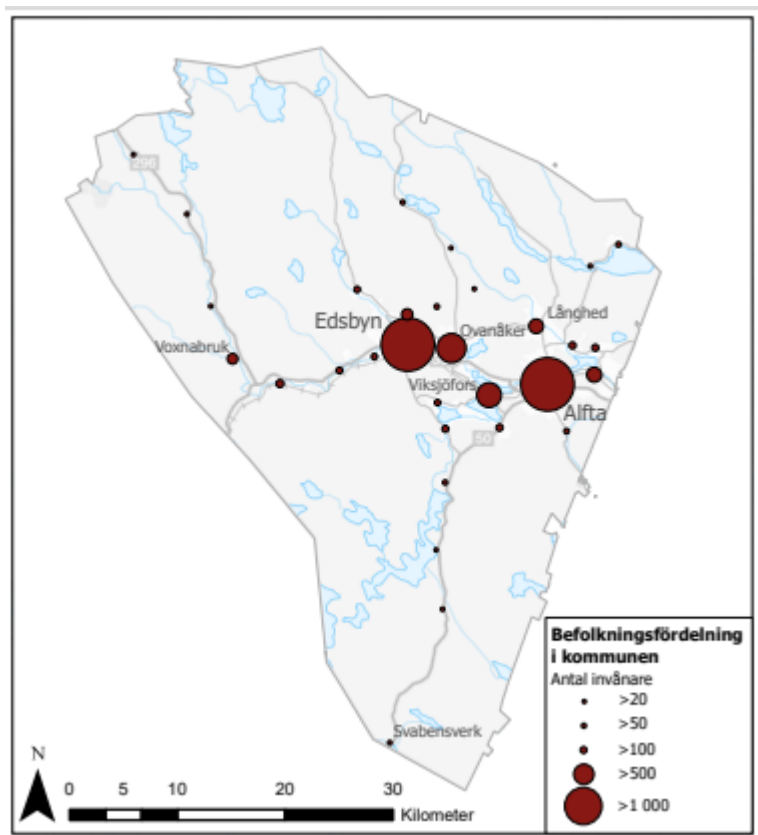
Kommunernas ekonomiska läge är mer ansträngt än på många år. Höga prisökningar i verksamheterna och

ökade pensionskostnader i år och nästa år ger tillsammans med högre räntor tuffa ekonomiska förutsättningar. Resultaten faller kraftigt i år och många kommuner prognostiserar underskott. Inför nästa år krävs fortsatt återhållsamhet, effektiviseringar och i flera kommuner även skatthöjningar. Anpassningar av verksamheten måste göras, bland annat med hjälp av digital teknik och nya arbetssätt, som både tar hänsyn till dagens svåra ekonomiska förutsättningar och arbetskraftsbristen. För att kommunerna ska komma tillbaka till nödvändiga resultatnivåer är det avgörande att inflationen återgår till inflationsmålet.

Kommunernas resultat var 34 miljarder kronor 2022 vilket motsvarar 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Endast 21 kommuner hade underskott. I år faller resultaten kraftigt till följd av höga pensionskostnader, ökade räntekostnader och prisökningar. Sammantaget beräknas resultatet minska med 25 miljarder kronor, och inför nästa år försämras förutsättningarna ytterligare. I vilken utsträckning kommunerna kommer att ta till åtgärder i form av besparingar, effektiviseringar eller skatthöjningar inför 2024 återstår att se, men skulle inget göras kommer det att bli underskott i de flesta kommunerna och i sektorn som helhet. De lägre resultatnivåerna kommer också att innebära en ökad upplåning.

Befolkningsutveckling

Hur kommunens befolkning är sammansatt påverkar planeringen av service i en kommun. Det handlar bland annat om hur många invånare kommunen har i förvärsarbetande ålder, andelen äldre, antalet barn, antalet kvinnor och män, geografisk spridning och om befolkningen ökar eller minskar.

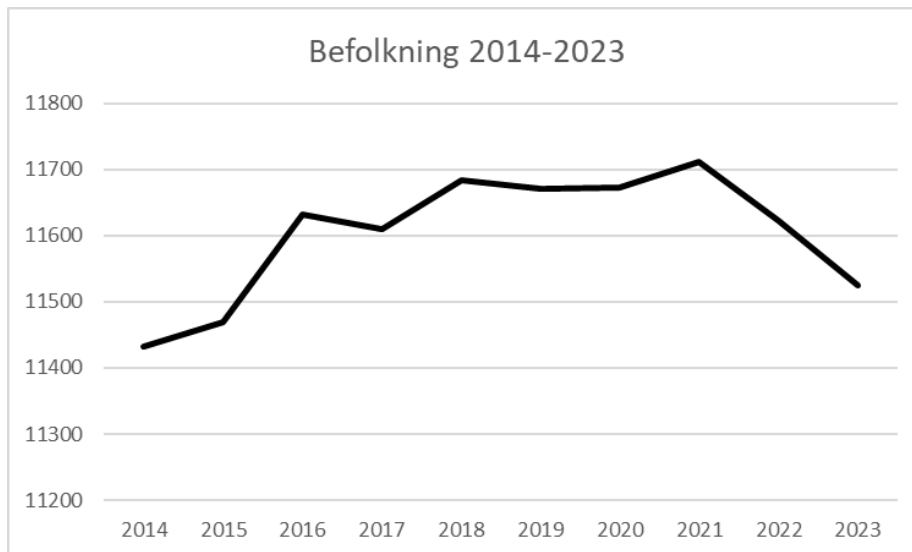
I Ovanåkers kommun är befolkningen koncentrerad till Voxnans dalgång och de kringliggande byarna. Nästan 60% av kommunens befolkning bor i tätorterna Edsbyn och Alfta

Enligt befolkningsprognosen antas att runt 110 barn föds varje år i kommunen, 2023 föddes det totalt 107

barn. Det är dock fortfarande fler som dör än som föds vilket leder till ett så kallat negativt födelseöverskott. Under år 2023 avled 159 personer och födelseunderskottet var -52.

De senaste åren har inrikes inflyttning till kommunen legat på 300-400 personer. Utflyttningen har ofta varit något högre. År 2023 var det ett inrikes nettoflyttningsunderskott på -43 personer. 399 inrikes utflyttningar och 356 inrikes inflyttningar till kommunen. Under 2023 invandrade 39 personer och utvandrade 44 personer, vilket ger ett invandringsunderskott på -5 personer under 2023. Per den 31 december 2023 bor 11 525 invånare i Ovanåkers kommun. Befolkningen minskade med 97 personer jämfört med föregående år.

Åldersstrukturen i Ovanåkers kommun skiljer sig från riket. Kommunen har en högre andel äldre och antalet äldre kommer att fortsätta öka i framtiden. Största ökningen kommer ske runt år 2020 och fram till 2035. Denna befolkningsstruktur påverkar den framtida välfärden.

Befolkningen har mellan 1990-2023 minskat med 2033 personer till nuvarande 11525 invånare. Mellan 1990-2013 minskade befolkningen varje år medan befolkningen under perioden 2014-2023 ökat sex av tio år.

En demografisk utmaning för kommunen ligger i att antalet 80 år och äldre antas öka med 410 personer (+48%) mellan 2020-2030. Mellan 2020-2023 var ökningen 81. Gruppen 80 år och äldre är en grupp där flera är i behov av kommunala insatser i form av hemtjänst eller särskilt boende. Mellan 2030 och 2040 antas att ökningen i gruppen 80 år och äldre inte är så stor men en omfördelning sker inom gruppen där antalet 90 år och äldre antas bli 122 fler (+65%).

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ovanåkers kommun utmärks av en stark industri- och småföretagartradition. Tillväxten i det lokala näringslivet i Ovanåker har varit mycket god under hela 2000-talet. Det beror dels på den starka företagartraditionen kombinerat med en god förmåga till förnyelse och investeringsvilja. Några av länets största privata arbetsgivare finns i Ovanåkers kommun. Andelen företagsamma i Ovanåker ligger över länssnittet. En framtida utmaning är att rekrytera kvalificerad arbetskraft för att företagen ska fortsätta utvecklas, men det gäller inte bara den kvalificerade arbetskraften utan det kommer att bli en utmaning inom alla områden.

2023 har varit ett tufft och utmanande år för en stor del av kommunens företagare, vi har haft stora varsel på Svenska Fönster som direkt ger effekt på arbetslöshetssiffrorna i kommunen, även några andra företag har varslat under året. Flera mindre snickarfirmor har under slutet av 2023 varslat personal eftersom det fortsätter vara trögt i byggbranschen. Vi i Ovanåker har en större bredd på branscher nu än vad vi hade för ett tiotal år sedan då vi hade nästan bara träindustri. Tittar vi på Alfta Industricenter så har flera metallföretag etablerat sig där genom åren och det gör att vi inte är lika känslig för konjunkturedgångar, flera av metallföretagen har fortsatt gå bra vilket har vägt upp lite. Sedan har företagen i kommunen fortfarande stora problem med sin kompetensförsörjning över tid och detta är en av de stora utmaningarna för företagen i vår kommun framgent.

Arbetslösheten i Gävleborgs län var 8,7 % (12 170 personer i december 2023) att jämföra med samma månad föregående år, då det var 8,8 % (en minskning med 232 arbetssökande)

Arbetslösheten i Ovanåker var i december 8,0 % (438 personer), detta är högre jämfört med samma månad föregående år då det var 6,5 %.

Arbetslösheten i Ovanåker i december var lägre bland kvinnor 7,0 % jämfört med män 8,9 %. I december 2023 har ungdomsarbetslösheten ökat med 13 ungdomar sedan samma månad i fjol. Arbetslösheten bland utrikes födda i december 2023 var 27,3 % att jämföra med 25 % december 2022.

Kommunen har de senaste åren tagit ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor som en följd av att staten har minskat Arbetsförmedlingens kontor samt minskat statlig ersättning till arbetsmarknadspolitiska program. Under 2023 så ingick kommunen genom Arbetsmarknads och näringslivsenheten en överenskommelse gällande arbetslösheten, där riktar vi in oss på särskilt utsatta grupper utifrån statistik från Arbetsförmedlingen, det har slagit väl ut och vi har varit ledande i Hälsingland i detta jobb. Arbetsmarknad och näringslivsenheten har också upprättat flera nya samarbeten med andra aktörer både intern inom kommunen men även extern med till exempel Hälsocentralerna och fler företagare.

Bostadsmarknad

Det kommunalägda bostadsbolaget Aefab har ha en viktig roll för att skapa boende för invånare i Ovanåkers kommun. Det är svårt att bedöma vilka typ av boenden som behövs, men kopplat till kostnadsutvecklingen så behövs det byggas billiga bostäder, mindre och mer energisnålt.

Bostadsbolaget Aefab har gjort analysen att en hög andel äldre som bor utanför tätorten bör vilja bo enklare, bekvämare och närmare samhällsservice. Under 2022 invigdes ett andra +65 boende i kommunen, när 65Trygg Backa i Edsbyn med 31 lägenheter färdigställts. Efter detta färdigställande har Aefab alltså byggt 93 st trygghetsboenden inom kommunen på några år. Under 2023 har inga nya lägenheter tillförts.

Färdigställandet på Backa betyder också att det tillförts 130 nya lägenheter sedan kommunens översiktsplan blev klar år 2017. I översiktsplanen är mål satta att det ska tillföras 100 st lägenheter och 50 st trygghetsboenden till år 2030. Färdigställandet på Backa betyder därmed att målpuffyllelsen ligger långt före planen, då det totalt tillförts 130 st nya lägenheter sedan översiktsplanen antogs, men med en större fördelning mot trygghetsboende. Utöver dessa boenden har det också tillförts 26 st lägenheter för LSS boende och boende för psykisk rehabilitering.

Uthyrningsgraden hos bostadsbolaget Aefab ligger på 97 %, dvs lägre än 2022. Aefab hyrde ut 240 lägenheter under 2023 vilket är ca 20 st/månad och ligger på ungefär samma nivå som tidigare. På varje uthyrningsobjekt är det färre sökande jämfört med förra året. Antalet köddagar har sjunkit något och så även antal sökande per objekt, vilket pekar på ett något minskande uthyrningstryck än tidigare men från en hög nivå.

Det har varit svårare att sälja bostäder vilket har lett till att flera avvaktar med att sälja, målgruppen för trygghetsboendet bor idag i egna hem vilket innebär att det tar längre tid än beräknat att få trygghetsboendet fullt uthyrt. Byggbpris- och energiindex fortsätter att kraftigt öka, vilket gör det svårt att hålla marknadsmässiga hyror på nya objekt. En förhoppning är att ökningarna minskar i takt med att inflationen sjunker. Aefab planerar för tillfället ingen nyproduktion men kommer påbörja ett planeringsarbete för att på sikt kunna bygga nytt.

Hållbarhet

Framtagande av lokala miljömål 2024-2030 har genomförts under året och ska antas i början på 2024. I Sverige finns 16, av riksdagen fastställda, miljökvalitetsmål vilka utgör den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Länsstyrelsen har som regional miljömyndighet en övergripande och samordnande roll i Sveriges miljömålsarbete. Som ett led i uppdraget har Länsstyrelsen, i bred samverkan i Gävleborgs län, tagit fram ett nytt åtgärdsprogram för de regionala miljömålen 2023–2030. Då de utmaningar som finns inom området är desamma i Ovanåkers kommun som för hela länet, grundar sig de nya lokala miljömålen i Länsstyrelsens åtgärdsprogram. En arbetsgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstepersoner har ur åtgärdsprogrammet valt ut 16 mål vilka anses relevanta för kommunen samt ett 17:e mål som är att implementera aktiviteterna från Kretsloppsplanen. Målen återfinns under fyra temaområden – Energi och klimat; Vatten; Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv samt Giffritt och cirkulärt samhälle – och gäller för åren 2024–2030.

En ny målstyrningsmodell har tagits fram under året med utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Agenda 2030 har tydliga ambitionsnivåer som kommunen har att utgå ifrån i den egna verksamhetsstyrningen. Syftet med modellen är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och lokala ambitioner kopplat till de 17 globala målen. De globala målen är konstanta över tid och ger långsiktighet i målstyrningen. Ovanåkers kommun har för perioden 2024-2027 prioriterat Globalt mål 3 - Hälsa och välbefinnande, Globalt mål 4 - God utbildning för alla, Globalt mål 5 - Jämställdhet, Globalt mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt och Globalt mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion.

2023-12-11 reviderades kommunens Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel. Under rubrik 2.6 Ansvarsfulla placeringar beskrivs bland annat hur kommunen ser på hållbarhet. För samtliga av kommunens placeringar gäller att förvaltningen ska ske med hänsyn till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet utifrån ett globalt perspektiv. Kommunen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning. För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen ska kommunen även använda sig av så kallat positivt urval som innebär att fondförvaltaren aktivt väljer in innehav i stället för att välja bort. Kommunen ska indirekt via värdepappersfonder placera i bolag som bidrar till att lösa klimatutmaningarna eller som främjar

omställningen till ett hållbart samhälle.

Verksamhetsrisker

Den demografiska utvecklingen har stor påverkan på arbetsgivarens möjligheter att klara kompetensförsörjningen. Antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven av välfärd ses öka. Att hitta och behålla rätt kompetens är en av våra största utmaningar och avgörande för hur Ovanåkers kommun möter framtiden. Konkurrensen om arbetskraften är stor. Det innebär att arbetet med att attrahera, rekrytera utveckla och behålla kompetenta medarbetare sker i konkurrens med andra kommuner, regioner samt även privata arbetsgivare.

Det är viktigt att vi kan locka nya kompetenta medarbetare, men lika viktigt att vi tar väl hand om de vi redan har genom att skapa förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera välfärdstjänster med god kvalitet. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom rekrytering, istället behövs också nya arbetssätt och att tillvarata och utveckla befintliga medarbetare.

Kompetensförsörjningsutmaningen skiljer sig till viss del åt mellan våra verksamheter, vilket innebär att arbetet behöver verksamhetsanpassas utifrån behov och förutsättningar. Redan nu ses ett underskott på personal alternativt svårighet att rekrytera inom legitimationsyrken såsom tex sjuksköterskor och lärare inom vissa ämnen. Chefer och undersköterskor är andra exempel på svårrekryterade grupper.

Kommunen har ett fastighetsbestånd som till stor del byggdes på 60- och 70-talet. Under de senaste åren har kommunen beslutat och genomfört flera renoveringar av bland annat grundskolor och fritidsanläggningar och nybyggnationer av demensboende och förskolor. Under året har en ny 6-avdelningsförskola färdigställts.

Utbildning

Den demografiska utvecklingen visar att kommunens barn- och elevvolym kommer att vara en utmaning kommande år. En översyn av kapacitetsberäkningar för för- och grundskolans organisation är nödvändig för att säkerställa att antalet platser möter upp behovet. Födelseetal och befolkningsprognos visar på färre barn än tidigare år. Befolkningsutvecklingen och den förändrade prognosen innebär konsekvenser om inte åtgärder vidtas.

Antal barn i landsbygdens för- och grundskolor minskar medan elevantalet ökar under några år i centralskolorna i Alfta och Edsbyn. För att hantera detta behövs underhåll och åtgärder för tillgänglighetsanpassning. Möjlighet till samordning som kan gynna likvärdighet, kollegialt lärande, allokering av platser och specifik kompetens samt bidra till ekonomisk hållbarhet. Antalet förskoleplatser i Edsbyn har successivt utökats på Sörgårdens- och Bäckstugans (modul) förskolor. Viktigt att notera att dessa förskolor är tillfälliga. Skogsbackens förskola i Alfta är i drift och har för närvarande inte nått sin fulla kapacitet.

Gymnasiet kommer att vara oförändrat i storlek om nuvarande andel elever behålls. Gymnasieverksamheten är konkurrensutsatt, vi ska vara attraktiva, hålla hög kvalitet och samverka. Vuxenutbildningen växer och ett flertal yrkesutbildningar utöver ordinarie utbud har tillskapats. SFI-verksamheten är ansträngd då Migrationsverkets bidrag minskat samtidigt som elevvolymen inte minskar i samma utsträckning.

Vårt kompensatoriska uppdrag är betydande och likvärdighet är en central satsning. Vi fortsätter att utveckla elevhälsan för att gynna alla elever och kompensera för socioekonomiska skillnader. En utmaning är att

stödja utlandsfödda elever för att de ska uppnå nationell behörighet till gymnasieskolan, vilket kräver extra resurser och stöttning. Vi möter även utmaningen med elever från studieovana hem, vilket påverkar betygsskillnader och behörighet till gymnasieprogram. Digitalisering spelar en viktig roll i vårt kompensatoriska arbete för att öka tillgängligheten och stärka elevernas lärande.

Teknik ger förutsättningar för en lärmiljö som är framtidsinriktad och motiverande. Nationell strategi för skolans digitalisering är i omdaning och vi kommer att utveckla vår IKT-verksamhet i denna riktning. Detta tillsammans med moderna undervisningslokaler och legitimerad behörig personal kommer att lägga grunden för en utveckling av kvalitativ verksamhet.

Fortsatt samarbete med högre lärosäten för forskning och pedagogiska satsningar är avgörande för att upprätthålla hög kvalitet i vår verksamhet. En strategisk kompetensförsörjningsplan visar att vi delvis undviker den förväntade lärarbristen tack vare en stabil elevvolym. Vi prioriterar att behålla vår befintliga personal genom löne- och kompetensutveckling, särskilt med tanke på kommande pensionsavgångar inom förskola och gymnasium. Även om rekryteringar och kompletteringsutbildningar ser ut att tillgodose behovet av lärare i moderna språk, fortsätter utmaningarna med att rekrytera lärare inom Matematik/NO för årskurser 7-9. Arbetsmiljöarbetet pågår för att identifiera områden med förbättringspotential, med fokus på att minska korttidsfrånvaro och hantera långtidssjukskrivningar, som påverkas av personalens ålder och stora barngrupper.

Vård och omsorg

De behov av omställningar och prioriteringar som verksamheterna sett under några år gäller fortsatt och förstärks också utifrån de riktade statsmedel som kommunerna får för att utveckla och förbättra kvalitet, samverkan, tillgänglighet och kontinuitet inom alla verksamhetsområden. En ny socialtjänstlag med fokus på tillgänglighet och förebyggande arbete är på ingång och omställningsarbetet har påbörjats. Den demografiska utvecklingen med en ökande äldrebefolkning i behov av socialtjänstens vård- och stödinsatser kräver omställning och ändrade arbetssätt för att kunna möta medborgarnas behov.

Färre personer i arbetsför ålder ska ta hand om fler och samtidigt bemästra en allt mer avancerad vård i hemmet. Detta ställer höga krav på kompetensförsörjning för att lyckas upprätthålla kvalitet och rättssäkerhet. Svårigheten att rekrytera främst arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor, socialsekreterare, undersköterskor och chefer medför risk att inte kunna upprätthålla rättssäkert stöd och vård/omsorg med kvalitet. Den nationella omställningen till Nära vård tillsammans med utvecklingen av mer avancerad vård i hemmet ställer krav på välutbildad personal, både gällande den legitimerade personalen och för personal som tar emot delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Socialtjänstens omställning till ett mer förebyggande arbete kräver utökade resurser, framförallt gällande insatser för barn och unga. Samtidigt som ett omställningsarbete pågår ska basverksamheten fortgå. Socialtjänsten förväntas möta upp behov av stöd i ett tidigt skede i syfte att på sikt minska mer omfattande stödinsatser. Samverkan mellan socialtjänst och skola är betydande för omställningsarbetet. Även arbetet med hållbara lösningar för personer långt ifrån arbetsmarknaden ställer krav på samverkan och flexibla arbetssätt. Förmågan och viljan till ändrade arbetssätt med fokus på samverkan och samarbete, både internt och externt, måste stärkas för att skapa den utveckling som omställningen kräver i syfte att kunna möta framtida behov och förväntningar.

Finansiella risker

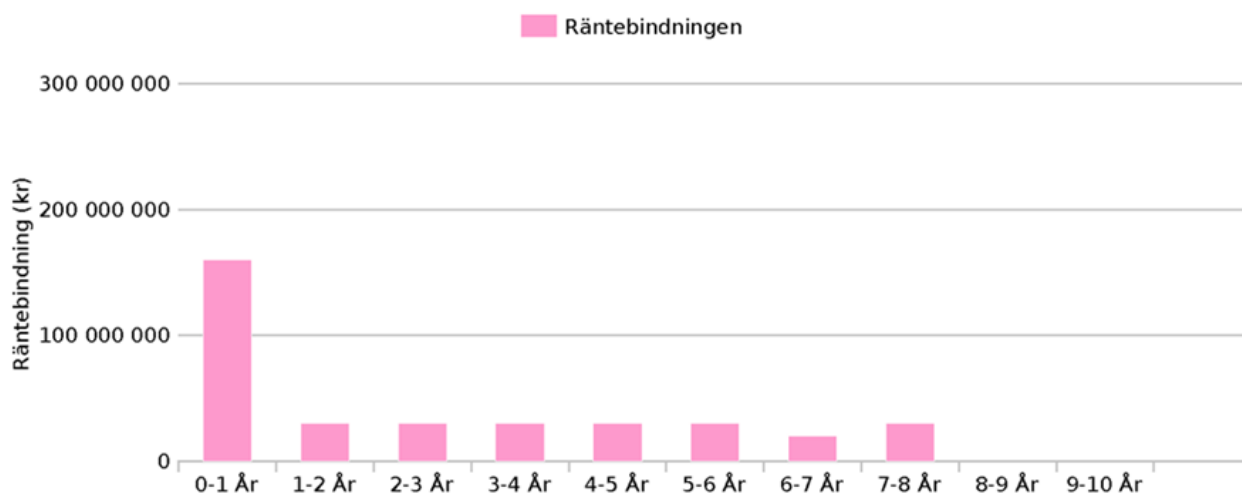
Ovanåkers kommuns fullmäktige har beslutat om en Finanspolicy (reviderad kf 2023-11-06). Syftet med finanspolicyen är att ange ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställd av kommunfullmäktige, Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Ovanåkers kommun (reviderad kf 2023-12-11).

Kommunens bostadsbolag Aefab antog en finanspolicy 2013-12-18 som reglerar de finansiella riskerna som bolaget har. Räntesäkring sker åtskilt från kapitalbindning via ränteswappar. Samtliga lån finns hos Kommuninvest och all räntesäkring hos Nordea. Vid nyupplåning och omsättning av lån tas 2 anbud in.

Aicab antog en finanspolicy 2018-06-11 och Helsing Net Ovanåker AB antog en finanspolicy 2020-02-13.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken har räntebindningen i låneportföljen fastställts enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall < 12 mån. 30 %. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

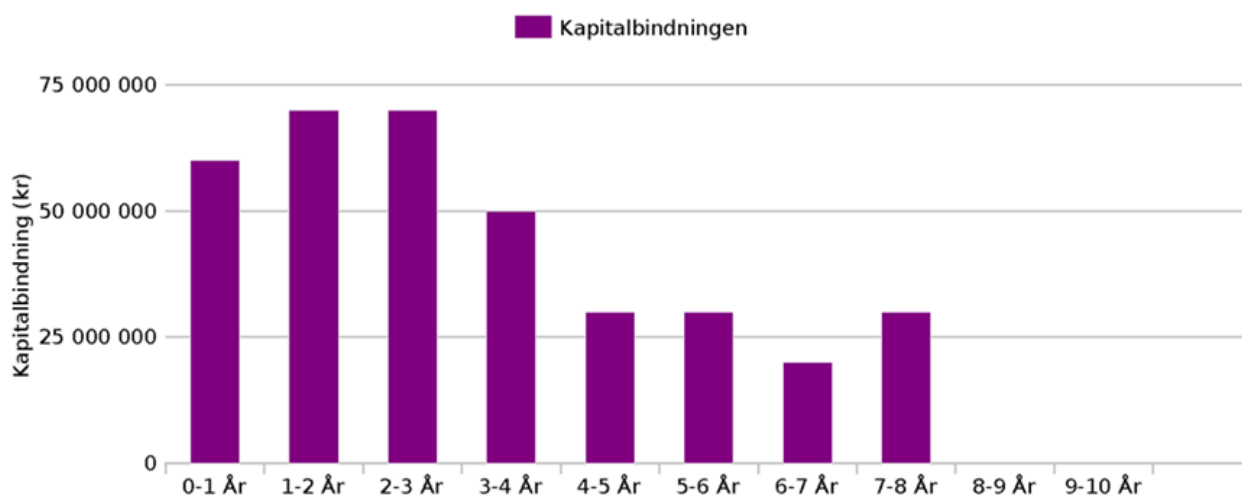
Genomsnittliga räntebindningen för kommunen är 2,63 år. Genomsnittlig ränta för 2023 är 1,45 %.

Totalt i koncernen är den genomsnittliga räntebindningen 2,81 år och den genomsnittliga räntan är 2,12 %.

Räntebindning för Aefab uppgår till 3,24 år, genomsnittlig ränta är 2,93 %. Räntebindning för Aicab uppgår till 2,59 år, genomsnittlig ränta är 2,23 %. Räntebindning för Helsing Net Ovanåker uppgår till 1,12 år, genomsnittlig ränta är 1,39 %. Räntebindningen för Borab uppgår till 2,87 år, genomsnittlig ränta är 0,44 %.

Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken har kapitalbindningen i låneportföljen fastställts enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall 12 mån. 30%. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för kommunen är 3,19 år.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för koncernen uppgår till 2,93 år.

Den genomsnittliga kapitalbindningen för Aefab uppgår till 2,86 år. Kapitalbindning för Aicab uppgår till 2,93 år. Kapitalbindningen för Helsing Net Ovanåker AB uppgår till 1,62 år. Kapitalbindning för Borab uppgår till 2,87 år.

Kredit- och likviditetsrisk

Målsättningen med kommunens likviditetsförvaltning är att kommunkoncernens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas.

Kommunen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt – utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap – ska i huvudsak användas för att amortera kommunens låneskuld.

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument, så som räntebärande papper, värdepapper och/eller bankinlåning, samt i godkända, kreditvärdiga motparter hos den bank som kommunen vid tillfället har avtal med. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Utdrag ur Placeringspolicyn gällande förvaltning av pensionsmedel (Kf 20231211 § 119):

Ovanåkers kommun har avsatt kapital för att minska framtida likviditetsmässiga påfrestningar för hantering av pensionskulden. Den totala pensionskulden överstiger i dagsläget kraftigt nivån på avsatta medel. Målet med pensionsmedelsförvaltningen är att förvaltat pensionskapital på sikt ska täcka de årliga pensionsutbetalningarna för den historiska pensionskulden. Tillräckligt med kapital för detta beräknas uppnås ca 2040 genom avkastning på förvaltat kapital och genom likvidmässiga avsättningar över tid.

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. Storleken på pensionskulden påverkas av flera föränderliga faktorer såsom ränta, inflation, dödlighet och

eventuella avtalsförändringar. Givet pensionsskuldens riskegenskaper kan därför även likvidmässiga avsättningar behövas under perioden för att uppnå målsättningen.

Målet med de avsatta medlen är att nå en årlig real avkastning om 3% sett över rullande femårsperioder. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. I lägen då andelen aktier minskas placeras detta kapital i övriga tillgångsslag.

Pensionsförpliktelser

Ett av de största åtaganden som kommunkoncernen har är pensionsåtagandet. Pensioner intjänade före 1998 skuldförs inte utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen och Ansvarsförbindelsen är den beräknade framtida skuld som kommunkoncernen har för pensioner.

Avsättningen för pensioner för kommunkoncernen inkl. löneskatt uppgår till 96 608 tkr (83 685 tkr). Avsättningen inkl. löneskatt för kommunen uppgår till 94 664 tkr (81 702 tkr), en ökning av avsättningen med 12 962 tkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner inkl. löneskatt för kommunkoncernen uppgår till 228 886 tkr (230 286 tkr), vilket är en minskning av ansvarsförbindelsen med 1 400 tkr.

Marknadsvärdet av de förvaltade pensionsmedlen är vid årets utgång 74 865 tkr (69 243 tkr), anskaffningsvärdet 69 575 tkr (68 902 tkr). Återlånade medel är skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel. Konsolideringsgrad är den andel av pensionsförpliktelser som täcks av förvaltade pensionsmedel.

Pensionsförpliktelse (tkr)

Pensionsförpliktelse	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avsättningar inkl löneskatt	94 663	81 702	96 608	83 684
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	228 886	230 286	228 886	230 286
Summa pensionsförpliktelser	323 549	311 988	325 494	313 970
Finansiella placeringar avs pensionsmedel - marknadsvärde	74 865	69 243	74 865	69 243
Återlånade medel	248 684	242 745	250 629	244 727
Konsolideringsgrad	23,1 %	22,2 %	23,0 %	22,1 %

Under 2023 gjordes en utvärdering och revidering av placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel. Summan av framtida pensionsutbetalningar som kommunen måste hantera överstiger kraftigt nivån på avsatta medel. Målsättningen i den uppdaterade policyn innebär att kommunen ska ha tillräckligt med kapital för att möta pensionsskulden ca år 2040. Då placeringshorisonten är lång beslutades att öka den maximala gränsen för tillgångsslaget aktier från 60% till 80%.

Ovanåkers kommun förvaltar pensionsmedelskapitalet med en dynamisk förvaltningsmodell där det sker

löpande kontroll på nedsidesrisken. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall justeras andelen aktier så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. Strategin innebär att andelen aktier främst bestäms utifrån aktuellt riskutrymme. I början av 2023 var andelen aktier ca 21 %, vilket är lägre än den genomsnittliga aktieandelen över tid. Anledningen till den lägre aktieandelen var ett begränsat riskutrymme till följd av den svagare portföljutvecklingen under 2022. Under inledningen av 2023 ökades aktieandelen som en konsekvens av marknadsuppgång och därmed ökat riskutrymme. Vid utgången av 2023 var aktieandelen ca 42 %.

Året inleddes starkt med positiv börsutveckling drivet av lägre inflation och robusta bolagsrapporter. Därefter präglades marknadshumöret av oro för höga räntor, geopolitiska spänningar och en rädsla för en djup recession. Vändpunkten kom när centralbankerna, med amerikanska Federal Reserve i spetsen, under senhösten signalerade att de sista höjningarna av styrräntorna sannolikt vara gjorda för den här gången. Börshumöret under avslutningen på börsåret 2023 var klart positivt. I synnerhet för den svenska aktiemarknaden som återhämtade sig rejält. Den svenska aktiemarknaden gick upp med +19,2 % och ett bredare världsindex steg med 18,4 % i svenska kronor och ca +22,8 % i lokal valuta. Tillväxtmarknader steg under året med +6,3 % i svenska kronor och i lokal valuta var utvecklingen +10,3 %. Under 2023 steg korta nominella räntorna kraftigt medan de långa räntorna föll tillbaka. På valutamarknaden försvagades först den svenska kronan rejält mot både dollarna och euron, men återhämtade sig i slutet av året och avslutade på en starkare nivå än tidigare årsavsläsning.

Kommunens procentuella utveckling för portföljen för helåret 2023 blev + 8,1 %. Marknadsvärdet på pensionsmedelsportföljen uppgick vid årets slut till totalt 74,9 mnkr (69,2 mnkr 2022). De förvaltade pensionsmedlen är placerade i en portfölj bestående av olika tillgångsslag med stor riskspridning sett till antalet underliggande innehav, olika sektorer och regioner. Söderberg & Partner bistår kommunen med förvaltning, portföljbevakning och rapportering utifrån kommunens placeringspolicy.

Värdepappersportföljen är även anpassad enligt kommunens riktlinjer för ansvarfulla placeringar. Samtliga fonder exkluderar investeringar enligt kommunens riktlinjer och fonder med hållbart fokus prioriteras. EU:s hållbarhetsdirektiv CSRD ökar rapporteringskraven och därigenom transparensen för en fondandelsägare med hållbara preferenser. Som en del av skiftet mot en koldioxidsnål, mer resurseffektiv och hållbar ekonomi, har Europeiska Kommissionen infört ett antal nya och uppdaterade föreskrifter för att stärka sin handlingsplan för hållbarhetsfinansiering, Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Kommunens aktieplaceringar med hänsyn till klassificeringen enligt SFDR har ett genomsnittligt koldioxidavtryck om 24,1 tCO₂/€M investerat, vilket är 61% lägre än det globala indexet Morningstar Global Target Market Exposure.

Risker i Skatteintäkter och statsbidrag

Inbromsning av skatteunderlaget 2023–2024 (utdrag ur ekonomirapporten oktober 2023)

Skatteunderlaget ökade starkt 2022, drivet av en stor ökning av lönesumman, men även höjda garantipensioner bidrog. Lönesumman har också ökat starkt det första halvåret i år, med drygt 5 procent jämfört med samma period förra året. När sysselsättningen försvagas under andra halvåret i år väntas ökningen av lönesumman bromsa in, vilket är den viktigaste förklaringen till avmattningen i skatteunderlagstillväxten. Skatteunderlaget för helåret 2023 får viss draghjälp av höjda garantipensioner och pensionshöjningen som beror på uppräkningsår 2023. Lönesumman fortsätter att utvecklas svagt 2024, vilket bromsar skatteunderlagets tillväxt. Uppräkningsår av grundavdragen bidrar till att hålla tillbaka tillväxten av skatteunderlaget 2022–2024.

År 2025–2027 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin, drivna av konjunkturrell återhämtning och en växande befolkning som lyfter arbetskraften och sysselsättningen. De senaste tio åren har det reala skatteunderlaget ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2027 är ökningen bara 1 procent. Särskilt 2023 sticker ut som ett mycket svagt år med drygt 2 procents minskning av det reala skatteunderlaget, men även 2024 minskar det med 0,5 procent. Enligt prognosen kommer det att dröja till 2025 innan skatteunderlaget är uppe på 2022 års nivå. I budgetpropositionen för 2024 aviseras en ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Detta är den främsta förklaringen till att det faktiska skatteunderlaget bedöms bli svagare än den underliggande utvecklingen 2024. Regelförändringar påverkar även 2026, dels återföring av periodiseringsfonder, dels senareläggning av höjd åldersgräns till 67 år för rätt till förhöjt grundavdrag.

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige har beslutat att två nya nämnder skulle skapas med start 2023. Dessa är Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

I början av året har några företag i kommunen varslat om uppsägning av flera anställda vilket har gjort att arbetsmarknads- och näringslivsarbetet har intensifierats.

Den generella hotbilden mot IT-miljöer har eskalerat kraftigt under senare år. Risken för cyberangrepp har ökat betydligt efter invasionen av Ukraina och Sveriges NATO-ansökan.

Det lokala kollektivavtalet FLISA som omfattade personal inom äldre och funktionshinderomsorgen sades upp och upphörde den sista september 2023. Ett omfattande arbete med att anpassa scheman till verksamheterna och de nya EU-direktiven kring dygnsvila har genomförts.

I början av året valde kommunchef Marita Lindsmyr att avsluta sin anställning. Kommunstyrelsens ordförande beslutade att Mattias Bergström fick uppdraget som TF kommunchef från och med 31 januari. Den 13 juni beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att anställa Mattias Bergström som kommunchef från 1 augusti.

Under de senaste åren har kommunen genomfört flera stora investeringar, de största är nybyggnationen demensboendet Näskullen (48 platser), renovering av Alftaskolan F-9 och ombyggnation av Celsiusskolan

F-9. Under 2023 har den nya 6-avdelnings-förskolan, Skogsbackens förskola, tagits i bruk.

Flera samverkansprojekt i Hälsingland har växt fram ur Hälsingerådet. Under 2022 var det ett stort fokus på projektet "Gemensam löneadministration i Hälsingland" där det genomfördes en verksamhetsövergång till Bollnäs kommun som blev värdkommun för Lön Hälsingland. I år har fokuset varit på införande av en nytt HR-system. Arbetet med en gemensam IT-driftorganisation i Hälsingland har startat. En gemensam IT-infrastruktur och gemensamma processer utgör förutsättningar för att infria inriktningsbeslutet om ett fördjupat hälsingesamarbete över kommungränserna. Projektledare och IT-driftschef är rekryterade. Söderhamns kommun ansvarar för samordning och arbetsgivaransvaret under projektfasen.

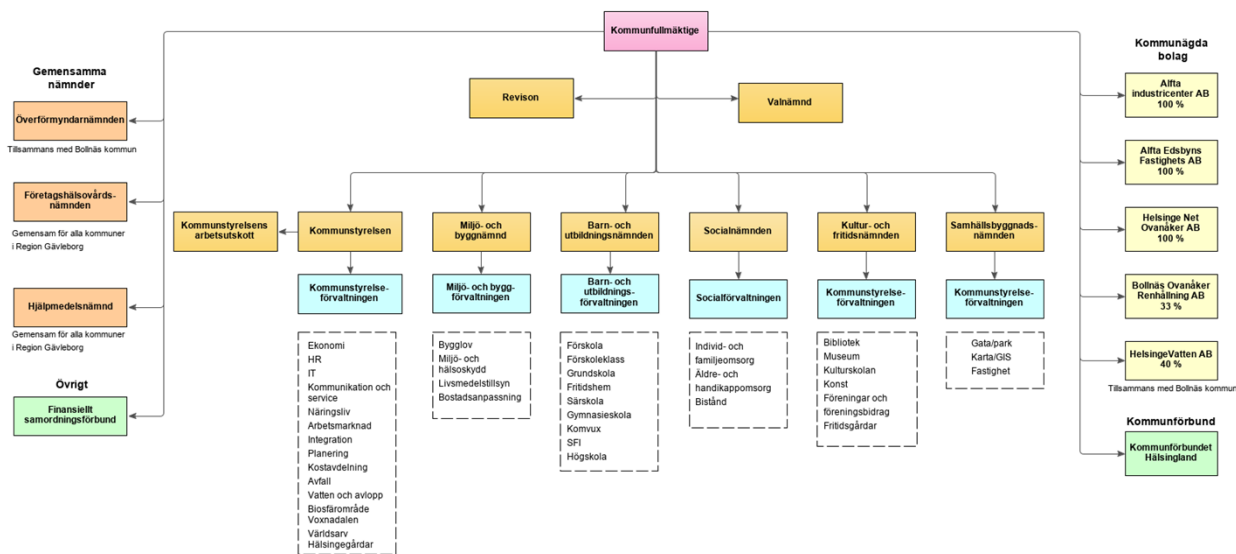
En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. På kommunfullmäktige 2 maj beslutades om vision och prioriterade mål för kommunkoncernen perioden 2024-2027. Fram till augusti prioriterade nämnder och styrelser delmål för sina respektive nämnder och bolag, när fullmäktige i november fattade beslut om budget och verksamhetsplan 2024-2026 fastställdes verksamhetsmålen för 2024.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De styrande organen i Ovanåkers kommunkoncern är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser. I förvaltningsberättelsens avsnitt *Den kommunala koncernen* återfinns ett organisationschema som visar hur koncernen är strukturerad. I detta kommande avsnitt beskrivs strukturen för styrning och uppföljning inom Ovanåkers kommun.

Ansvarsstruktur

De politiskt styrande instanserna i kommunkoncernen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna samt de kommunala bolagsstyrelserna. Tjänstemannaorganisationen stödjer de politiska instanserna och genomför verksamheten i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer. Nedan följer en beskrivning över de olika politiska instanserna.

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunstyrelsen, kommunens nämnder, och de kommunala bolagen.

Mandatfördelning efter valet 2022

Parti	Antal efter val 2022	varav antal kvinnor	varav antal män
S	10	3	7
C	7	4	3
SD	6	0	6
KD	6	2	4
M	4	2	2
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	12	23

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvara för samordningen inom den kommunala koncernen. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen. I kommunstyrelsens ansvar ingår uppsiktsplikten över de kommunala bolagen och att leda, planera och följa upp den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att verksamheterna bedrivs enligt lagar och riktlinjer, och att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och att målen uppnås. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisationen står för sakkunnigheten och bereder ärenden för de politiska instanserna. Tjänstemännen driver den operativa verksamheten i enlighet med den vision och de mål som är uppsatta av de politiska instanserna.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

För Ovanåkers kommun utgår styrning och uppföljning först och främst från mål rörande verksamheten. Kommunfullmäktige sätter budgetramar och koncernövergripande mål för verksamheterna i budgetarbetet och det är sedan upp till nämnd/styrelse att bedriva verksamheterna så att målen uppnås inom de givna budgetramarna. Verksamheterna följer upp utifrån både ekonomi och måluppfyllelse vid olika tillfällen under året som rapporteras till först kommunstyrelse och sedan vidare till kommunfullmäktige.

Centrala styrdokument

Ovanåkers kommun använder en rad olika dokument i sin styrning. Planer/program finns för att förtydliga den politiska viljan och handlar om utveckling. En rad policys finns för att skapa ett gemensamt förhållningssätt inom ett visst område som vägleder för att uppnå en önskad nivå eller ett önskat tillstånd. Utöver detta används reglementen och riktlinjer, som är föreskrifter som grundas i lagar och förordningar för

att tillse rättssäker hantering.

De mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom koncernen är:

- Översiktsplan

En översiktsplan är en långsiktig vision och visar hur vi vill att kommunen ska utvecklas de kommande 10–15 åren. I översiktsplanen ges riktlinjer för hur mark och vatten ska användas för att skapa en lämplig och hållbar utveckling i kommunen. Efter att översiktsplanen har antagits fungerar den som beslutsunderlag och ett vägledande instrument för koncernen. Översiktsplanen är även vägledande vid handläggning och överprövningar enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) i frågor som rör mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.

I maj 2017 antog kommunfullmäktige Ovanåkers kommuns gällande översiktsplan "ÖP 2030".

- Budget och verksamhetsplan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnds- och förvaltningsorganisationen och de kommunala koncernbolagen. Planeringen sker i tre steg:

1. Planeringsförutsättningar - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar inför kommande budgetår.
2. Budget- och verksamhetsplan, inkl anpassningsbilaga - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas planerade verksamhet utifrån de tidigare beslutade planeringsförutsättningarna.
3. Detaljbudget - förvaltningarna/nämnderna arbetar fram en budget på konto-, ansvars- och verksamhetsnivå utifrån de beslutade budgetramarna och den beslutade planerade verksamheten.

- Investeringsplan

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren, planen följs upp med prognos vid delårsbokslutet per 31 augusti samt med utfall/avvikelse vid årsbokslutet per 31 december. Eventuell tilläggsbudgetering av investeringar som ej avslutats beslutas av kommunfullmäktige utifrån uppföljningen per helår.

- Styrkort

Styrkortet är kommunens modell för målstyrning. Kommunfullmäktige antar ett koncernövergripande styrkort för en "förskjutet mandatperiod". Det innebär att den tillträdde kommunfullmäktige 2019 arbetade fram ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023. Det koncernövergripande styrkortet antas i samband med planeringsförutsättningarna på våren. Normalt ändras inte det koncernövergripande styrkortet under innevarande period.

Nämnderna och de helägda koncernbolagen beslutar sina styrkort inför varje nytt budgetår och dessa beslutas tillsammans med Budget- och verksamhetsplan, inför höstens budgetberedning. De delägda koncernbolagen följer upp sin målstyrning via sina majoritetsägare (i dessa fall Bollnäs kommun).

Under 2023 har kommunen beslutat om ny målstyrningsmodell med en utgångspunkt i Agenda 2030 och de

globala målen för hållbar utveckling. Tanken är att denna målstyrningsmodell ska börja gälla från 2024.

- Internkontrollplan

Arbetet med internkontroll ingår som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Det innebär att alla verksamheter ska riskbedöma grunduppdraget och arbetsmiljön och hantera dessa risker inom ramen för sitt kvalitetsarbete. De risker som finns med i internkontrollplanen för respektive nämnd är risker som man utifrån förvaltningsövergripande analyser ser som särskilt viktiga att kontrollera alternativt åtgärda från ett övergripande perspektiv. Det handlar framförallt om risker i gemensamma processer. Bolagen ingår inte i kommunens stöd för systematiskt kvalitetsarbete.

Övriga policydokument

- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Miljöpolicy
- Tillgänglighetspolicy
- Upphandling- och Inköspolicy

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med styrkort för mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Styrkortet har fokus på mål för verksamhetsstyrning. Politikerna är ansvariga för målstyrningen. Syftet med styrkortet är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och inriktningsmål. Ovanåkers kommun har en gemensam vision som uttrycker ett önskvärt framtida tillstånd för hela koncernen.

För att visionen ska kunna förverkligas har kommunfullmäktige beslutat fyra perspektiv/inriktningsmål för kommunens och de helägda bolagens verksamheter; *Arbete och tillväxt, Trygghet och lärande, Folkhälsa och demokrati* samt *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning*.

Verksamhetsstyrningen har fokus på nutid och framtid med syfte att förtydliga vart vi är, vart vi vill och hur vi ska komma dit. Styrkortsmodellen innebär att ledningen får möjlighet att följa upp verksamheterna som sker dagligen ute i organisationen och påverkar kommunens framtida utveckling.

Kommunfullmäktige sätter effektmål i det koncernövergripande styrkortet. Koncernövergripande styrkortet fördelas och genomförs och följs upp av verksamheterna/bolagen på de tilldelade effektmålen. Utifrån satta effektmål skapas handlingsplan av verksamheterna. Styrkortsarbetet hanteras av respektive nämnd/bolagsstyrelse som prioriterar effektmål. Utöver de tilldelade effektmålen i det koncernövergripande styrkortet tar nämnder/styrelser fram egna styrkort med effektmål utifrån de givna perspektiven/inriktningsmålen. I styrkortet från respektive nämnd/bolag uttrycks vilka effektmål nämnderna och bolagen behöver sätta upp för att Ovanåkers kommun ska nå framgång enligt visionen.

Vid tertialuppföljning och delårsrapport utvärderas styrkortsmålen både på koncernövergripande nivå och nämnds-/bolagsnivå med analys som ger en prognos för måluppfyllelsen för helår. Helårets utvärdering av årets koncernövergripande styrkort finns i årsredovisningen under avsnittet "God ekonomisk hushållning". Nämndernas och de helägda bolagens analys av måluppföljning inom det egna styrkortet återfinns under

respektive nämnds/bolags verksamhetsberättelser i årsredovisningen.

Kommunfullmäktige antog 2023-05-02 koncernövergripande målstyrning för 2024-2027 enligt kommunens nya målstyrningsmodell. Ovanåkers kommun har valt att arbeta med de globala målen i Agenda 2030 som grund för sin målstyrning. Agenda 2030 har tydliga ambitionsnivåer som kommunen har valt att ta avstamp ifrån i den egna verksamhetsstyrningen. Syftet med modellen är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och lokala ambitioner kopplat till de 17 globala målen. Av de 17 globala målen och 169 delmål beslutades att prioritera 5 mål och 14 delmål för perioden 2024-2027.

Ekonomiska ramar

I Ovanåkers kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, fritid) utgår resursfördelningen från tidigare års budgetram med korrigeringar för verksamhetsförändringar och kostnadsökningar. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även befolknings- och skatteunderlagsprognos samt eventuella anpassningsbehov in i det slutgiltiga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budget utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktige ägardirektiv, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dessa besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Maj: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande planeringsförutsättningar för mål, driftsbudget och investeringar.

November: Kommunfullmäktige fastställer budgeten för nästkommande år, och de beslutar då även om eventuella anpassningar och mål för respektive nämnd.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialuppföljning, i delårsbokslutet och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialuppföljningen innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut.

Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet någon sammanställd redovisning för koncernen görs ej i delårsrapporten. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen överlämnar rapporten till fullmäktige senast sista oktober och delårsrapporten fastställs därefter av kommunfullmäktige.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljningar.

April: Årsredovisningen antas i Kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april. Kommunfullmäktige fastställer sedan årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter. Revisorerna i kommunen ska med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god redovisningssed och avger en revisionsberättelse.

Uppsiktsplikt

I Kommunallagens 6:e kapitel regleras kommunens uppsiktsplikt gentemot kommunala bolag. I kommunala bolag ska de kommunala ändamålen med verksamheten framgå av styrdokument, och kommunstyrelsen har i uppgift att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs av andra (detta gäller både helägda och delägda kommunala bolag, föreningar, stiftelser).

Under Ovanåkers kommuns uppsiktsplikt lyder Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB), Alfta Industricenter AB (AICAB), Helsinge Net Ovanåker AB, Helsinge Vatten AB, Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (BORAB).

Ovanåkers kommun antog *Policy för uppsiktsplikt* vid kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-09 (§ 106).

Ovanåkers kommuns kommunstyrelse ska en gång per år, i första hand i samband med beslut om årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. För de delägda bolagen ska detta samordnas med övriga ägare. Kommunstyrelsen har under 2023 utövat sin uppsiktsplikt vid en uppsiktsdag 13 november.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta uppdrag ligger ett ansvar att upprätta en intern kontrollorganisation inom kommunen samt se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Nämndernas och bolagens internkontrollplaner beslutas av respektive nämnd/styrelse vilka informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten. På samma sätt hanteras sedan uppföljningen av den interna kontrollen för året. De delägda bolagens internkontroll hanteras hos majoritetsägaren (i båda fallen Bollnäs kommun) och informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten.

För 2023 har de kommunala verksamheternas riskbedömning och hanteringen av dessa ingått som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet för första gången. I nämndernas interkontrollplaner hanteras de risker som man utifrån förvaltningsövergripande analyser ser som särskilt viktiga att kontrollera alternativt åtgärda från ett övergripande perspektiv. Det handlar framför allt om risker i gemensamma processer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ovanåkers kommun har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d.v.s. koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige koncernövergripande mål för en fyraårsperiod. Dessa mål följs upp i det koncernövergripande styrkortet.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nedan presenteras uppföljning av de koncernövergripande verksamhetsmålen och de finansiella målen för 2023.

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra olika perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati, hållbar och ansvarsfull resursanvändning).

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och

intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Styrkort på alla nivåer

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram fyra styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Kommunfullmäktige har fastställt ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023, vilket består av prioriterade mål som tilldelats nämnder och bolag för genomförande och uppföljning. Målen återrapporteras till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de helägda bolagen har även antagit egna mål för den aktuella perioden kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

Sammanfattande måluppfyllelse

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. För 2023 bedöms 11 mål uppfyllda, 2 mål bedöms delvis uppfyllda och 1 mål bedöms inte uppfyllt under året. Inom de olika perspektiven/inriktningsmålen görs nedanstående måluppfyllelseanalys:

Arbete och tillväxt

Inriktningsmålet berör i första hand kommunens arbete inom näringsliv och arbetsmarknad. 5 av 6 mål under perspektivet bedöms uppnått. Kommunen ska arbeta för att stimulera näringslivet, både vad gäller nyetablering och befintliga företag. Ovanåker har återigen bedömts ha länets bästa företagsklimat och målen kopplade till näringslivet prognostiseras uppfyllas. På arbetsmarknadssidan handlar målen om att hjälpa kommuninvånarna att vara självförsörjande genom anställning. Andelen försörjningsstödstagare har minskat under året, vilket anses delvis förklaras av det nära samarbetet mellan arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten för riktade insatser. Målet om att öka antalet bostäder uppfylls inte under det enskilda året 2023, men 31 nya lägenheter färdigställdes under 2022 i och med AEFABs +65Trygg boende på Backa.

Trygghet och lärande

Inriktningsmålet förmedlar att ovanåkersborna ska känna sig trygga i våra verksamheter och kunna förlita sig på att våra verksamheter levererar hög kvalitet. Koncernmålen behandlar måluppfyllelse i skolan, kvalitet i äldreomsorgen och trygghet i våra verksamheter. 3 av 4 mål uppnås vid årets slut. Det mål vi inte riktigt når fram till är att alla elever som slutar grundskolan ska ha behörighet till gymnasieskolans program, där måluppfyllelsen är 89,9% för eleverna som slutade nian vt 23. Detta är dock en ökning från 2022.

Folkhälsa och demokrati

Inriktningsmålet syftar till att arbeta förebyggande inom områdena folkhälsa och demokrati, med särskilt fokus på ungdomar, att ge medborgarna tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid, och att stödja ett aktivt föreningsliv. 2 av 2 mål uppnås i år. Koncernmålen fokuserar på stöd till föreningslivet och kommunens ansvar att ta tillvara på ungdomars engagemang att påverka.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Inriktningsmålet uttrycker att kommunen ska arbeta för en hållbar utveckling. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. 1 av 2 koncernmål bedöms delvis uppnått. Kommunen har tagit fram en ny målstyrningsmodell med koppling till de globala målen som ska gälla från 2024.

Koncernövergripande styrkort 2020-2023

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. 2023 bedöms 11 mål uppfyllda, 2 mål bedöms delvis uppfyllda och 1 mål bedöms inte uppfyllt under året. Nedan visas det koncernövergripande styrkortet där varje mål analyserats.

Ovanåkers kommuns vision 2020-2023

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en Ovanåkersbo. Ovanåker är en kommun som aktivt och engagerat arbetar för att genomföra ambitionerna i Agenda 2030.

ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effektmål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/rekrytering inom kommunens verksamheter.	<p>Planen är framtagen, men en översyn av kompetensförsörjningsplanen bör genomföras innehållande uppdaterad kartläggning samt aktiviteter inom ARUBA-modellens fem kategorier Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avsluta.</p> <p>Ingen översyn har gjorts av den kommungemensamma kompetensförsörjningsplanen då HR-avdelningen har varit tvungen att prioritera systembyte av HR-system.</p> <p>Alla förvaltningar rapporterar att planen finns, men att det är nu och framåt som man ser de stora kompetensbehoven, så även om planen finns framtagen finns mycket arbete att göra för att både locka, utveckla och behålla kompetens.</p>
 Koncernmål	

Effektmål	Analys
<p> Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Kostnaderna för försörjningsstöd för perioden ligger ca 3,4 miljoner under budget (budgetöverskott). Antal hushåll har sedan maj 2022 minskat.</p> <p>Under året har arbetet med att utöka samverkan med AMN och vuxenutbildningen fortgått och nya arbetsformer har implementerats i syfte att gynna kommunens medborgare. Detta arbete är en del av åtgärderna i den handlingsplan som upprättats mellan SOC, AMN och SFI. Arbetet har resulterat i att fler personer har fått sysselsättning vilket i sin tur har resulterat i minskade försörjningsstödkostnader.</p>
<p> Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Arbetet är nyligen genomfört och alla personer födda -07 har erbjudits sommarjobb. Arbetsmarknad- och näringslivsavdelningen har tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen drivit frågan med en ny studie- och yrkesvägledningsplan (SYV-plan) vilket innebär att man kommer att prata mycket mera företagande tidigare i åldrarna inom skolan.</p>
<p> Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Arbetsmarknad och näringslivsavdelningen följer upprättade överenskommelser och arbetar vidare med nystartsjobb. Detta arbete genomförs framförallt för att underlätta första steget in på arbetsmarknaden. Resultatet hittills är bra och ser ut att vara positivt så länge avdelningen kan erbjuda nystartsjobb. Samarbetet med Vuxenskolan, Socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen är viktigt för det goda resultatet. I överenskommelsen tillsammans med Arbetsförmedlingen går avdelningen genom i princip alla som är inskrivna som arbetslösa.</p>
<p> Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>I Sveriges kommuner och regioners mätning, löpande insikt, som mäter upplevelsen av kommunernas myndighetsutövning är det aggregerade betyget 73 vilket får ses som positivt. Det aggregerade resultatet för 2022 var även det 73.</p> <p>Svenskt näringsliv har genomfört en mätning på företagsklimatet i Ovanåkers kommun mellan 2 januari - 31 mars. Resultatet presenterades i maj och var på 3,53 (3,75 år 2022) vilket var en sänkning med 0,22 enheter mot föregående år. Under hösten 2023 presenterades den årliga näringslivsrankningen mellan landets kommuner. Ovanåkers kommun hamnade på plats 160 vilket är negativ avvikelse mot 2022 med 52 platser.</p>
<p> Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Senaste större tillskottet av lägenheter var när omställningen av två hus på Backa i Edsbyn färdigställdes under 2022, totalt tillfördes det 31 lägenheter. I dagsläget finns inga planer på nyproduktion av lägenheter. Osäkerheten gällande byggkostnader, ränteläge och investeringsstöd gör denna planering och projektering svårare.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effektmål	Analys												
<p> Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Andelen elever i år 9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuellt mätetal är för elever som slutade år 9 gäller för vårterminen 2023.</p> <p>2023</p> <p>Andel elever som är behöriga till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ovanåker</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>89,9%</td> <td>85,2%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>87,3%</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>90,6%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Andelen elever behöriga till gymnasiet har ökat sedan 2019. Förvaltningen har gett verksamheterna i uppdrag att höja resultaten utifrån "Plan för likvärdig skola". Insatserna i denna plan tror förvaltningen påverkar resultaten i positiv riktning.</p> <p>För mer info, se Barn- och utbildningsförvaltningens styrkortsanalys.</p>		Ovanåker	Riket	Totalt	89,9%	85,2%	Pojkar	87,3%		Flickor	90,6%	
	Ovanåker	Riket											
Totalt	89,9%	85,2%											
Pojkar	87,3%												
Flickor	90,6%												
<p> Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar aktivt med att förbättra verksamheternas kvalitet och att brukarna ska uppleva att de blir bra bemötta och har förtroende för personalen samt att de upplever sig trygga i kontakten med våra verksamheter. Förvaltningen planerar att aktivt arbeta med och implementera äldreomsorgens nationella värdegrund inom förvaltningens samtliga verksamheter.</p> <p>Under 2023 genomfördes återigen den årliga brukarundersökningen inom delar av omvårdnadsenhetens verksamheter (hemtjänst och särskild boende). Av resultatet kan konstateras att resultatet fortsatt ser bra ut inom både hemtjänst och särskilt boende och att de som har svarat upplever att man känner sig trygga, får ett gott bemötande och känner förtroende för personalen inom verksamheterna.</p>												
<p> Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Skolenkäten våren 2023 visar på en sänkning av den upplevda tryggheten i skolan inom alla deltagande årskurser jmf med 2022. Men jämfört med riket har Ovanåkers verksamheter fortfarande höga trygghetsresultat. Se Barn och utbildningsnämndens styrkortsanalys. Socialförvaltningen jobbar främst med preventiva och hälsofrämjande frågor, och likaså Folkhälsa och Ungdomsgårdarna. Miljö- och byggförvaltningen har i sin kärnverksamhet tillsyn av verksamheter där barn och ungdomar spenderar tid.</p>												
<p> En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Läsår 23/24</p> <p>I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 97 elever (33%) ska driva UF 23/24. Läsåret 23/24 kommer 5 av 6 nationella program att vara representerade i UF, vilket är en ökning jämfört med läsåret 22/23.</p> <p>Läsår 22/23</p> <p>I år är det 32 UF-elever vilket då innebär att 32 av 68 elever (47%) ska driva UF 22/23.</p> <p>Läsår 21/22</p> <p>Läsåret 21-22 drev 19 elever av 79 i elever (25%) i år 3 bedrivit UF-företag.</p>												

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effekt mål	Analys
 Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare. Koncernmål	Kommunstyrelsen rapporterar genom Kultur- och fritidsnämnden att arbetet utförs i enlighet med Verksamhetsplan med åtgärder <i>Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024</i> .
 Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka. Koncernmål	Arbetet genomförs brett med ständigt pågående dialoger via Folkhälsa och Fritidsgårdsverksamheten. Ungdomsdialog för 2023 har genomförts.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effekt mål	Analys
 För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet. Koncernmål	Uppföljning av målet har inte genomförts inom kommunstyrelseförvaltningen och planeras ej att prioriteras. Övriga nämnder följer upp och när ett beslut berör någon av dessa perspektiv så görs en konsekvensbeskrivning i den till beslutet tillhörande tjänsteskrivelsen. Att beakta samtliga perspektiv är inte likställt med att samtliga perspektiv alltid ska konsekvensbeskrivas då alla beslut som nämnden fattar inte berör samtliga tre perspektiv.
 En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen. Koncernmål	En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Flera aktiviteter med bäring på Agenda 2030 bedrivs, bland annat inom Biosfärområde Voxnadalen.

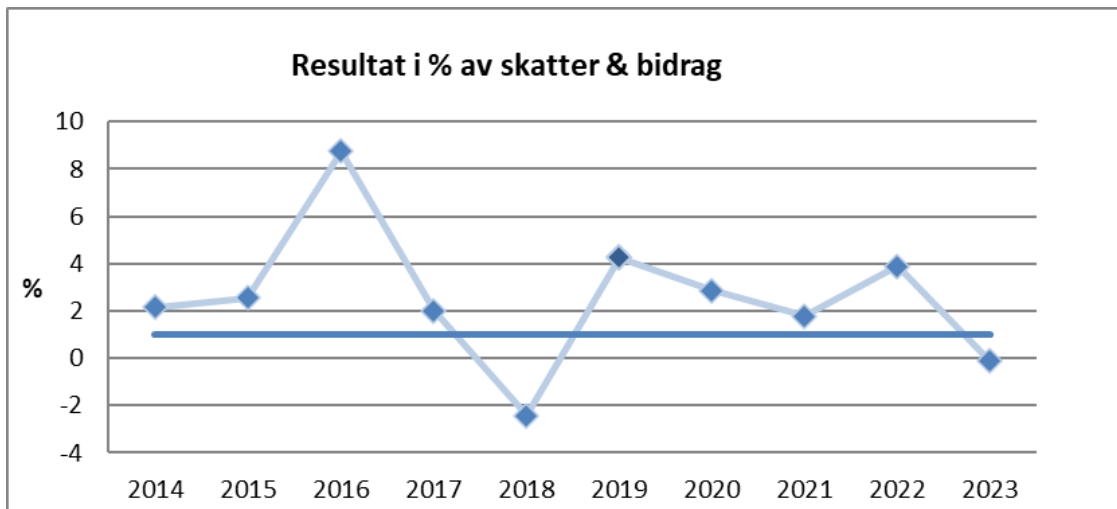
Finansiella mål

Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2023 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Resultatmålet är inte uppfyllt, investeringsmålet är inte uppfyllt och soliditetsmålet är inte uppfyllt.

1. Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

- I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Målet är inte uppnått. Resultatet för 2023 är 1,1 mnkr vilket innebär ett resultat på -0,1 % av skatter och generella bidrag. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 8,5 mnkr.

2. Investeringsnivåer och finansiering av dessa

- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel.

- Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 tkr per invånare.

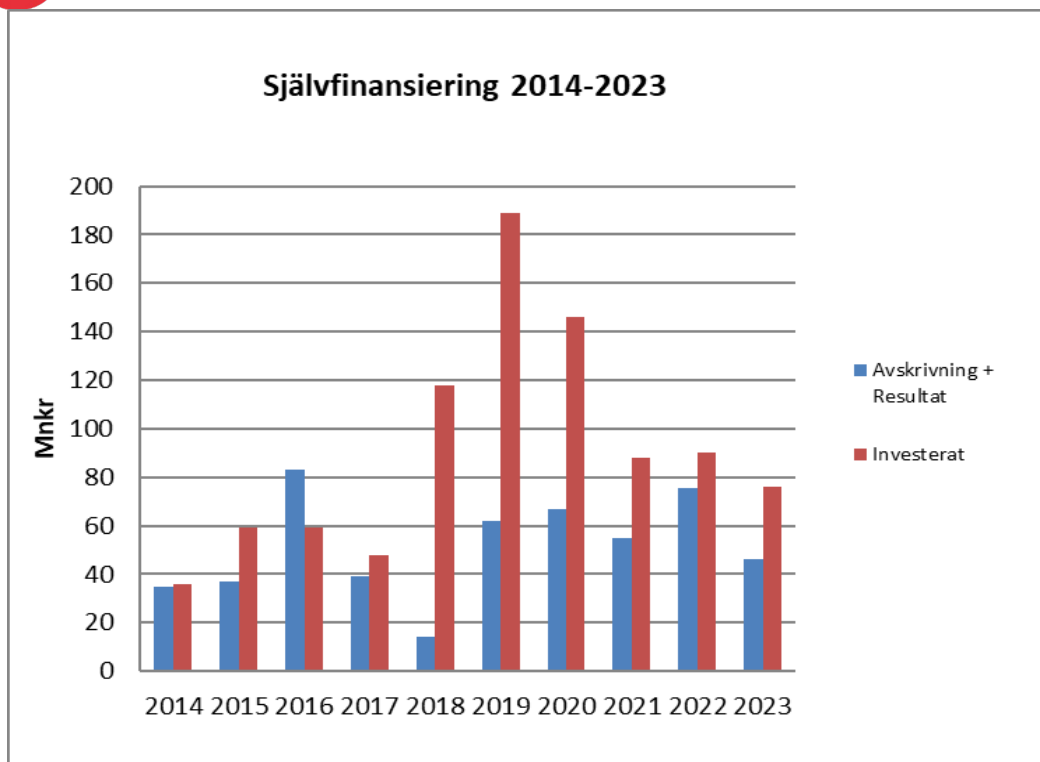
Grundprincipen uppnås inte för 2023. Självfinansieringsgrad 2023: 60,7%

Under året uppgick investeringarna till 75,9 mnkr och avskrivningar och årets resultat till 46,1 mnkr.

Självfinansiering rullande 10 år (2014-2023): 56,4%.

Under perioden uppgick investeringarna till 909 mnkr medan avskrivningar och årets resultat under samma period uppgick till 513 mnkr.

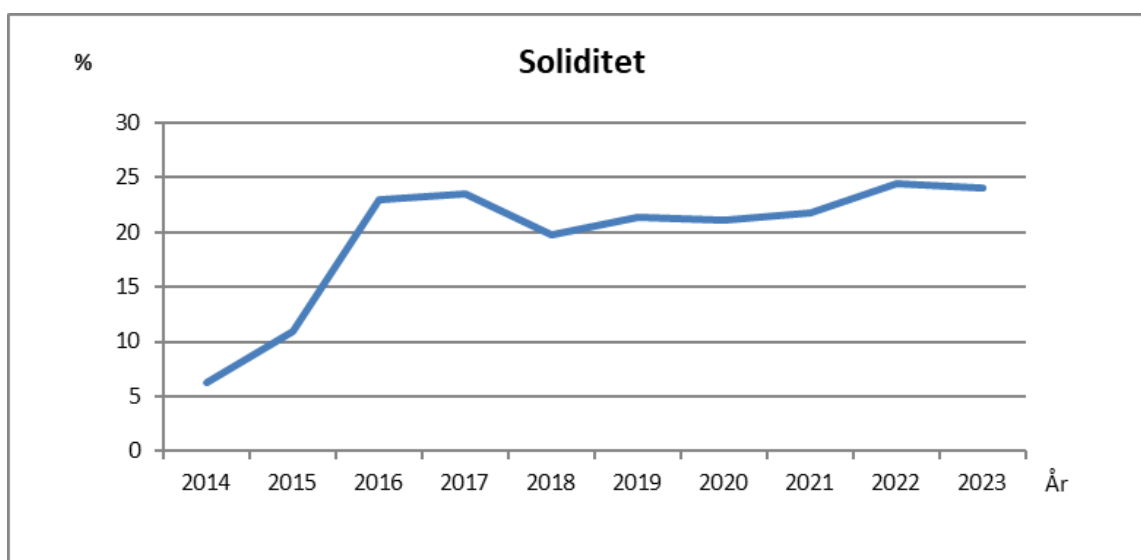
Inlåningen i kommunen uppgår till 31 tkr per invånare 2023-12-31, målet uppnås inte.

3. Förmögenhetsutveckling

- Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras.

Målet är inte uppnått. Soliditeten är vid årets slut 24,0 %. Soliditeten 2022 var 24,5 %. Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I kommunens utvärdering av den finansiella ställningen redovisas både kommunkoncernens och kommunens ställning. Uppföljning görs under rubrikerna: resultatutvecklingen, kommentarer på intäkter och kostnader, budgetföljsamhet, investeringsuppföljning, soliditetsutvecklingen samt pensionsskulden.

Resultatutveckling

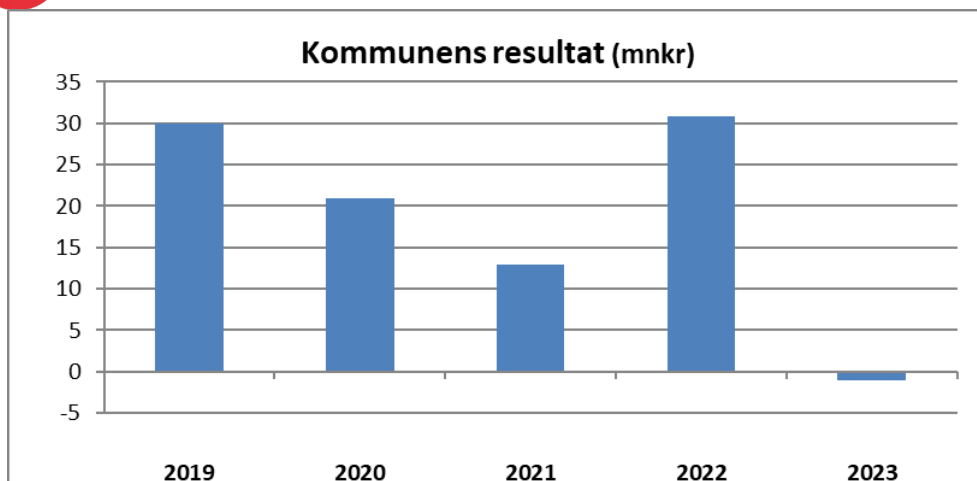
Tabellen nedan syftar till att ge en bild av resultatutvecklingen de senaste åren för kommunen och de bolag som ingår i kommunkoncernen.

Årets resultat (mnr)

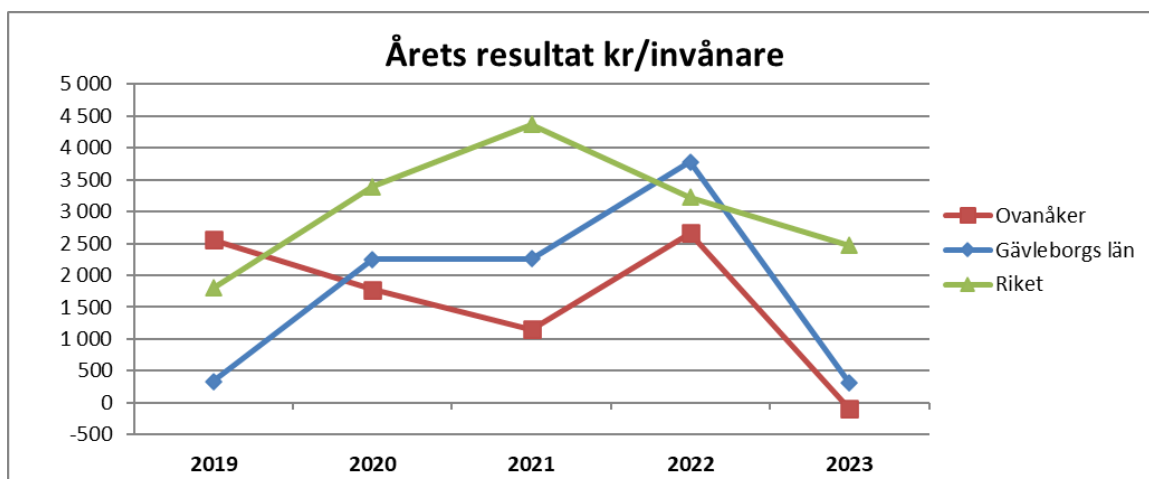
	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunen	-1,1	30,9	13,5	20,7	29,9
varav VA	-1,2	-1,2	0	1,2	-0,8
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	0,2	2,4	0,5	5,1	1,6
Alfta Industricenter AB	0,6	1,0	1,4	1,0	0,8
Helsinge Net Ovanåker AB	1,9	1,5	1,1	0,9	0,6
Helsinge Vatten AB	0	0	0	0	0
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	-0,6	0,6	1,2	1,4	0,4

Kommunens nettokostnader är 843,5 mnr, skatteintäkter och generella bidrag är 845,8 mnr vilket gör att verksamhetens resultat blir 2,3 mnr. Finansiella intäkter och kostnader, finansnettot, är -3,4 mnr, kommunens resultat efter finansiella poster är -1,1 mnr. VA-verksamhetens resultat blev -1,2 mnr (VA-kollektivet ska återställa detta underskott, skattekollektivet belastas inte av detta underskott) vilket innebär att kommunens resultat exklusive VA-verksamheten blir 0,1 mnr.

Ovanåkers kommun har ett finansiellt mål som innebär att det årliga resultatet i den skattefinansierade verksamheten ska uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag, detta motsvarar ca 8,5 mnr. I bilden nedan framgår det tydligt att under perioden 2019 till 2022 så är resultatnivån betydligt högre än det finansiella målet. 2023 års negativa resultat når däremot inte upp till resultatmålet. Ökade pensionskostnader, ökade lönekostnader samt en allmän prisuppgång under året förklarar det negativa resultatet. Skatteintäkterna ökade mer än budgeterat vilket gör att underskottet inte blir större.

Definierar vi årets resultat för Ovanåkers kommun i förhållande till antalet invånare så går det bättre att jämföra med alla övriga kommuner i riket Riket samt Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel). 2019 är det enda år som resultatet i kr/invånare varit högre än Riket och Gävleborgs läns kommuner, övriga år redovisar Ovanåkers kommun ett lägre resultat i kr/invånare.

VA-verksamheten redovisade underskott och det togs fram en plan för hur detta skulle regleras. Från och med 2020 höjdes bruksavgifterna med 6 %. Den höjningen tillsammans med en 1-1,5 % höjning 2021 och 2022 beräknades finansiera det uppkomna underskottet. Under 2020 blev resultatet för VA-verksamheten 1,2 mnkr vilket innebar att det ackumulerade underskottet för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun blev återställt i sin helhet. VA-verksamhetens resultat för 2021 blev 0,3 mnkr men eftersom det sedan tidigare finns ett litet överskott för VA-kollektivet så redovisas resultat till 0 mnkr efter att överskottet bokats om som en skuld till VA-kollektivet. Resultatet för 2022 efter att skulden till VA-kollektivet används blev -1,2 mnkr och resultatet för 2023 är -1,2 mnkr, totalt -2,4 mnkr som ska återställas genom att VA-verksamheten behöver redovisa positiva resultat de kommande åren.

Resultatet för Alfta-Edsbyns Fastighets AB enligt koncernredovisningen är 0,2 mnkr. Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 0,9 mnkr, vilket är 0,8 mnkr lägre än årets budget. Större negativa avvikelser redovisas för vakanser lägenheter -2,0 mnkr, inre underhåll - 3,0 mnkr, fjärrvärme - 0,8 mnkr samt räntekostnader - 0,5 mnkr. Positiva avvikelser redovisas för övriga intäkter, fakturerade tjänster 2,0 mnkr, personalkostnader 1,3 mnkr.

Alfta Industricenter AB redovisar ett resultat enligt koncernredovisningen på 0,6 mnkr. Aicabs resultat före skatt är 1,0 mnkr vilket är 0,3 mnkr lägre än budget. Det redovisade resultatet är tillfredsställande då årets budget innehöll många osäkerheter om framför allt driftskostnadsökningar och höjda räntor. Intäkter och rörelseresultat är det högsta den senaste femårsperioden.

Resultatet för Helsinge Net Ovanåker AB enligt koncernredovisningen är 1,9 mnkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 2,4 mnkr, budgeten för året är 1,3 mnkr. 0,5 mnkr högre intäkter än budgeterat och totalt 0,6 mnkr lägre kostnader än budgeterat, där lägre finansiella kostnader samt lägre kostnader för anslutningstjänster är några av orsakerna.

Helsinge Vatten ABs resultat baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftbidrag från respektive VA kommun mot utfall av driftskostnad i verksamheten.

Bollnäs Ovanåker Renhållnings AB redovisar ett resultat i koncernen på -0,6 mnkr, vilket är Ovanåkers kommuns andel av bolagets resultat (33 %). Bolagets totala resultat före bokslutsdispositioner och skatt är -2,1 mkr. Lägre intäkter för krossningen av avfallsbränsle, högre personalkostnader, högre kostnader för reparation och underhåll, högre drivmedelspriser och ökade pensionskostnader är några förklaringar till avvikelserna mot årsbudgeten som var 1,5 mnkr. Intäkter för skrot blev högre än budgeterat och lägre avskrivningskostnader än budgeterat är några av de positiva avvikelserna. Högre kostnader än budgeterat för kollektivet kompenseras genom nyttjande av tidigare upparbetat överskott.

Koncernens intäkter och kostnader

Koncernens intäkter och kostnader (mnkr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	327,8	313,6	299,0	315,0	332,2
Verksamhetens kostnader	-1 077,7	-980,0	-967,8	-930,0	-939,8
Avskrivningar	-78,1	-74,0	-70,5	-65,7	-56,9
Verksamhetens nettokostnad	-828,0	-740,4	-739,2	-680,8	-664,6
Skatteintäkter och statsbidrag	845,8	794,8	755,8	722,7	670,0
Finansnetto	-16,9	-18,2	0,9	-12,8	-2,5

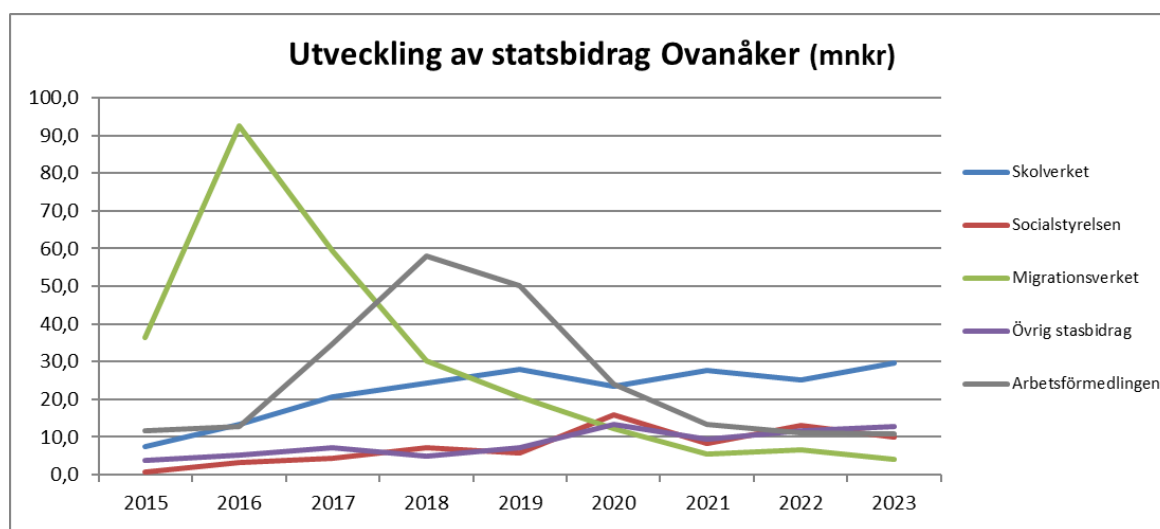
Denna tabell får visa trenden de senaste fem åren för kommunkoncernens intäkter och kostnader. Verksamhetens kostnader har ökat med 137,9 mnkr mellan 2019 och 2023 och verksamhetens intäkter minskat med 4,4 mnkr i samma period. Avskrivningar, som består av både avskrivningar och nedskrivningar, har ökat under senare år. Denna ökning beror främst på att kommunen men även de kommunala bolagen under flera år genomfört stora investeringar. Jämförelsen av avskrivningar över tid försvåras av att det under enskilda år har gjorts relativt stora nedskrivningar i koncernen men även återföring av tidigare gjorda nedskrivningar. Ökningen av koncernens avskrivningar är ca 21 mnkr från 2019 till 2023. Skatteintäkter och statsbidrag ökar varje år och 2020-2023 har extra generella statsbidrag betalats ut med 21,9 mnkr, 7,6 mnkr, 5,6 mnkr och 7,4 mnkr. Att kommunen sedan 2019 ska redovisa kommunens förvaltade pensionsmedel enligt marknadsvärdet har gjort att finansnettot kommer att variera över tid. En ökad upplåning och stigande räntor gör att räntekostnaderna i koncernen ökat de senaste åren.

Kommunens intäkter och kostnader

Kommunens intäkter och kostnader (mnr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	155,7	151,0	143,1	166,3	186,0
Verksamhetens kostnader	-952,0	-861,8	-853,1	-826,8	-831,6
Avskrivningar	-47,1	-44,5	-41,5	-37,7	-31,5
Verksamhetens nettokostnad	-843,5	-755,3	-751,5	-698,2	-677,1
Skatteintäkter och statsbidrag	845,8	794,8	755,8	722,7	700,0
Finansnetto	-3,4	-8,6	9,2	-3,7	7,0

Det var en minskning av verksamhetens intäkter under perioden 2019 till 2021 men 2022 och även i år ser vi en viss ökning av kommunens intäkter. Även detta år ökar intäkterna för taxor och avgifter. Bidrag och kostnadsersättningar från staten står fortfarande för den största andelen av de totala intäkterna, 49 %. Resterande intäkter består av hyror, försäljningsintäkter samt försäljning av verksamhet och tjänster. För dessa övriga verksamhetsintäkter är förändringarna över tid relativt små. I bilden nedan syns utvecklingen av statsbidrag och från vilka myndigheter bidragen kommer ifrån. Bidrag från Arbetsförmedlingen har gått från 58 mnr 2018 till att 2023 vara 10,8 mnr. Migrationsverket hade de högsta utbetalningarna 2016 på totalt 92,7 mnr till att i år vara 4,1 mnr. Utvecklingen av statsbidrag från Socialstyrelsen och Övriga statsbidrag har varit mer stabil över tid men bidrag från Skolverket har gått från 7,5 mnr 2015 till att i år vara 29,6 mnr.

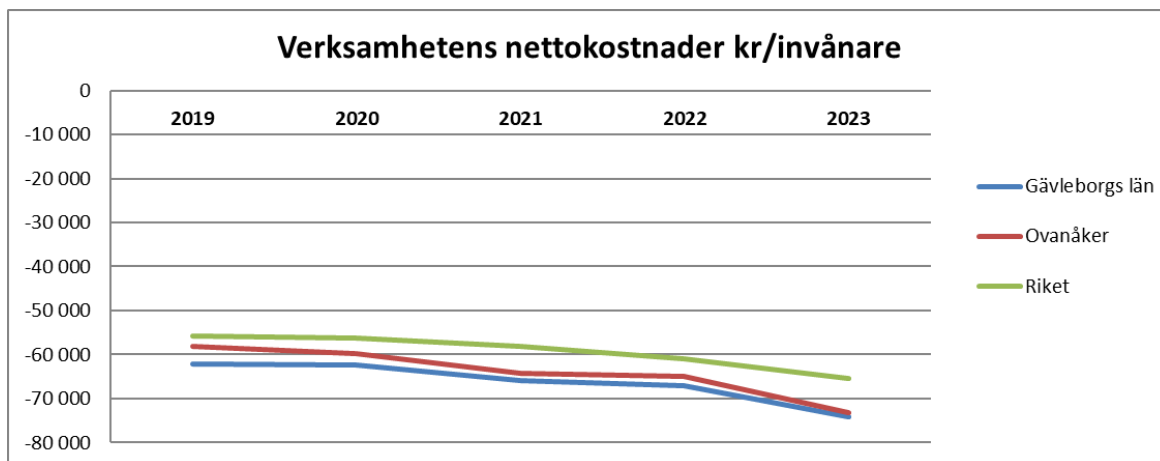
Verksamhetens kostnader har ökat med 90,2 mnr från 2022 till 950,0 mnr 2023, en ökning med 10 %. Verksamhetens kostnader har under de senaste åren haft marginell årlig ökning men ökningen under året visar med tydlighet att även vår kommun haft höga prisökningar i verksamheterna, samma utveckling som vi sett i hela kommunsverige. Samma sak gäller pensionskostnaderna som under året ökat kraftigt, liknande trend som i övriga landet. Ökningen av pensionskostnaderna beror främst på det nya pensionsavtalet, AKAP-KR, som från 1 januari 2023 medförde en höjning av pensionsavgiften från 4,5 % till 6 %. Den enskilt största kostnadsposten bland verksamhetens kostnader är personalkostnader, personalkostnaderna står för 61% av verksamhetens kostnader. Personalkostnaderna har ökat med 46,5 mnr mellan 2022 och 2023 och antalet tillsvidareanställda har ökat från 954 personer 2022 till 981 personer 2023. Kostnader för köp av huvudverksamhet, ökade mellan 2022 och 2023 med 20,5 mnr. För övriga kostnadsposter är det mindre

skillnader mellan åren.

Avskrivningarna på byggnader och anläggningar samt maskiner och inventarier fortsätter att öka sedan 2019 då det låg på en nivå på 31,5 mnkr till att för 2023 vara 47,1 mnkr. Denna ökning beror på de stora investeringar som gjorts framförallt på kommunens byggnader och anläggningar sedan 2018.

Investeringarna nådde en topp under perioden 2018-2020 och de totala investeringarna uppgår till 909 mnkr under den senaste tioårs perioden.

Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader. Nettokostnaden blir negativ eftersom kostnaderna är högre än verksamhetens intäkter. Nettokostnaden visar hur stor del av verksamheten som kommunen måste finansiera med skattemedel, generella statsbidrag och utjämning samt finansnetto. Nedan visas utvecklingen av kommunens nettokostnader tillsammans med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) samt riket.

Verksamhetens nettokostnader är för 2023 843,5 mnkr, vilket är en ökning med 88,2 mnkr. Ställer vi nettokostnaderna i relation till antalet invånare och jämför med Riket samt Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) så börjar nettokostnaderna för Ovanåkers kommun per invånare att bli i linje med Gävleborgs läns övriga kommuner men för utvecklingen i Riket så har det varit en något mindre ökning av verksamhetens nettokostnader.

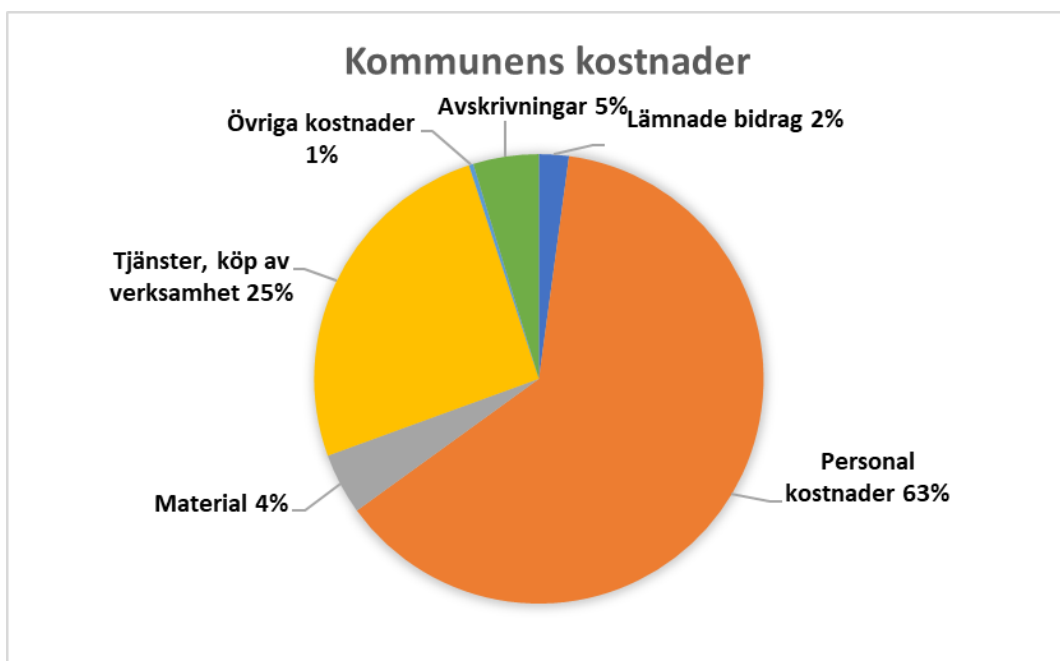
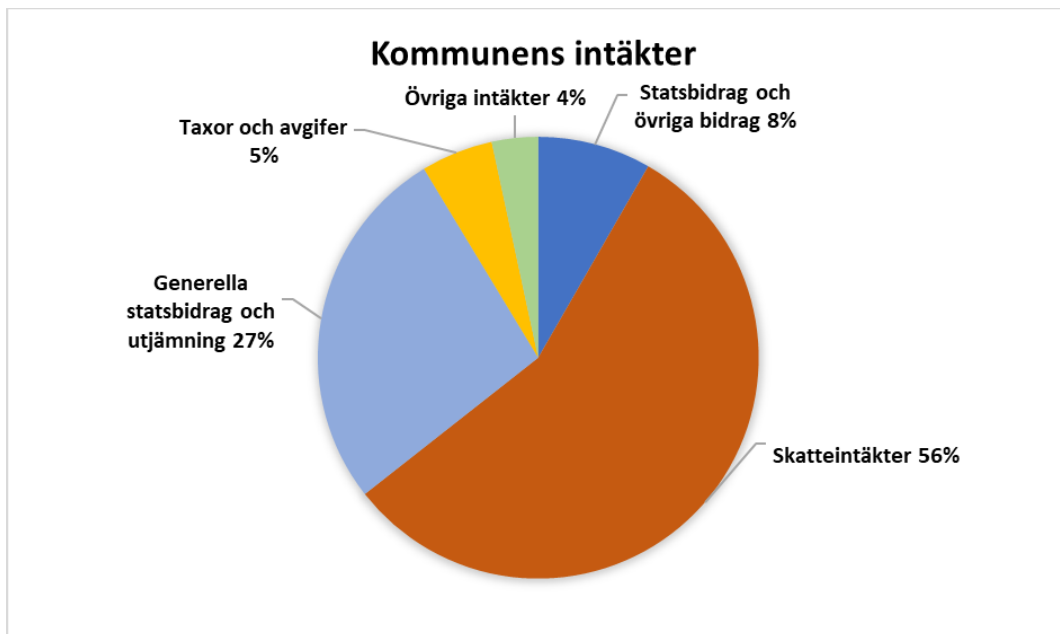
Skatter och generella statsbidrag blev totalt 845,8 mnkr, vilket är 51,0 mnkr högre än föregående år. Under 2020 fick kommunen extra generella statsbidrag på totalt 21,9 mnkr, under 2021 var det 7,6 mnkr och 2022 5,6 mnkr. Under 2023 blev det totalt 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag (Bemanning sjuksköterskor, Minska timanställda och Tillfälligt stöd maa kriget i Ukraina).

Finansnettot blev -3,4 mnkr för 2023. Eftersom kommunen, sedan 2019, ska redovisa orealiserade vinster och förluster på kommunens förvaldade pensionsmedel i resultaträkningen så blir det stora variationer mellan åren beroende på aktuellt marknadsvärde. Marknadsvärderingen av pensionsmedlen påverkade finansnettot 2023 positivt med 5,6 mnkr. Räntekostnaderna blev 6,2 mnkr 2023 vilket är en ökning med 3,9 mnkr sen föregående år. Räntekostnaderna har de senaste åren ökat och kommer kommande år att fortsätta öka pga. kommunens upplåningsbehov och att räntan har ökat.

Kommunens nettokostnader har alltså ökat med 88,2 mnkr sen föregående år och skatter och generella statsbidrag har ökat med 51,0 mnkr samt en förbättring på finansnetto med 5,2 mnkr gör sammantaget en

försämring av resultatet sen föregående år med 32,0 mnkr. Resultatet 2022 var 30,9 mnkr och med förändring mellan åren 2022 och 2023 på -32,0 mnkr så summeras detta till årets resultat på -1,1 mnkr.

Sammanfattningsvis kan kommunens totala intäkter och kostnader illustreras i dessa bilder, som visar vart pengarna kommer ifrån och vart de går.

Budgetföljsamhet

Att följa upp det redovisade resultatet mot den beslutade budgeten på olika nivåer är viktigt. Nedan redovisas koncernens och kommunens budgetföljsamhet. För att förstå eventuella avvikelser bättre sammanfattar vi nämndernas budgetföljsamhet men för utförligare beskrivning av nämndernas resultat och budget så finns ytterligare information under respektive nämnds verksamhetsberättelse i årsredovisningens del 2.

Koncernens budgetföljsamhet (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	305,7	327,8	22,1
Verksamhetens kostnader	-1 019,6	-1 077,7	-58,1
Avskrivningar	-80,4	-78,1	2,3
Verksamhetens nettokostnad	-794,3	-828,0	-33,7
Skatteintäkter och statsbidrag	820,3	845,8	25,5
Finansnetto	-21,0	-16,9	4,1
Resultat	4,9	0,9	-4,0

Sammanställer vi kommunens och bolagens respektive budgetar får vi en budget för hela kommunkoncernen. Det budgeterade resultatet för koncernen är 4,9 mnkr. Det redovisade resultatet för koncernen är 0,9 mnkr. Detta innebär en negativ budgetavvikelse på 4,0 mnkr. Kommunen och alla kommunalägda bolag förutom Helsing Net har en negativ budgetavvikelse för årets resultat.

Budgetavvikelsen för koncernens nettokostnader är 33,7 mnkr. Högre personalkostnader, högre pensionskostnader och ökade kostnader för köpta tjänster och köpta utbildningsplatser är några av förklaringarna till den negativa budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 2,3 mnkr lägre än budgeterat där kommunen står för den största avvikelsen, 1,3 mnkr.

Skatteintäkter och statsbidrag blev 25,5 mnkr högre än budgeten för perioden. 2023 års budget baseras på skatteunderlagsprognosen från 25 augusti 2022. Främst beror skillnaden på högre skatteintäkter samt effekter av budgetpropositionen för 2023. Men det har även varit en ökning av fastighetsavgiften. Under 2023 har kommunen fått 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag.

Finansnettot, finansiella intäkter och kostnader, blev totalt 4,1 mnkr bättre än budgeten för 2023. Kommunen hade en positiv budgetavvikelse på 4,7 mnkr vilket främst förklaras av realiserade resultat på kommunens pensionsplaceringar. De kommunalägda bolagen hade tillsammans en negativ budgetavvikelse på finansnettot på 0,6 mnkr.

Kommunens budgetföljsamhet (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	140,0	155,7	15,7
Verksamhetens kostnader	-903,7	-952,0	-48,3
Avskrivningar	-48,4	-47,1	1,3
Verksamhetens nettokostnad	-812,1	-843,5	-31,4
Skatteintäkter och statsbidrag	820,3	845,8	25,5
Finansnetto	-8,1	-3,4	4,7
Resultat	0,1	-1,1	-1,2

Det budgeterade resultatet för kommunen för 2023 är 0,1 mnkr. I kf §40 2023-05-02 fattades beslut om budgetförändring av driften avseende tillkommande kostnadsökningar på totalt 2,4 mnkr så att det budgeterade resultatet blev 0,1 mnkr. I övrigt har det varit beslut om budgetförändringar mellan nämndernas budgetar och de avsåg löneöversynen (kf §64 2023-06-19) samt fastställande av budgetramar för Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden (kf §39 2023-05-02).

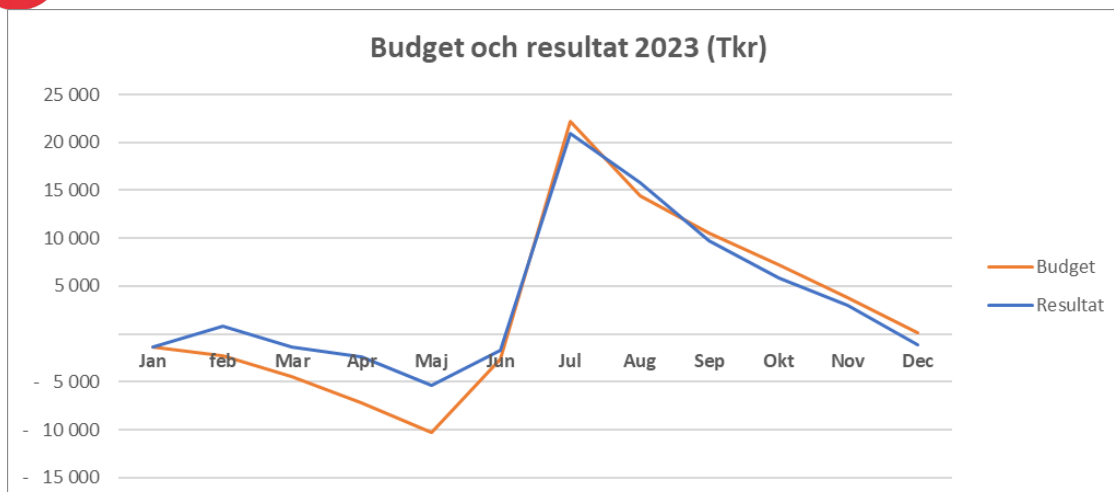
Resultatet 2023 blev -1,1 mnkr. Resultatet exklusive VA-verksamhetens resultat (-1,2 mnkr) blir 0,1 mnkr vilket innebär att det inte är någon budgetavvikelse. Trots att Verksamhetens nettokostnader blev högre än budgeterat så vägdes detta nästan helt upp av positiva budgetavvikelser på Skatteintäkter och statsbidrag samt Finansnettot.

I Delårsrapporten sattes en prognos för årets resultat på 7,2 mnkr. Prognosen var då att verksamhetens nettokostnader skulle bli 17,8 mnkr sämre än budgeten, skatteintäkter och generella statsbidrag bedömdes bli 20,0 mnkr högre än budget, varav kommunen bedömdes få 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag och finansnettot bedömdes bli 4,9 mnkr bättre än budget. Verksamhetens nettokostnader blev 31,4 mnkr sämre än budgeterat, skatteintäkter och generella statsbidrag blev 25,5 mnkr högre och finansnettot blev 4,7 mnkr bättre än budgeterat.

Verksamhetens intäkter är 15,7 mnkr högre än budgeterat. När vi fastställer budgeten för ett kommande år är det ofta en utmaning att lägga en budget för kommunens intäkter specifikt, det är mer relevant att jämföra budget och utfallet för verksamhetens nettokostnader. För mer beskrivningar av utvecklingen av kommunens intäkter se analysen ovan över kommunens intäkter och kostnader. Verksamhetens kostnader blev 48,3 mnkr högre än budgeterat. Högre personalkostnader, högre pensionskostnader och ökade kostnader för köpta tjänster och köpta utbildningsplatser är några av förklaringarna till den negativa budgetavvikelsen för verksamhetens kostnader. Under respektive nämnds redogörelse beskrivs dessa avvikelser mer. Ett allmänt högre kostnadsläge på samtliga varor och tjänster förklarar också budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 1,3 mnkr lägre än budgeterat pga. att ett antal investeringar inte färdigställdes till den tid som det var budgeterat. Verksamhetens nettokostnader blev -843,5 mnkr, budgeten för verksamhetens nettokostnader var -812,1, alltså 31,4 mnkr högre nettokostnader än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 845,8 mnkr vilket är 25,5 mnkr högre än budgeten för perioden. 2023 års budget baseras på skatteunderlagsprognosen från 25 augusti 2022. Främst beror skillnaden på högre skatteintäkter som består av kommuns katt, inkomstutjämning, regleringsbidrag, slutavräkning samt övriga generella bidrag. Men även en ökning av fastighetsavgift samt effekter av budgetpropositionen för 2023. Dessutom 7,4 mnkr i extra generella statsbidrag, Bemanning sjuksköterskor, Minska timanställda och Tillfälligt stöd maa kriget i Ukraina.

Finansnettot blev totalt 4,7 mnkr bättre än budgeten för 2023. Marknadsvärderingen av pensionsmedlen (orealiserat resultat) och realiserade resultat på pensionsplaceringar påverkade finansnettot 2023 positivt med 5,6 mnkr. Räntekostnaderna på kommunens lån blev 0,8 mnkr högre än budgeterat och räntan på pensionsskulden blev 0,6 mnkr högre. Samtidigt så blev ränteintäkterna på banktillgodohavanden 0,5 mnkr högre än budgeterat.

Kommunens årsbudget fördelas ut per månad, röd linje. Detta görs för att vi ska kunna jämföra periodens utfall mot budget för varje månad och göra analyser. Kommunen budgeterar för mer kostnader än intäkter under våren men sommaren kostar generellt sett mindre vilket gör att perioden juni till augusti redovisar lägre kostnader, detta gör att resultatet till delåret budgeteras till 14,4 mnkr. Under de återstående höstmånaderna fram till årsskiftet budgeteras det med ökade kostnader så vid årsskiftet landar det budgeterade resultatet på 0,1 mnkr. Resultatet månad för månad från januari till december, blå linje. Resultatet för året blev -1,1 mnkr, 0,1 mnkr exklusive resultatet för VA-verksamheten.

Kommunala nämndernas avvikelse (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1,2	-1,2	0,0
Kommunstyrelsen	-101,3	-96,7	4,6
Kultur- och fritidsnämnden	-41,1	-43,1	-2,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-31,4	-34,3	-2,9
VA	0	-1,2	-1,2
Miljö- och byggnämnden	-6,0	-5,6	0,4
Barn- och utbildningsnämnden	-301,2	-315,4	-14,2
Socialnämnden	-316,6	-316,4	0,2

Kommunens nämnder har totalt en budget för 2023 på 798,8 mnkr och utfallet för året är 813,9 mnkr vilket blir en negativ budgetavvikelse på 15,1 mnkr. Nedan redovisas en sammanfattande beskrivning av budgetavvikelserna men under respektive nämnds verksamhetsberättelser förklaras det ekonomiska utfallet mer utförligt.

Kommunfullmäktige, revision och valnämnden har följt sin årsbudget.

Kommunstyrelsen redovisar för året en positiv budgetavvikelse på 4,6 mnkr. Några förklaringar till budgetöverskottet är högre intäkter än budgeterat främst för arbetsmarknadsprojekt men även inom planeringsavdelningen. Det har även varit lägre kostnader än budgeterat för system, köpta tjänster men också lägre personalkostnader pga vakanser. Utöver det har kommunstyrelsen haft budget för digitaliseringsprojekt, införande av nytt lönesystem och arkivprojekt där kostnader inte belastat såsom budgeterat. Under året har har rivningen av Celsiusskolan samt delutrangeringar av mark/markanläggningar

belastat resultatet, för båda dessa delar har det inte funnits budget.

Under året tillkom det två nya nämnder, Kultur- och fritidsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Båda dessa verksamhetsområden ingick tidigare i Kommunstyrelsen och det är fortsatt en förvaltning för dessa tre nämnder, Kommunstyrelseförvaltningen.

Kultur- och fritidsnämnden, en av de två nya nämnderna, fick en budgettram för året på 41,1 mnkr. Utfallet blev 43,1 mnkr vilket innebär ett budgetunderskott på 2,0 mnkr. Kulturskolan redovisar ett budgetöverskott på 0,7 mnkr pga vakanta tjänster under året. Fritidsgårdarna hade ett budgetunderskott på 0,9 mnkr, det har varit en hög beläggning på verksamheten samt att det bedrivits eftermiddagsverksamhet under skolarbetet. Den största budgetavvikelsen redovisas under Fritid, ett budgetunderskott på 1,4 mnkr. Orsaken är att det i samband med att nya investeringar genomförts bytts ut anläggningstillgångar med kvarvarande bokförda värden på totalt 2,2 mnkr. Främst konstgräset på Öns idrottsplats men även anläggningstillgångar kopplade till kylning av is både i ishallen i Alfta och på Ön i Edsbyn. Att budgetunderskottet inte blir fullt så stort beror på att det finns investeringar som inte blivit klara eller blivit klara senare än vad som antagits i budgetarbetet, vilket resulterat i lägre avskrivningar.

Den andra nya nämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, fick en budgettram på 31,4 mnkr och redovisar ett budgetunderskott på 2,9 mnkr. Det har varit högre personalkostnader än budgeterat då tjänster som teknisk chef, driftchef och nämndsekreterare, som inrättades till följd av ny nämnd, varit helt eller delvis ofinansierade 2023. För färdtjänst redovisas en negativ budgetavvikelse på 0,8 mnkr.

Fastighetsförvaltningen redovisar ett budgetunderskott på 1,2 mnkr vilket beror på högre kostnader för administration och fastighetsskötsel samt högre elkostnader bl.a. på grund av att nätavgift och energiskatt för december 2022 belastat årets resultat. Ett underskott som reduceras något då investeringar inte genomförts enligt tidplan vilket innebär lägre avskrivningar och internräntekostnader än budgeterat. För gatuenheten redovisas en högre kostnad än budget för vinterväghållningen, en högre elkostnad för gatubelysningen på grund av att viss kostnad för december 2022 finns med i år, även en högre kostnad än budget för underhållet av gatubelysningen som gjorde att drift och underhåll av gator fick delvis kompensera det underskottet.

Vatten och avloppsverksamhetens resultat blev -1,2 mnkr. Den sålda mängden vatten har minskat med 2 % mot det som var budgeterat, vilket gör att intäkterna är 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Verksamhetens kostnader avviker totalt 0,5 mnkr mot budget. En upplösning av försäkringsreserv till följd av förlikning med försäkringsbolag bidrog till en kostnadsminskning med 0,5 mnkr. Prisökningar för kemikalier gör att kostnaderna för detta blev 0,4 mnkr högre än budgeterat. Slamhanteringskostnaden drog över budget med 0,2 mnkr dels till följd av ett högre pris samt fel antal ton budgeterat för Alfta reningsverk. 2023 har varit ett blött år, där inflödet till avloppspumpstationer och avloppsreningsverk varit högt och påverkat elkostnaderna. Kapitalkostnaderna för VA anläggningarna ligger 0,2 mnkr över budget. VA-verksamhetens negativa resultat ska återställas senast 2026.

Miljö- och byggnämnden redovisar för året ett budgetöverskott på 0,4 mnkr. Lägre personalkostnader pga att miljö- och byggchefsposten är inte varit tillsatt. Kostnader för bostadsanpassningsbidrag överskred budgeten. Ökade kostnader för konsulttjänster, bullerutredning - skottbullen. Minskade intäkter till följd av att antal inkommande debitera bygglovsärenden minskat jämfört med föregående år.

Barn- och utbildningsnämnden är den nämnd som redovisar den enskilt största budgetavvikelsen, ett budgetunderskott på 14,2 mnkr. Nämnd och kontor har en negativ budgetavvikelse på 1,0 mnkr, förklaras av högre personalkostnader samt högre kostnader för licenser. Förskoleverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse med 2,7 mnkr. Kostnaderna för elevassistenter står för den enskilt största avvikelsen, -1,8 mnkr, andelen barn med, omfattande, särskilda stödbehov har ökat. Kostnaden till enskilda förskolor redovisar ett budgetunderskott på 1,1 mnkr pga fler barn än budgeterat. Personalkostnaderna är 0,4 mnkr högre än årets budget. Det har även varit avvecklingskostnader för modulerna vid förskolan Nordanäng på 0,4 mnkr. Grundskola redovisar en negativ budgetavvikelse på 5,1 mnkr. Störst avvikelse är det på personalkostnader, som redovisar ett budgetunderskott för perioden med 3,2 mnkr. Kostnaderna för skolskjuts överstiger budgeten för perioden med 0,6 mnkr pga indexeringsreglering. Undervisning för nyanlända redovisar ett underskott för perioden på 0,8 mnkr, bidraget från Migrationsverket till våra grundskolor minskas då färre barn anländer, samtidigt som barns behov ofta kvarstår under hela skoltiden för att nå behörighet till gymnasiet. Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 4,6 mnkr. Underskottet förklaras av i huvudsak två delar, gymnasiestudier på annan ort så kallad interkommunal ersättning (IKE) och Svenska för invandrare (SFI). IKE redovisar ett budgetunderskott på 3,3 mnkr. SFI redovisar en negativ budgetavvikelse på 1,0 mnkr. Anpassade gymnasieskolan redovisar ett budgetunderskott på 0,4 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett budgetöverskott på totalt 0,2 mnkr. Stab och nämnd har ett budgetöverskott 1,9 mnkr pga vakanta tjänster och ett statsbidrag, Nära vård. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett budgetöverskott på 3,9 mnkr vilket förklaras av att kostnaderna för försörjningsstöd varit 3,7 mnkr lägre än budgeterat samt lägre kostnader för institutionsvården med 0,6 mnkr. Institutionsplaceringarna har under året varit få och ingen LVM placering har skett. Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd har minskat som ett resultat av en relativt god arbetsmarknad, samarbetet med AMN, SFI och Regionen. Barn och Ungdom gör ett budgetunderskott på 1,1 mnkr. Det beror främst på höga kostnader för extern familjebehandling samt ökat antal HVB placeringar som inte fullt ut balanseras upp av lägre kostnader för familjehemsvård. Resultatet påverkas även av intäkt i form av statsbidrag för mottagande av ensamkommande samt att en del korttidsfrånvaro och vakanser ej har tillsatts. Omsorgsenheten (LSS) redovisar ett budgetöverskott på 3,3 mnkr. Överskottet förklaras med att den nya gruppboenden togs i bruk senare än planerat samt att posten personlig assistans gör ett överskott då antal utförda timmar på totalen minskat. Schemaförändringen i oktober innebar en minskning i vissa verksamheter utifrån ändrat behov. Verksamheten har under en del av året även haft en vakant enhetschefstjänst. Vissa enheter har redovisat underskott tex pga tomhyra och utökade personalkostnader. Detta kompenseras av att andra enheter redovisat överskott och att resurser förflyttats mellan verksamheterna. Omvårdnadsenheten redovisar ett budgetunderskott 8,9 mnkr. Detta beror framförallt på ökade personalkostnader inom hälso- och sjukvården då verksamheterna i stor utsträckning tvingats anlita konsulter för att säkerställa bemanning, patientsäkerhet och arbetsmiljö. Även kostnaderna för kost- och förbrukningsvaror samt för tekniska hjälpmedel har ökat och är högre än budgeterat, trots kompensation i form av utökad budget i början av året. Hemtjänsten redovisar ett budgetunderskott på 3,7 mnkr. Det förklaras av högre personalkostnader för att utföra hemtjänstinsatser och extravak. Verksamheten har haft ovanligt många timmar extravak under året och för detta har inte funnits någon budget. Verksamheten har även haft hög korttids sjukfrånvaro, vilket ökat kostnaderna för vikarier, mertid och overtid.

Administrationen gör ett budgetöverskott på 3,4 mnkr vilket i huvudsak beror på tilldelade statsbidrag (Minska andelen timanställda, God vård och omsorg, samt Motverka ofrivillig ensamhet). Särskilt boende gör ett överskott på 1,6 mnkr vilket till stor del beror på minskade personalkostnader och ökade intäkter. Omvårdnadsenheten har under året haft ökade intäkter, 2,2 mnkr (+ 19% jmf med budget) troligt pga något restriktiv budget samt ökad betalningsförmåga hos brukarna.

Kommunens investeringar

Årets investeringsbudget uppgick till 103,1 mnkr. Under året redovisades nettoutgifter på 75,9 mnkr, investeringsutgifterna var 78,4 mnkr och årets investeringsbidrag 2,5 mnkr. Orsaken till budgetöverskottet på 27,2 mnkr beror främst på investeringar som inte genomförs enligt tidplan men även på att det för några investeringar redovisats budgetavvikelser. De investeringsprojekten med störst budget under 2023 var:

- Ny förskola Alfta: 11,1 mnkr varav 17,3 mnkr redovisats.
- Alfta sporthall, Ridåvägg och golv: 6,5 mnkr varav 6,0 mnkr redovisats.
- Gång och cykelvägar 2023: 5,5 mnkr varav 7,4 mnkr redovisats.
- Upprustning befintliga VA anläggningar 2023: 5,0 mnkr varav 0,1 mnkr redovisats.

Av tabellen nedan framgår de av årets investeringar som jämfört med budget redovisar positiva eller negativa avvikelser större än 500 tkr.

Investering (tkr)	Årets budget	Årets nettoutgift	Avvikelse
Upprustning av befintliga VA-anläggningar. 2023	5 000	100	4 900
Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat	3 000	0	3 000
Iordningställande av lokaler för IFO	3 000	0	3 000
Forsparken: Ispist	2 951	7	2 944
Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal	2 971	239	2 732
Ön: Idrottsanläggning Ön	3 795	1 695	2 100
Celsius simhall: Nya rör och elinstallationer	1 883	119	1 764
Inläckageåtgärder 2023 (inkl.7568)	2 500	764	1 736
Nya VA anslutningar 2023	1 800	272	1 528
Marklösen	1 511	0	1 511
Gyllengården: Stamreovering	1 427	0	1 427
Celsiusskolan skolgård	1 671	245	1 426
Byte av föräldrade datorer 2023	1 322	159	1 163
Övrigt Kommunstyrelsen 2023	1 535	391	1 144
Ventilation styrenheter	1 000	0	1 000
Infrastruktur för ökad IT-säkerhet och samverkan alternativ B	820	106	714
Reinvestering broar enligt. Specifikation 2023	700	0	700
Runemo skola: Ventilation kök	700	0	700
Öjestugan: Byte fönster	650	0	650
Lekplats i centrala Viksjöfors	650	0	650
Inventarier till nybyggnation - Nya förskolan Alfta	2 000	1 378	622
Alfta brandstation: Fönsterbyte	600	0	600
Alfta sporthall: Ridåvägg och golv	6 487	5 981	506

Investering (tkr)	Årets budget	Årets nettoutgift	Avvikelse
Viksjöfors skola: Ventilation och belysning	0	838	-838
Knåda skola: Gula huset våning 2 brandsäkra och iordningställa lokaler	0	1 230	-1 230
Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023	2 500	4 146	-1 646
Gator gång och cykelvägar 2023	5 500	7 436	-1 936
Ombyggnation problemområden 2023	3 500	6 595	-3 095
Ny förskola Alfta inkl. projektering	11 123	17 301	-6 178

Nedan är en ytterligare redogörelse för de fem investeringsprojekt med störst avvikelser:

- Upprustning av befintliga VA-anläggningar 2023: +4,9 mnkr. Prognos 0,1 mnkr mot en budget på 5,0 mnkr.

Taket vid Alfta reningsverk måste bli slutgodkänt innan vi påbörjar arbetet med solcellsanläggning. Upphandling av solceller kommer göras via ADDA. Installation planerad våren 2024. Nytt reningsverk Voxnabruk var en stor del i investeringen 2023. Vid upphandling inkom 2 anbud som var högre än budget. Upphandlingen avbröts och investeringen kommer inte genomföras förrän 2025 då mer investeringsmedel behövs.

I utfall på 100 tkr vid framtagande av upphandlingsunderlag till Voxnabruk reningsverk samt utfall för upprustning vid Viksjöfors reningsverk för byte av vindskivor, dörr samt del av vägg.

- Iordningsställande av lokaler för IFO: +3,0 mnkr. Prognos 0 mnkr mot en budget på 3,0 mnkr.

Dialog har förts med Socialförvaltningen om att hitta en lämplig lokalisering för personalen inom IFO. Nästa steg blir att komma fram till en lösning som fungerar för Socialförvaltningen.

- Voxnadalens gymnasium, Ventilationsaggregat: +3,0 mnkr. Prognos 0 mnkr mot en budget på 3,0 mnkr.

Projektering pågår i dagsläget med framtagning av ritningar så upphandlingen ska bli problemfri. En byggnation av nya ventilationsutrymmet ska upphandlas vilket inte hunnits med 2023.

- Ombyggnation problemområden 2023: -3,1 mnkr. 6,6 mnkr mot en budget på 3,5 mnkr.

Ledningsbytet vid Västanå mot Lärkvägen i Alfta har varit nödvändigt då det förekommit avloppsstopp utmed denna sträcka. Ledningarna har haft en för liten lutning som nu åtgärdats. Dimensionen har utökats. Materialet utgjorde 35 % av kostnaden. 1 054 meter ledning har lagts ner till en kostnad på 3 177 kr / meter. Totalt drog projektet 1 mnkr över budget.

Under samma projekt ingår byte av drygt 1 000 meter ledning i Ämnebo. Dessa ledningar låg till största del på åkermark vilket är betydligt billigare och meterkostnaden landar på ca 870 kr / meter. Ingen avvikelse mot tidigare kostnadskalkyl.

En asfaltskostnad från tidigare sanering på Bornvägen, Alfta belastar projektet med 433 tkr.

Två större läckor är bokade mot projektet som ej var med i budget. En utmed Lärkvägen på 540 tkr samt en ovanför ishallen, Alfta, på 544 tkr.

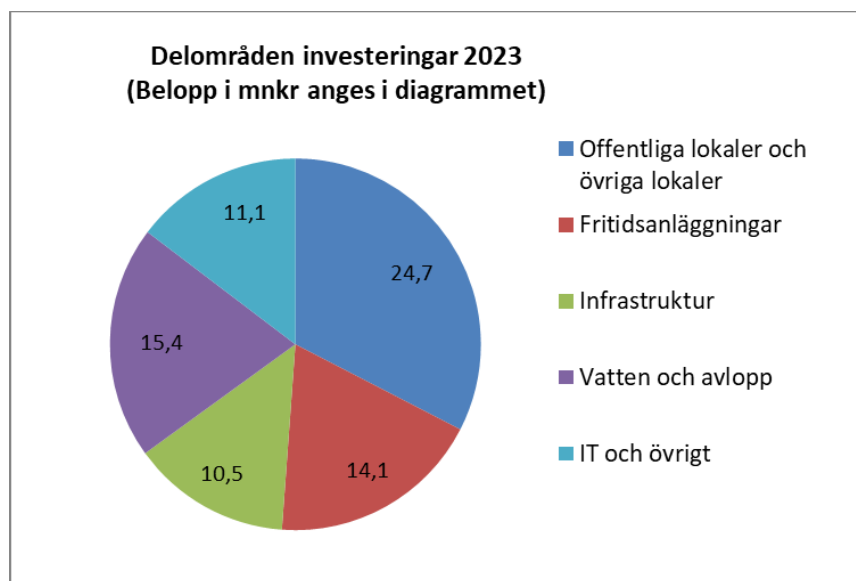
347 meter ny sjöledning från Svabensverks vattenverk lades i början på året på grund av läcka. En kostnad på totalt 164 tkr.

- Skogsbackens förskola (Ny förskola Alfta): -6,2 mnkr. 17,3 mnkr mot en budget på 11,1 mnkr.

Budgetberäkningarna för utemiljön har sedan projektstart varit en prognos på 2 500 tkr (bilaga dnr 2022/00198) vilket anses som en lågt beräknad prognos. Samtidigt så har priser på material och arbetskraft stigit markant sedan projektberäkningarna gjordes. Då utemiljön nu har ett upphandlat resultat uppkommer en kostnad på 6 425 tkr som är 3 925 tkr högre än prognosen.

Lokalerna är färdigställda så att verksamheten kunde starta sin verksamhet i början på augusti. Sedan upphandlingen av utemiljön har det arbetats forcerat med utemiljön vilket ändå inte räckte till för att barnen vidskolstartskulle få till gång till utemiljön. Att forcera för att möjligheten till att hinna färdigställa innan vintern kan innebära kostnader som överstiger budgeterade oförutsedda kostnaderna. I början på oktober fanns en del av ytan att tillgå för barnen, prognosen är att hela utemiljön ska vara färdigställd i mitten på oktober och då beroende på väder och vind hur stor del som kan beträdas under perioden.

Investeringarna 2023 fördelades enligt några olika delområden, se diagram

Kommunens fem största investeringsprojekt

Tabellen nedan visar de fem investeringsprojekt med de högsta nettoutgifterna under året.

(tkr)	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
Alla investeringsprojekt	182 137	156 435	123 678	-4 164	103 088	75 850	27 238
Ny förskola Alfta inkl. projektering	48 240	54 418	52 240	-4 000	11 123	17 301	-6 178
Gator gång och cykelvägar 2023	5 500	7 436	5 500	0	5 500	7 436	-1 936
Ombyggnation problemområden 2023	3 500	6 595		-3 095	3 500	6 595	-3 095
Alfta sporthall: Ridåvägg och golv	6 500	5 994		506	6 487	5 981	506
Åtgärder gemensamma med gatuplan 2023	2 500	4 146		-1 646	2 500	4 146	-1 646

Koncernbolagens investeringar

Totalt investerade Alfta Edsbyns Fastighets AB 23,3 mnkr under 2023. 16,5 mnkr redovisas som nya/utbyte av komponenter och redovisas som anläggningstillgång. I samband med bokslutet så har en fastighetsvärdering skett, denna visar att marknadsvärdet på bolagets fastigheter uppgår till 853 mnkr att jämföra med det bokförda värdet som uppgår till 475,7 mnkr.

Under året har Alfta Industricenter AB investerat totalt 19,2 mnkr., budgeten var på 18,7 mnkr. De tre största investeringarna avser utbyggnader och anpassningar för hyresgäster. I dessa fall har nya förlängda hyresavtal tecknats. Under året har ett nytt lån tagits upp på totalt 7 mnkr för finansiering av dessa investeringar, resterande har finansierats med egna medel.

Helsing Net Ovanåker ABs investeringar avser fiberutbyggnadsprojekt. Årets investeringar har genomförts med egna- och bidragsmedel. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförädlingsprojekt med elbolag. Totalt investerade Helsing Net Ovanåker 11,9 mnkr under 2023 och investeringsbidragen uppgick till 4,8 mnkr.

Bollnäs Ovanåkers Renhållnings ABs totala investeringar under 2023 uppgår till 12,0 mnkr.

Finansiering och kassaflöde

Kommunens budgeterade kassaflöde utgår från faktiskt beslutad budget för verksamheten och den då budgeterade investeringsvolymen. Årets kassaflöde blev -10 mnkr, det budgeterade kassaflödet för 2023 var -13 mnkr. Vid årets utgång är de upptagna lånen i Kommuninvest 360 mnkr, vilket är oförändrat från föregående år. För detaljerad beskrivning av årets kassaflöde se Kassaflödesanalysen. Likvida medel och kortfristiga placeringar var vid årets början 140,9 mnkr och vid årets slut 131,1 mnkr.

Kassaflöde (mnkr)

	Budget	Utfall
Kassaflöde från den löpande verksamheten	73	65
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-75	-79
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-11	4
Perioden kassaflöde	-13	-10

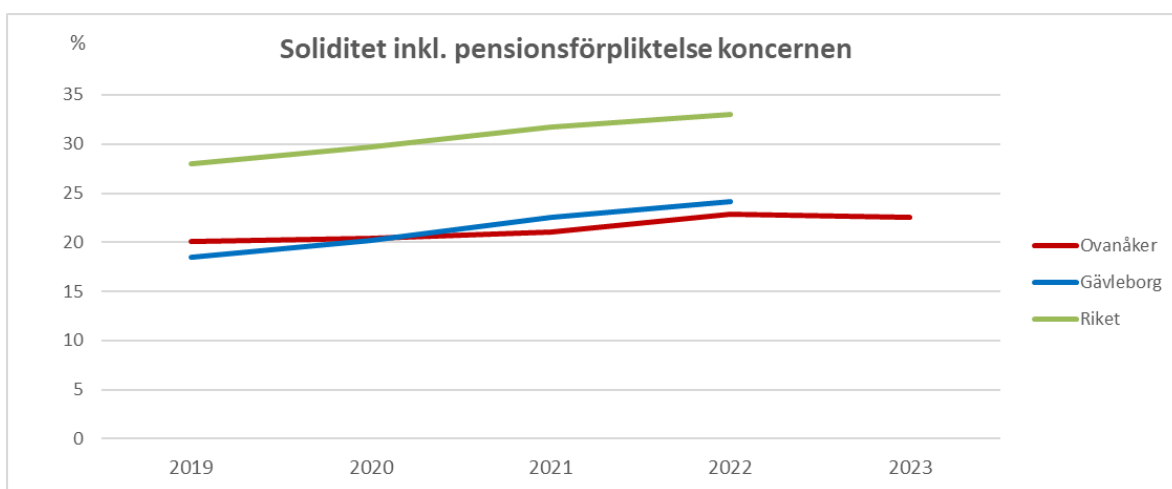
Soliditet

Soliditet anger hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Har kommunen en hög (god) soliditet innebär det att den i högre grad finansierar sig själv, till skillnad från att finansieras av externt kapital (lån). Ovanåkers kommun har som ett av sina finansiella mål att soliditeten (inkl. pensionsförpliktelsen) i kommunen ska förbättras detta mål uppnåddes inte för 2023 då soliditeten sjönk från 24,5 till 24,0 %.

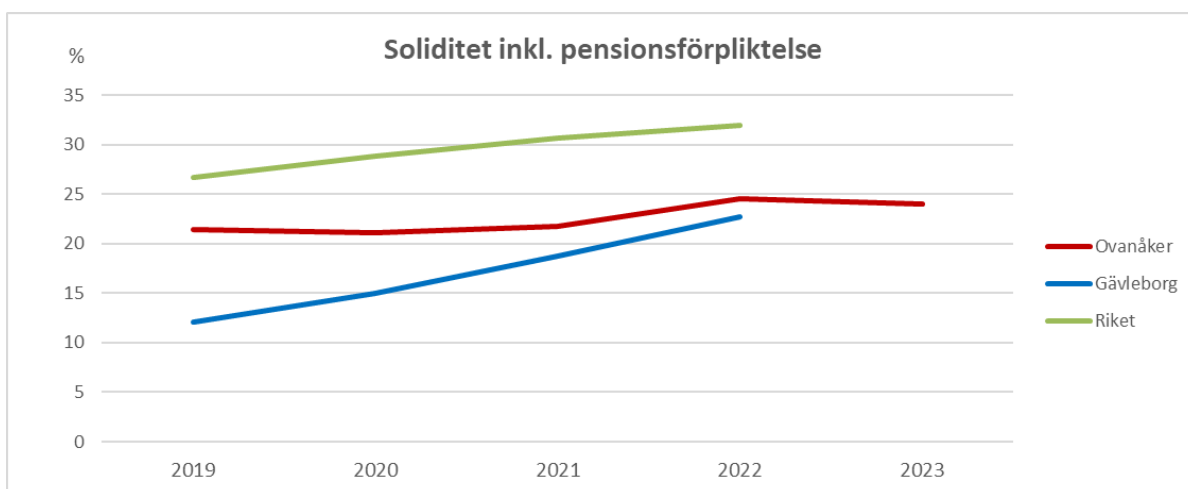
Kommunkoncernen och kommunens soliditet inkl. pensionsförpliktelser har de senaste åren varit på en relativt stabil nivå på lite över 20 % och 21 %. 2022 höjdes nivån däremot till 22,9 % och 24,5 %. 2023 skedde det en svag nedgång till 22,5 % och 24,0 %. Försämringen i år beror främst på det svaga resultatet samt att pensionsförpliktelsen inte minskat i samma takt som tidigare år.

Det är däremot en fortsatt tydlig trend att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser minskar. För kommunkoncernen har soliditeten gått från 37,2 % 2019 till 34,8 % 2023. Kommunens soliditet exkl. pensionsförpliktelser har en ännu större skillnad sett över de senaste fem åren, den var 50,0 % 2019 och har sjunkit till 43,0 % 2023. Trots positiva resultat under perioden så har inte det räckt för att finansiera de ökade tillgångarna och under perioden har kommunen behövt utöka sina lån.

I en jämförelse av soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen för kommunkoncernen med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) och Riket de senaste åren syns en stadig ökning av soliditeten. Soliditeten för Riket var 2022 33,0 %. Sedan 2021 är soliditeten för kommunkoncernen i Ovanåkers kommun lägre än Gävleborgs läns kommuner och det är troligt att det kommer att vara så även 2023, för 2023 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommunkoncern (22,5 %).

Jämför vi soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen för kommunen med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) och Riket de senaste åren kan man notera att Gävleborgs läns kommuner fram till 2022 har en lägre soliditet än Ovanåkers kommun men att avståndet över tid har minskat. Soliditeten i Riket är betydligt högre än både Ovanåkers kommun och Gävleborgs läns kommuner och var 2022 31,9 %. För 2023 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommun.

Soliditet

	2019	2020	2021	2022	2023
Koncernen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	20,1	20,4	21,0	22,9	22,5
Kommunen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	21,4	21,1	21,7	24,5	24,0
Koncernen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	37,2	35,4	34,8	35,5	34,8
Kommunen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	50,0	45,1	43,4	44,2	43,0

Pensionsskuld

Pensioner som har intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse och intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Kommunkoncernens totala pensionsskuld (inkl. löneskatt) är 2023 325,5 mnkr. Den totala pensionsskulden har de senaste åren minskat men under 2023 och även 2024 ser vi en stor ökning. Det är framförallt inflationen som har påverka den intjänade förmånsbestämda ålderspensionen (pensionsavsättningen) genom att historiska löner räknas upp med inflationen vid beräkningen av pensionsunderlaget. Den totala pensionsskulden bedöms öka till 351,0 mnkr 2024 men för 2025 är prognosen en minskning av pensionsskulden till 344,0 mnkr till största delen orsakat av att inflationen bedöms bli lägre.

(tkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	82 516	83 685	96 608	117 815	119 136
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	242 823	230 286	228 886	233 217	224 834
Total pensionsskuld	325 339	313 971	325 494	351 033	343 970

Känslighetsanalys

För att visa hur resultat för kommunkoncernen påverkas av en förändring med 1 % visas några av de största posterna i uppställningen nedan. För räntekostnader gäller att lån med rörlig ränta och lån som refinansieras räknas med en räntehöjning med 1 procentenhet.

Effekten på kostnader och intäkter	+/- 1 %
Statsbidrag	1 mnkr
Skatteintäkter	5 mnkr
Generella statsbidrag och utjämning	3 mnkr
Personalkostnader	6 mnkr
Räntekostnader	1 mnkr

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl göra undantag från denna huvudprincip och besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Kommunen kan då ta hänsyn till andra bedömningar som kan anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94) och hantera dessa inom ramen för KL:s regler för synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, tex. att den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med underskott, eller att man har öronmärkt tidigare överskott för att användas till avgränsade och tillfälliga kostnadsökningar. Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Det gäller till exempel realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster i värdepapper.

Det finns inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa. Däremot så ska ett negativt resultat för VA-verksamheten 2022 på -1 152 tkr återställas inom perioden 2023-2025. Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska underskott inom VA-verksamheten återställas inom tre år vilket det har tagits hänsyn till i VA-verksamhetens kommande budgetar.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till -6 622 tkr. Detta ska återställas inom tre år, 2024-2026. Årets resultat för VA-verksamheten ingår med -1 230 tkr. VA-verksamheten kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och underskott från 2022 på 1 152 tkr ska återställas senast 2025. Kommunen kommer i och med den senaste beslutade budget och verksamhetsplanen för 2024-2026 att kunna återställa underskottet med 5 392 tkr under 2025.

Resultatutjämningsreserven (RUR) uppgår till 50 681 tkr vid årsskiftet.

Balanskravsutredning (tkr)

	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-1 073	30 933	13 463
- Samtliga realisationsvinster	-599	-6	-1 123
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-4 950	11 710	-9 066
+/- Återföring av orealiserad vinst/förlust i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-6 622	42 637	3 274
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-22 985	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	-6 622	19 652	3 274
Synnerliga skäl avseende ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	3 286
Resultat efter synnerliga skäl	-6 622	19 652	6 560

Väsentliga personalförhållanden

Att redovisa väsentliga personalförhållanden är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över vår största viktigaste resurs, medarbetarna.

Vi är många som arbetar i Ovanåkers kommun och koncernen. Antalet anställda räknas och presenteras på olika sätt vid olika sammanhang.

I personalstatistiken gällande koncernbolagen ingår Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB, Alfta-Edsbyn Fastighets AB, Helsinge Net Ovanåker AB samt Helsingevatten AB. Alfta Industricenter AB har ingen anställd personal.

Under året har Ovanåkers kommun, AEFAB, HelsingeNet AB samt Helsingevatten AB bytt leverantör av HR-system vilket innebär att statistiken är uttagen ur två system och sammanslaget för helåret. Viss osäkerhet finns gällande statistiken för årets sista två månader eftersom den är uttagen i samband med införandeprocess av nytt system och inte verifierad.

Medarbetarna i siffror

Anställda i Ovanåkers kommun

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt 2023	Kvinnor	Män	Totalt 2023
Tillsvidare	792	189	981	60	99	159
Tidsbegränsade	79	37	116			
Tim						
Årsarbetare*	821,39	219,42	1 040,81			

Den 31 december 2023 var totalt 981 medarbetare tillsvidareanställda i Ovanåkers kommun vilket är 27 personer mer än 2022.

I kommunen är 80,73 procent av andelen tillsvidareanställda kvinnor, vilket är en minskning med 1,47 procent i jämförelse med föregående år. Medellönen för tillsvidareanställda medarbetare i kommunen var den 31 dec 33 324 kronor. Motsvarande siffra fördelat per kön var 32843 kr för kvinnor och 35 339 kr för män. Kvinnors medellön i procent av mäns medellön är 92,93 procent.

I kommunkoncernens bolag är förhållande det motsatta, då det totalt är fler män än kvinnor som arbetar inom de kommunala bolagen. I bolagen är andelen kvinnor 37,73 procent. Alfta-Edsbyns Fastighets AB sticker ut bland bolagen med högre andel kvinnor (37 st tv-anställda) än män (30 st tv-anställda).

Arbetsgivare och arbetstagare får komma överens om anställningar för begränsad tid under vissa förutsättningar. Det kan tex vara vikariat då medarbetaren anställs i någon annans ställe eller särskild på begränsad tid vid ett tillfälligt ökat behov i verksamheten. Antalet tidsbegränsat anställda har minskat i förhållande till 2022. Timavlönade är personal som anställs för att täcka korttidsfrånvaro, framförallt inom personalintensiva verksamheter såsom vård och förskola. en jämförelse av antalet timanställda går inte att göra då det inte finns statistiskt underlag utifrån systembyte.

Ur kompetensförsörjningsperspektiv är det viktigt att mäta årsarbetare. Årsarbetare är antalet arbetade

timmar utförda av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade i förhållande till heltidsmått. Bland tidsbegränsat anställda och timavlönade har kommunen sitt största rekryteringsunderlag.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %

	Kvinnor	Män	Totalt 2023	Totalt 2022	Totalt 2021	Totalt 2020
Kommunen	94,29	97,1	94,87	94,4	94,4	93,8

Att kunna erbjuda anställning på heltid är en viktig faktor för att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetsgivarens målsättning är att alla som vill arbeta heltid ska erbjudas heltidsarbete, dvs att heltid är norm.

När fler arbetar heltid, minskar rekryteringsbehoven och den kompetens som redan finns tas tillvara. Bättre förutsättningar för kontinuitet och kvalitet i verksamheten skapas, samtidigt som jobben blir attraktivare och jämställdheten ökar.

I år är den genomsnittliga sysselsättningsgraden 94,87 %, vilket är en ökning med nästan 0,47% i jämförelse med 2022 och 2021.

Inom koncernens bolag är den genomsnittliga sysselsättningsgraden högre. Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB har en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 98,2%, Helsinge Vatten AB 98,3 %, Helsinge Net Ovanåker AB 100 %. Från AEFAB finns ingen uppgift för 2023.

Åldersstruktur

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Genomsnittlig medelålder i antal	46,9	46,51	46,82			
-29 år	74	17	91	1		
30 -39 år	188	57	245	2	5	
40 -49 år	197	48	245	2	12	
50 -59 år	267	70	337	1	20	
60 år -	144	34	178	1	2	

Medelåldern bland kommunens månadsanställda är i princip oförändrad. Den genomsnittliga medelåldern är 46,82 år (46,7 år 2022).

Den genomsnittliga medelåldern i koncernens bolag är för Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB 42,7 år, Alfta Edsbyns Fastighets AB 46 år, Helsingevatten AB 48,1 år, Helsinge Net Ovanåker AB 49,8 år.

AEFAB och BORAB har enbart redovisat genomsnittlig medelålder, så tabellen rörande koncernbolagens åldersstruktur är inte fullständig utan avser enbart Helsinge Net Ovanåker AB samt Helsingevatten AB.

Sjukfrånvaro i kommunen

Sjukfrånvaro %	2023	2022	2021	2020	2019
Total sjukfrånvaro	7,81	8,58	7,68	7,97	6,05
varav >60 dagar	55,32	44,92	48,71	33,42	46,96
Kvinnor	8,11	9,22	8,34	8,64	6,58
Män	4,75	5,8	4,72	5,56	4,49
-29 år	6,62	7,99	7,13	7,39	4,62
30 -49 år	6,96	8,94	7,53	8,35	6,26
50 år -	8,91	8,35	7,91	7,9	6,28

Att arbeta för att våra medarbetare håller sig friska över tid är viktigt både för den enskilde medarbetaren och för att vi ska klara vår kompetensförsörjning över tid. Både den korta och den långa sjukfrånvaron är fortsatt hög. När det gäller statistiken per kön avser den perioden jan-okt 2023.

Fram till maj 2023 förelåg riktlinje utifrån covid-19 att medarbetare skulle stanna hemma vid symtom som kunde vara covid. Trots att riktlinjen har upphört har sjukfrånvaron fortsatt att varit hög och många medarbetare upplevs haft ovanligt långa och ihållande förkylning och influensor. Det gör att uttaget av sjuklön (första fjorton dagarna) har under året uppvisat periodvisa kraftiga ökningar, för att däremellan återgå till mer normala nivåer. Den korta sjukfrånvaron i kombination med uttaget av VAB har inneburit kraftiga svängningar i total frånvaro i våra verksamheter. Flera medarbetare har korttidsfrånvaro fler än tio tillfällen under året. Vid upprepad korttidsfrånvaro genomförs trepartssamtal med stöd av Företagshälsovården.

När det gäller diagnospanoramata för de sjukfall som gått över till Försäkringskassan (långa sjukfall) är psykisk ohälsa klart dominerande. Efter det kommer sjukdom i rörelseorganen, tumörer samt hjärt/kärlsjukdomar.

Rehabverktyget gör det lättare för kommunens chefer att arbeta strukturerat med prehab och rehabprocessen. Systemet ger signal till chef bl. a när rehabiliteringsutredning ska göras och vid upprepad korttidsfrånvaro. Kommunens chefer har under året erbjudits utbildning i arbetslivsinriktad rehabilitering. Arbetsgivaren samverkar regelbundet med Försäkringskassan samt hälsocentralernas rehabkoordinatorerna gällande arbetslivsinriktad rehabilitering.

För att öka kunskapen gällande arbetsplatsinriktad rehabilitering hos samtliga medarbetare har ett kommunövergripande informationsmaterial tagits fram för att kunna användas tex vid arbetsplatsträffar samt vid enskilda möten med medarbetare.

Ovanåkers kommun erbjuder friskvårdsbidrag till samtliga medarbetare. Bidraget är 1 000 kr per år och syftar till att öka förutsättningarna för en bättre hälsa. Trenden att uttaget av friskvårdsbidrag Under 2023 har uttaget av friskvårdsbidrag ökat ytterligare och ansöktes av totalt 430 personer.

Sjukfrånvaro i koncernen

Sjukfrånvaro %	AEFAB	Helsinge Net	Helsinge Vatten	BORAB
Total sjukfrånvaro		3,31	5,89	6,62
varav >60 dagar		0	84,52	3,38
Kvinnor			0,1	5,25
Män			6,9	7,3
-29 år		0	7	5,33
30 -49 år		1,97	5,7	5,34
50 år -		4,63	5,87	10,15

Ingen statistik har inkommit från AEFAB gällande sjukfrånvaro för året 2023. Helsingevatten har särskilt kommenterat att året har inneburit långtidsfrånvaro på ett fåtal individer.

Anmälda tillbud och arbetsskador 2023	Kommunen	Koncernbolag
Tillbud	182	29
Arbetsskada	120	11

Arbetsskador (aj) och tillbud (oj) följs upp och redovisas löpande kommunens samverkansgrupper i enlighet med samverkansavtalet. Under 2023 anmäldes 120 arbetsskador, det är en minskning i jämförelse med 2022, men fler än år 2021. Av de totalt 120 anmälda arbetsskador resulterade 11 stycken i frånvaro från arbetet. 182 tillbud anmäldes under 2023, vilket är en ökning mot föregående år.

De allra flesta anmälningarna kom från Socialförvaltningen, 214 st. Inom Barn och utbildningsförvaltningen inkom 67 anmälningar och inom Kommunstyrelseförvaltningen 21 anmälningar.

Av de totalt 302 anmälningarna har 240 utredningar avslutas under året. Tre händelsetyper sticker ut bland anmälningarna som klart dominerande, dessa är tillbud att bli skadad av person (även oavsiktligt) 44 anmälningar, organisatoriskt arbetsmiljö tillbud 43 anmälningar samt skadad av person (fysiskt, även oavsiktligt) 40 anmälningar. Tillbud psykisk överbelastning (hot, chock) har 27 anmälningar under året.

Anmälningar av tillbud och arbetsskador görs också inom de kommunala bolagen. Där är siffrorna betydligt lägre på anmälda tillbud och arbetsskador, men även här ses en ökning av antalet anmälningar under 2023. Totalt har 11 arbetsskador och 29 tillbud anmälts.

Arbetsgivaren erbjuder via vår oberoende expertresurs inom arbetsmiljö, Företagshälsövården, grundläggande Arbetsmiljöutbildning vid fem tillfällen per år. Målgruppen är kommunens chefer och skyddsombud. I utbildningen ingår arbetsmiljöområdets samtliga delar, men med ett fokus på systematiskt arbetsmiljöarbete och den organisatorisk och sociala arbetsmiljön.

Uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, inklusive uppföljning av tillbud och skador samt analys sjukfrånvaro görs i särskilt systemstöd. Systemet har under 2022 utvecklats genom att lägga till en mer främjande del för arbetsmiljöarbetet.

Personal och kompetensförsörjning

De tio största yrkesgrupperna

	Kvinnor	Män	Totalt 2023	Totalt 2022	Totalt 2021
Undersköterska	224	27	251	251	257
Förskollärare	100	3	103	105	109
Lärare, grundskola	80	17	97	96	96
Habiliteringspersonal	49	14	63	48	55
Vårdbiträde	39	7	46	47	35
Lärare gymnasium	21	17	38	39	39
Kock	25	3	28	20	18
Socialsekreterare	18	4	22	20	20
Sjuksköterska	14	3	17	19	20
Fritidspedagog/Lärare fritidshem	14	2	16		

Ovanåkers kommun som arbetsgivare har en mångfald av olika yrken. Det finns fler än 100 olika yrken som tillsammans ger kommuninvånarna service inom skola, vård och omsorg, underhåll av gator mm. Att vara kommunalt anställd innebär ett varierande arbete där man som anställd gör skillnad i människors vardag.

Tabellen ovan visar våra vanligaste yrken. Etiketterna för lärare F-3, 4-6 samt 7-9 är sammanslagen till lärare grundskola. Inom yrkesgruppen sjuksköterska återfinns både distriktssköterskor samt sjuksköterska och i gruppen socialsekreterare finns både inriktning barn och unga samt försörjningsstöd medräknade. Inom lärarområdet finns även fler lärarkategorier såsom tex SFI-lärare och lärare inom praktiskt estetiska ämnen.

För att fortsätta att leverera välfärdstjänster krävs att kommunen kan nyrekrytera eller utveckla tjänsterna så att medborgarna känner sig nöjda. Kompetensförsörjning är en nyckelfråga inför framtiden, då antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven av välfärd ökar utifrån prognosen för den demografiska utvecklingen.

Av kommunens medarbetare valde 14 personer att avsluta sin anställning med pension under 2023, ytterligare två valde att delvis kvarstå i anställning och ta ut pension för resterande tid. I pensionsprognosen nedan är pensionsåldern beräknad på 65 år och redovisar antalet medarbetare som uppnår åldern under kommande år. Möjliga pensionsavgångar återfinns framförallt inom de vanligaste yrkena hos arbetsgivaren. Noterbart är att flera chefer återfinns inom åldern där det är möjligt att påbörja uttag av pension. Som ett led i arbetet med att förlänga arbetslivet har regeringen höjt åldersgränserna i Lagen om anställningsskydd. Rätt att kvarstå i anställningen, den sk LAS-åldern, höjdes under 2023 till 69 år.

För att klara denna och andra utmaningar samverkar länets kommuner både när det gäller marknadsföringsaktiviteter av kommunala jobb men också kring gemensamma utvecklingsprogram såsom Framtida ledare vars programidé är att hitta och utbilda dem inom ramen för det kommunala uppdraget.

Annonsering och rekrytering av nya medarbetare sker genom ett rekryteringsverktyg. Verktöget underlättar och kvalitetssäkrar rekryteringsprocessen och innehåller också rekryteringsstöd för att arbeta med kompetensbaserad rekrytering.

Möjliga pensionsavgångar vid 65 års ålder

År	Totalt
2024	12
2025	14
2026	33
2027	34
2028	30

Medarbetarundersökningen visar att kommunens medarbetare är engagerade. HME står för hållbart medarbetarengagemang och mäts vid medarbetarundersökningarna som genomförs vartannat år. HME mäter såväl medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationernas förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. Målvärdet i kommunen är ett totalindex på 80. Under 2023 genomfördes medarbetarundersökning under maj månad. En arbetsledarenkät gällande chefers förutsättningar genomfördes under december.

Den bästa reklamen för ett arbetsgivarvarumärke är de medarbetare som talar gott om sin arbetsgivare till andra. Vad som gör att en medarbetare vill rekommendera sin arbetsgivare är individuellt. Faktorer som brukar påverka är god arbetsmiljö, trivsel, gott ledarskap och möjlighet till utveckling.

	2023	2021	2019	2017
Medarbetarengagemang totalindex	82	82	79	81
Delindex Motivation	83	82	81	82
Delindex Ledarskap	82	83	82	80
Delindex Styrning	81	80	74	81

Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige antog i november 2023 (kf § 103 2023-11-06) en budget och verksamhetsplan för perioden 2024-2026. Ovanåkers kommun budgeterar 2024 ett resultat på -14,6 mnkr. 2025 är det budgeterade resultatet 7,9 mnkr och 2026 är det budgeterade resultatet 22,0 mnkr. Under perioden ökar även antalet barn och äldre i kommunen. Med lagd budget uppnås inte resultatmålet på 1% av skatter och generella statsbidrag för åren 2024 och 2025 trots kommande anpassningar inom kommunens verksamheter. Över planeringsperioden skulle det ackumulerade resultatet, för att nå ett genomsnitt på 1%, behöva vara 26,7 mnkr jämfört med lagda budget på 15,2 mnkr.

I tabellen ges en översikt av den ekonomiska planeringen. Notera då att budgeten för 2024-2026 bygger på ett antagande även för 2023.

- Resultatet för 2023 blev lägre än vad som antogs.
- Självfinansieringsgraden blev högre. Orsaken är att investeringsutgifterna blev lägre. Dessa investeringsutgifter kommer i praktiken påverka 2024 års självfinansiering.

	2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Verksamhetens intäkter (mnkr)	155,7	135	130	130
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-952,0	-946,9	-950,7	-971,5
Avskrivningar (mnkr)	-47,1	-50,6	-52,3	-54,1
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	845,8	858,9	887,9	923,0
Finansnetto (mnkr)	-3,4	-11,0	-7,0	-5,4
Årets resultat (mnkr)	-1,1	-14,6	7,9	22,0
Nettoinvesteringar (mnkr)	75,9	63,9	50,3	46,3
Eget kapital (mnkr)	516,9	505,8	513,7	535,7
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	24,0 %	22,6 %	24,5 %	27,7 %
Självfinansieringsgrad (%)	60,7 %	56,3 %	119,6 %	164,2 %

Risker och osäkerhetsfaktorer

Budgeten baseras på en prognos över kommande skatteintäkter och i en prognos finns det alltid osäkerheter. Skatteintäkterna baseras till stor del på utvecklingen av arbetade timmar, inte bara i Ovanåker utan i hela riket. De skatteunderlagsprognoser som SKR framställer är tillförlitliga, men ju mer osäkerheter det finns i Sverige och omvärlden desto osäkrare är prognoserna. En annan del är befolkningsutvecklingen där invånarantalet kan utvecklas både bättre och sämre vilket påverkar både intäkter och kostnader för kommunen. En förändring med 1 invånare påverkar skatteintäkterna med ca 60 tkr. Vi vet även att antalet i befolkningen som är 80 år och äldre kommer att öka under budgetperioden och att det normalt är så att behov av omvårdnad ökar ju äldre invånarna blir. Hur mycket kostnaderna kommer öka till följd av detta är osäkert då det beror på hur mycket insatser som krävs.

Kvantiteter

Kvantiteter	2021	2022	2023	Prognos 2024
Barn och Utbildning*				
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	479	481	497	491
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	98	106	106	101
Antal barn inskrivna vid fritidshem	404	433	436	439
Elevantal förskoleklass	122	128	129	130
Elevantal åk 1-9	1 182	1 172	1 170	1 173
Elevantal gymnasiet	276	293	298	305
Elevantal vuxenutbildning	294	320	300	290
Elevantal SFI	183	176	70	60
Vård och Omsorg**				
Antal platser i särskilt boende	106	114	114	114
Utförda timmar hemtjänst	68 737	68 791	76 869	82 500
Kostnader placeringar kr/inv	2 183	2 325	2 301	2 382
Antal platser LSS bostad med särskild service	52	52	57	57
Inskrivna hemsjukvård	139	164	170	157
Antal beslut daglig verksamhet	57	56	59	60
Kultur				
Bibliotekslån	67 994	70 480	74 006	72 000
Antal skolupplevelser***	290	1 843	1 132	2 000
Inskrivna i musik-/kulturskola	141	184	190	300
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	8 210	****6076	7 911	8 000
Skol- och äldre				
Antal serverade portioner skolmat****	314 500	398 900	430 500	400 000
Antal serverade portioner äldre	128 963	137 644	149 462	132 000
Gator och vägar				
Gator	72 km	72 km	72 km	72 km
Gång- och cykelvägar	25 km	25 km	25 km	25 km
Allmänna lekplatser	21 st	19 st	19 st	19 st
Belysningsarmaturer	3 450 st	3 450 st	3 450 st	3 450 st

* Barn och utbildning – avser snitt för helår, förskola och fritidshem mätpunkt den 15:e varje månad, grundskola mätpunkt 15:e april och 15:e oktober

**Vård och omsorg - siffrorna avser 31.12 respektive år eller helårssiffror

***Kultur - en skolupplevelse avser ett barns besök vid ett kulturarrangemang (t.ex. skolbio, skolteater).

****Skolmat - antal serverade portioner skolmat inkluderar även förskola

*****Besöksstatistik saknas för perioden före 220101-220519. Årets besöksiffror är därför inte fullständiga.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>					
Verksamhetens intäkter	3	155 684	151 041	327 815	313 635
Verksamhetens kostnader	4	-952 016	-861 811	-1 077 727	-979 988
Avskrivningar	5	-47 149	-44 481	-78 059	-74 002
Summa Verksamhetens nettokostnader		-843 481	-755 251	-827 970	-740 355
<i>Finansiella poster</i>					
Skatteintäkter	6	558 943	537 097	558 943	537 097
Generella statsbidrag och utjämning	7	286 893	257 708	286 893	257 708
Verksamhetens resultat		2 355	39 554	17 866	54 450
<i>Finansiella intäkter</i>					
Finansiella intäkter	8	9 203	7 034	8 253	5 571
<i>Finansiella kostnader</i>					
Finansiella kostnader	9	-12 630	-15 655	-25 171	-23 752
Resultat efter finansiella poster		-1 073	30 933	948	36 269
<i>Extraordinära poster</i>					
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		-1 073	30 933	948	36 269

Balansräkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	90	95
Materiella anläggningstillgångar		902 702	874 665	1 598 202	1 551 206
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	852 166	777 439	1 440 382	1 353 566
varav maskiner och inventarier	11	47 618	46 611	138 303	133 727
varav pågående investeringar	12	2 918	50 615	19 517	63 913
Finansiella anläggningstillgångar	13	66 305	65 625	13 027	12 023
Summa anläggningstillgångar		969 008	940 290	1 611 318	1 563 324
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd, lager och exploateringsmark	14	424	377	800	754
Fordringar	15	101 689	90 685	116 227	107 901
Kortfristiga placeringar	16	74 865	69 243	74 865	69 243
Kassa och bank	17	56 237	71 668	61 640	82 179
Summa omsättningstillgångar		233 216	231 972	253 532	260 077
SUMMA TILLGÅNGAR		1 202 224	1 172 262	1 864 850	1 823 401
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Årets resultat	18	-1 073	30 933	948	36 269
Resultatutjämningsreserv		50 681	50 681	50 681	50 681
Övrigt eget kapital		467 256	436 322	596 656	560 346
Summa eget kapital		516 864	517 937	648 285	647 296
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	19	94 664	81 702	96 609	83 685
Andra avsättningar	20	3 498	3 498	20 545	19 465
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	21	390 154	386 490	862 103	864 440
Kortfristiga skulder	22	197 043	182 636	237 307	208 514
Summa avsättningar och skulder		685 360	654 325	1 216 564	1 176 104
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 202 224	1 172 262	1 864 850	1 823 401
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>					
Ställda säkerheter	23			3 265	3 265
Ansvarsförbindelse pensioner	24	228 886	230 286	228 886	230 286
Borgensåtaganden	25	473 895	481 133	551	1 720

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-1 073	30 933	948	36 269
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	62 749	48 593	94 723	80 910
Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		61 676	79 526	95 671	117 179
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>					
Förändring kortfristiga fordringar		-11 005	-18 247	-8 326	-24 454
Förändring förråd och varulager		-46	1	-46	-86
Förändring kortfristiga skulder		14 407	-3 313	28 793	6 425
Kassaflöde från den löpande verksamheten		65 032	57 966	116 092	99 063
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-78 423	-91 871	-128 273	-133 829
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		599	271	606	1 932
Investering i finansiella tillgångar		-741		-741	-275
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-78 564	-91 600	-128 409	-132 172
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring långfristiga skulder		3 664	20 365	-2 337	20 365
Förändring långfristiga fordringar		61	25	-263	-250
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		3 725	20 390	-2 600	20 114
PERIODENS KASSAFLÖDE					
		-9 807	-13 243	-14 917	-12 994
Likvida medel och kortfristiga placeringar IB		140 910	154 153	151 422	164 416
LIKVIDA MEDEL OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR UB					
		131 103	140 910	136 505	151 422

Noter (tkr)

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och från 2017 redovisas överuttag som skuld till VA-kollektiv.

Intäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den prognos som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december räkenskapsåret används vid beräkningen av årets skatteintäkt.

Övriga intäkter som investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kortfristiga placeringar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen placeringspolicy, Kf § 92/2016.

I enlighet med LKBR värderas kommunens kortfristiga placeringar till verkligt värde. För finansiella instrument värderade till verkligt värde har marknadsvärde enligt börskursen den 31/12 använts.

Pensioner

Pensioner som intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Grundbokföringen av pensionsutbetalningarna administreras av KPA.

Semester-, uppehålls- och ferielöneskuld

Semesterlöneskulden, uppehållslöneskuld och ferielöneskulden motsvarar de anställdas fordran på kommunen i form av sparade semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas dessa som en kortfristig skuld. Det lokala kollektivavtalet FLISA upphörde att gälla den 30 september 2023.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är satt till 21 tkr.

Pågående investeringar

Så länge investeringen inte är tagen i bruk bokförs den som pågående investering, vid aktiveringen bokförs investeringen som anläggningstillgång.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna tagits i bruk och beräknas linjärt, dvs. lika stora belopp varje år. Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen: Markreserv obegränsad livstid, publika fastigheter 5-40 år beroende på komponent, verksamhetsfastigheter samt övriga fastigheter 5-100 år beroende på komponent, maskiner 5-20 år, inventarier 3-33 år, bilar och andra

transportmedel 3-20 år, konst obegränsad livstid, övriga maskiner och inventarier 3-33 år

Kapitalkostnader är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning.

Komponentavskrivning

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade tom 2014 som då hade en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 10 år och ett bokfört värde på mer än 500 tkr har delats upp i komponenter.

Omprovning av nyttjandeperiod

Regelbunden omprovning görs av nyttjandeperiod eftersom exempelvis teknisk utveckling, minskad prestanda eller förändrat utnyttjande kan förändra nyttjandeperioden hos en tillgång. Om ny bedömning görs och den väsentligt avviker från tidigare bedömning av avskrivningstid ska avskrivningsperioden ändras och innevarande och framtida perioder justeras.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella tillgångar sker om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet och värdenedgången antas vara bestående.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 40 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,25% för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattning av verksamheten och investeringarna.

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnd- och förvaltningsorganisationen.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin detaljbudget.

Driftsredovisningen är uppbyggd så att resultat anges i brutto gällande intäkter och kostnader medan budget anges netto. Föregående år finns med som jämförelseår och en budgetavvikelse finns angivet netto för både innevarande och föregående år.

Driftsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justeras

Intäkter och kostnader för nämnderna är inklusive interna poster och för att få ett samband med resultaträkningens poster Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader reduceras det för dessa interna poster i driftsredovisningen på en separat rad.

Kommunfullmäktige beslutar vidare varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren. Det första året utgör budgetåret och de fyra efterföljande åren utgör planeringsår. Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsobjekt.

Investeringsredovisningen är utformad så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot fullmäktiges budget.

Investeringsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen omfattar Ovanåkers kommun samt de företag där kommunen har en ägarandel som överstiger 20 %.

Detta innebär att Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB, Helsinge Net Ovanåker AB och Helsinge Vatten AB ingår i kommunens sammanställda redovisning. Kommunens sammanställda redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Säsongsvariationer eller cykliska effekter annat än väghållning och elförbrukning påverkar inte verksamheten nämnvärt.

Inga jämförelsestörande eller extraordinära poster förekommer under perioden.

Inga effekter av ändrade uppskattningar eller bedömningar som redovisats tidigare år finns.

NOT 3 VERKSAMHETENS INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	7 128	6 481	41 274	40 419
Taxor och avgifter	50 604	47 430	57 744	53 542
Hyror och arrenden*	9 698	8 581	140 861	132 540
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	75 509	76 395	75 509	76 395
EU-bidrag	140	547	140	547
Övriga bidrag	3 979	4 604	3 979	4 604
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8 028	6 997	7 363	5 113
Realisationsvinster av anläggningstillgångar	599	6	606	56
Försäkringsersättningar	0	0	147	147
Övriga intäkter	0	0	193	272
SUMMA	155 684	151 041	327 815	313 635

NOT 4 VERKSAMHETENS KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-576 957	-530 459	-641 131	-590 329
Pensionskostnader	-51 692	-36 441	-55 961	-39 888
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	0	0	-7 101	-5 408
Bränsle, energi och vatten	-10 196	-7 372	-42 399	-37 198
Köp av huvudverksamhet	-160 861	-140 319	-118 460	-102 244
Lokal- och markhyror	-16 215	-15 551	-5 512	-3 842
Övriga tjänster	-39 331	-36 490	-47 337	-41 311
Lämnade bidrag	-21 407	-21 553	-21 407	-21 553
Realisationsförluster och utrangeringar	-3 237	-2 827	-3 237	-2 827
Förändring avsättning deponi	0	0	0	273
Övriga kostnader	-72 120	-70 799	-133 596	-132 426
Bolagsskatt	0	0	-1 585	-3 236
SUMMA	-952 016	-861 811	-1 077 727	-979 988

NOT 5 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	0	0	-19	-56
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-36 955	-33 775	-62 421	-57 975
Avskrivningar maskiner och inventarier	-10 623	-11 691	-18 972	-19 880
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	429	985	3 353	3 909
SUMMA	-47 149	-44 481	-78 059	-74 002

NOT 6 SKATTEINTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	546 719	519 641	546 719	519 641
Preliminär slutavräkning innevarande år	9 173	13 725	9 173	13 725
Slutavräkningsdifferens föregående år	3 051	3 730	3 051	3 730
SUMMA	558 943	537 097	558 943	537 097

NOT 7 GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämning	192 441	181 734	192 441	181 734
Kostnadsutjämning	28 193	12 073	28 193	12 073
Regleringsbidrag/avgift	27 226	32 355	27 226	32 355
Kommunal fastighetsavgift	29 200	26 940	29 200	26 940
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	2 423	-1 085	2 423	-1 085
Övriga bidrag i utjämningsystemet	0	0	0	0
Övriga generella bidrag från staten	7 409	5 691	7 409	5 691
SUMMA	286 893	257 708	286 893	257 708

NOT 8 FINANSIELLA INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Utdelningar från koncernföretag				
Utdelningar på aktier och andelar	188	1 052	0	771
Ränteintäkter	2 018	400	2 634	596
Orealiserade marknadsvärden	4 950	0	4 950	0
Avkastning avseende förvaltade pensionsmedel	669	4 205	669	4 205
Övriga finansiella intäkter	1 377	1 377	0	0
SUMMA	9 203	7 034	8 253	5 571

NOT 9 FINANSIELLA KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader	-6 193	-2 327	-18 734	-10 424
Ränta på nyintjänad pensionsskuld	-6 437	-1 618	-6 437	-1 618
Orealiserade marknadsvärden	0	-11 710	0	-11 710
SUMMA	-12 630	-15 655	-25 171	-23 752

NOT 10 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	1 165 056	1 128 221	2 138 999	2 052 795
Inköp	114 118	48 504	148 584	97 874
Försäljningar	0	-3 676	0	-3 676
Utrangeringar	-21 048	-7 993	-21 048	-7 993
Utgående anskaffningsvärde	1 258 126	1 165 056	2 266 535	2 138 999
Ingående ack. avskrivningar	-387 188	-361 991	-723 774	-674 506
Försäljningar	0	1 135	0	1 135
Utrangeringar	18 183	7 443	18 183	7 443
Årets avskrivningar	-36 955	-33 775	-62 255	-57 846
Utgående ack. avskrivningar	-405 960	-387 188	-767 846	-723 774
Ingående ack. nedskrivningar	-429	-1 414	-61 658	-65 566
Årets nedskrivningar/återföringar	429	985	3 353	3 909
Utgående ack. nedskrivningar	0	-429	-58 306	-61 658
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	852 166	777 439	1 440 382	1 353 566
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod varav	34	34	36	37
Markreserv	17 252	17 885	17 657	18 290
Verksamhetsfastigheter	582 562	526 716	1 058 242	1 003 732
Fastigheter för affärsverksamhet	124 401	112 453	142 164	130 399
Publika fastigheter	123 681	115 882	123 681	115 882
Fastigheter för annan verksamhet	2 085	2 280	2 085	2 280
Övriga fastigheter	2 185	2 224	96 553	82 982

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar förutom deponi.

NOT 11 MASKINER OCH INVENTARIER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	129 414	134 245	299 339	306 621
Inköp	12 002	6 319	24 085	7 408
Försäljningar	0	0	-9	-3 541
Utrangeringar	-4 520	-11 149	-4 520	-11 149
Utgående anskaffningsvärde	136 896	129 414	318 895	299 339
Ingående ack. avskrivningar	-82 803	-82 262	-165 610	-158 681
Försäljningar	0	0	9	1 930
Utrangeringar	4 148	11 150	4 148	11 150
Årets avskrivning	-10 623	-11 691	-19 139	-20 009
Utgående ack. avskrivningar	-89 278	-82 803	-180 592	-165 610
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	47 618	46 611	138 303	133 727
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod varav	13	12	17	15
Maskiner	4 973	5 771	5 110	5 937
Inventarier	31 182	31 691	42 789	44 707
Bilar och andra transportmedel	161	239	4 268	1 336
Finansiell leasing (bilar)	7 291	5 216	7 291	5 216
Konst	2 174	2 174	2 485	2 485
Övriga maskiner och inventarier	1 836	1 520	76 360	74 046

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.

NOT 12 PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	50 615	13 567	63 913	35 365
Ingående bokfört värde	50 615	13 567	63 913	35 365
Årets nettoförändring	-47 697	37 048	-44 396	28 547
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	2 918	50 615	19 517	63 913
varav				
Verksamhetsfastigheter	2 305	48 333	17 283	56 415
Fastigheter för affärsverksamhet	290	1 831	1 126	4 638
Publika fastigheter	0	335	0	0
Inventarier	323	116	1 108	2 860

Pågående investeringar avskrivs ej.

NOT 13 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Aktier i koncernföretag				
AICAB (ägarandel 100%)	20 000	20 000		
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	31 000	31 000		
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	50	50		
Helsinge Net Ovanåker (aktieägartillskott)	3 000	3 000		
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	160	160		
BORAB (ägarandel 33%)	200	200		
Delsumma	54 410	54 410		
Övriga aktier och andelar				
Kommuninvest (12 623 andelar)	9 203	8 462	9 203	8 462
Kommunassurans Syd Försäkring AB (558 aktier)	782	782	782	782
Inera AB (5 aktier)	43	43	43	43
Edsbyn Arena AB (20 aktier)	10	10	13	13
Kommentus AB (23 aktier)	2	2	2	2
Norrskan AB (ägarandel 1%)	0	0	17	17
HBV, insats	0	0	40	40
Delsumma	10 040	9 299	10 100	9 359
Långfristiga fordringar				
Övriga långfristiga fordringar	1 855	1 916	2 927	2 664
Delsumma	1 855	1 916	2 927	2 664
SUMMA	66 305	65 625	13 027	12 023

NOT 14 FÖRRÅD, LAGER OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Lager	96	50	473	427
Verkligt värde exploateringsmark på balansdagen	327	327	327	327
SUMMA	424	377	800	754

NOT 15 FORDRINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	12 206	3 089	19 959	10 368
Diverse kortfristiga fordringar	294	598	1 610	4 253
Statsbidragsfordringar	2 060	2 381	2 060	2 381
Skattefordringar	16 839	16 322	16 839	16 322
Upplupna generella statsbidrag	0			
Upplupna riktade statsbidrag o kostnadsersättningar	2 351			
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	67 938	68 294	75 759	74 578
SUMMA	101 689	90 685	116 227	107 901

NOT 16 KORTFRISTIGA PLACERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar	29 742	14 813	29 742	14 813
Anskaffningsvärde	25 879	14 045	25 879	14 045
Värdereglering	3 863	768	3 863	768
Räntebärande värdepapper	43 438	54 368	43 438	54 368
Anskaffningsvärde	42 010	54 795	42 010	54 795
Värdereglering	1 428	-428	1 428	-428
Likvida medel	1 686	61	1 686	61
Anskaffningsvärde vid årets slut	69 575	68 902	69 575	68 902
Orealiserad värdestegring vid årets slut	5 291	340	5 291	340
SUMMA	74 865	69 243	74 865	69 243

För realiserad värdeförändring vid periodens slut se not 9 Finansiella intäkter/not 10 finansiella kostnader

NOT 17 KASSA OCH BANK	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Koncernkonto	56 188	71 615	56 188	71 615
Kassa	49	53	49	53
Bank	0	0	5 403	10 511
SUMMA	56 237	71 668	61 640	82 179

Ovanåkers kommunkoncern har en checkkredit på 30 mnkr. På bokslutsdagen 31/12 2023 är denna outnyttjad.

NOT 18 EGET KAPITAL	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående eget kapital	517 937	487 004	647 296	611 027
Uppskjuten skatt BORAB *	0	0	41	0
Årets resultat	-1 073	30 933	948	36 269
SUMMA	516 865	517 937	648 285	647 296
Varav VA kollektivets andel av eget kapital	-2 382	-1 152		
Ingående reservering av resultatutjämningsreserv	50 681	27 696		
Årets reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)	0	22 985		
Varav resultatutjämningsreserv	50 681	50 681		
Varav övrigt eget kapital	468 566	468 408		

* Avser uppskjuten skatt pga temporär skillnad mellan redovisat och skattemässigt värde på byggnader.

NOT 19 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNADE FÖRPLIKTELSE	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	81 702	80 410	83 686	82 516
Nyintjänad pension	8 948	1 945	8 948	1 945
Årets utbetalningar	-2 950	-2 527	-2 982	-2 626
Ränte- och basbeloppsuppräknings	6 437	1 618	6 437	1 618
Övrig post	-2 004	4	-2 004	4
Förändring löneskatt	2 531	252	2 524	228
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	94 664	81 702	96 609	83 685

NOT 20 ANDRA AVSÄTTNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Redovisat värde vid årets början	3 498	3 498	5 665	5 938
Nya avsättningar deponi	0	0	0	0
lanspråktaga avsättningar deponi	0	0	-92	-273
Utgående avsättning	3 498	3 498	5 573	5 665
Avsättning för uppskjuten skatt	0	0	14 972	13 800
SUMMA	3 498	3 498	20 545	19 465

NOT 21 LÅNGFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Lån Kommuninvest	360 000	360 000	831 950	837 950
Finansiella leasingavtal (långfristig del)	6 780	4 796	6 780	4 796
Förutbetalda investeringsbidrag ingående värde	19 343	18 400	19 343	18 400
Nya investeringsbidrag	2 573	1 682	2 573	1 682
Resultatförda investeringsbidrag	-910	-739	-910	-739
Förutbetalda investeringsbidrag, utgående värde	21 005	19 342	21 005	19 342
Återstående antal år	32	28	32	28
Förutbetalda anslutningsavgifter ingående värde	2 352	2 494	2 352	2 494
Nya anslutningsavgifter under året	160	0	160	285
Resultatförda avgifter	-142	-142	-142	-428
Förutbetalda anslutningsavgifter, utgående värde	2 369	2 352	2 369	2 352
Återstående antal år	16	17	17	17
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	390 154	386 490	862 103	864 440

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Uppgifter om lång och kortfristig upplåning

Genomsnittlig ränta %	1,45	0,60	2,12	1,23
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	1,45	0,60		
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	3,19	3,94	2,93	2,94
Kapitalförfall andel av lån				
0 -1 år	17 %	8 %	18 %	22 %
1 -3 år	39 %	33 %	41 %	28 %
3 -5 år	22 %	28 %	27 %	37 %
5 -10 år	22 %	31 %	14 %	13 %
Över 10 år	0 %	0 %	0 %	0 %
Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,63	3,36	2,81	3,01

Samtliga AEFABs låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. AEFAB använder ränteswappar i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning samt att variationer i räntekostnader kan förutses och budgeteras i god tid. Ränteswapparna värderas inte under löptiden då de endast innehas i säkringssyfte. Intäkter och kostnader för ränteswapparna redovisas under räntekostnader. På balansdagen finns ränteswappar med nominellt värde 235 000 tkr. Marknadsvärdet, ej redovisat i balansräkningen, är positivt och uppgår till 6 655 tkr (13 334 tkr).

NOT 22 KORTFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal (kortfristig del)	1 356	959	1 356	959
Skuld koncernbolag, koncernkonto	35 582	27 502	3 967	5 016
Leverantörsskulder	44 388	39 064	66 788	48 075
Mervärdesskatt	385	223	5 953	6 408
Källskatt och arbetsgivaravgifter	19 427	18 767	21 073	20 722
Övriga kortfristiga skulder	2 395	1 947	3 186	1 427
Upplupna löner	1 117	3 055	1 471	3 433
Upplupna semesterlöner	30 049	25 023	33 730	28 652
Upplupna sociala avgifter	12 466	10 657	12 770	11 064
Upplupen pensionskostnad individuell del	15 354	16 630	15 354	16 630
Upplupen löneskatt individuell del	3 725	4 034	4 033	4 034
Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter	30 798	34 774	67 626	62 094
SUMMA	197 043	182 636	237 307	208 514

NOT 23 PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Fastighetsinteckningar (AEFAB)			3 100	3 100
Bankgaranti (BORAB)			165	165
SUMMA			3 265	3 265

NOT 24 PENSIONSFRÖPLIKTELSE SOM INTE TAGITS UPP BLAND SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ansvarförbindelse för pensioner intjänade före 1998				
Ingående ansvarförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	230 286	242 823	230 286	242 823
Årets utbetalningar	-14 864	-14 279	-14 864	-14 279
Ränte- och basbeloppsuppräknig	14 827	5 858	14 827	5 858
Övrig post	-1 090	-1 668	-1 090	-1 668
Förändring av löneskatt	-273	-2 448	-273	-2 448
SUMMA ANSVARSFÖRBINDELSE FÖR PENSIONER	228 886	230 286	228 886	230 286
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar				
Visstidspension eller liknande	2 291	1 228	2 291	1 228
Omställningsstöd för förtroendevalda	0	0	0	0
Övriga pensionsförpliktelser	226 595	229 058	226 595	229 058
Utgående pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	228 886	230 286	228 886	230 286
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Antal förtroendevalda med rätt till vistidspension enligt PBF	7	7	7	7
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	17	16	17	16
Antal anställda med rätt till vistidspension	0	0	0	0

NOT 25 BORGENSÄTAGANDEN	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Borgensättagande Alfta-Edsbyns Fastighets AB	360 000	360 000		
Borgensättagande kreditsäkerhetsförbindelse Nordea	0	0		
Borgensättagande pensionsskuld Alfta-Edsbyns Fastighets AB	1 945	1 983		
Borgensättagande Alfta Industricenter AB	57 000	50 000		
Borgensättagande Helsinge Net Ovanåker AB	50 000	63 000		
Borgensättagande Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB	4 950	4 950		
Borgensättagande Kommunalförbundet Hälsingland	0	1 200	0	1 200
Borgensättagande Fastigo	0	0	551	520
SUMMA	473 895	481 133	551	1 720

Kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun har beslut på borgensättagande för bolagen med totalt 646 000 tkr. Ovanåkers kommun har i december 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ovanåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kr och totala tillgångar till 562 022 704 021 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 868 240 174 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 884 959 770 kr.

NOT 26 LEASING	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal över 3 år, maskiner och inventarier				
Totala minimileasingavgifter	7 291	5 216	7 291	5 216
Nuvärde minimileasingavgifter	6 928	5 131	6 928	5 131
Därav förfall inom 1 år	2 044	1 790	2 044	1 790
Därav förfall inom 1-5 år	4 884	3 341	4 884	3 341
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	929	1 540	6 774	4 835
Därav med förfall inom 1 år	424	453	1 762	1 277
Därav med förfall inom 1-5 år	505	940	4 800	3 319
Därav med förfall efter 5 år	0	148	212	239

NOT 27 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar och nedskrivningar	47 149	44 481	78 059	74 002
Avsatt till pensioner	12 962	1 292	12 924	1 169
Övriga avsättningar	0	0	1 264	3 237
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	0	0	-92	-273
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	2 638	2 821	2 631	2 771
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	-1	-63	4
SUMMA	62 749	48 593	94 723	80 910

NOT 30 UPPLYSNING OM KOSTNADER FÖR RÄKENSKAPSREVISION	Kommunen	
	2023	2022
Kostnad för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	-170	-93
Förtroendevalda revisorer	-78	-7
Total kostnad för räkenskapsrevision	-248	-100
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	-290	-534
Förtroendevalda revisorer	-133	-98
Total kostnad för övrig revision	-423	-632
SUMMA	-671	-732

NOT 31 KONCERNINTERNA FÖRHÅLLANDEN	Försäljning		Borgensavg. & räntor	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Kommunen	8 046	65 299	1 818	750
AICAB (ägarandel 100%)	662	2 321	1	433
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	46 614	8 931	254	900
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	951	276	264	277
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	19 492	1 208	231	0
BORAB (ägarandel 33%)	3 295	1 025	0	20

BORAB har under 2023 haft en utdelning på 188 tkr till kommunen.

Not 30 UPPLYSNING OM UPPRÄTTADE SÄRREDOVISNINGAR

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Särredovisningen finns tillgänglig hos: Ovanåkers kommun, telefon 0271-57000 www.ovanaker.se

Driftredovisning

	Intäkter		Kostnader		Resultat			Budgetavvik.	
	2023	2022	2023	2022	Budget	2023	2022	2023	2022
Politiska organ	0	356	-1 187	-1 610	-1 164	-1 187	-1 254	-23	-90
Kommunstyrelse	31 839	88 116	-128 574	-242 630	-101 338	-96 735	-154 514	4 603	9 461
Kultur- och fritidsnämnd	4 734		-47 838		-41 140	-43 104		-1 964	
Samhällsbyggnadsnämnd	54 775		-89 081		-31 375	-34 306		-2 931	
VA	24 566	24 477	-25 796	-25 629	0	-1 230	-1 152	-1 230	-1 152
Miljö- och byggnämnd	1 986	2 301	-7 567	-6 629	-5 954	-5 581	-4 328	373	1 394
Barn- o utbildningsnämnd	55 748	49 606	-371 110	-338 513	-301 197	-315 362	-288 907	-14 165	-3 577
Socialnämnd	41 847	41 741	-358 243	-329 272	-316 626	-316 395	-287 531	231	8 658
Drift nämnder	215 496	206 597	-1 029 396	-944 283	-798 794	-813 900	-737 686	-15 106	14 694
Kostnadsökningar	0	0	0	0	0	0	0	0	381
Pensionskostnader	0	0	-33 620	-20 131	-24 246	-33 620	-20 131	-9 374	-471
Kapitalkostnader	10 609	7 906	47 149	44 481	59 387	57 757	52 387	-1 630	-2 814
Övriga centrala poster	45	440	794	-89	0	839	351	839	351
Generella statsbidrag intäktsförda på nämnderna	-7 409	-5 691	0	0	0	-7 409	-5 691	-7 409	-5 691
Reducerat interna poster	-63 057	-58 211	63 057	58 211	0	0	0	0	0
Gemensamma kostnader/intäkter	-59 812	-55 556	77 380	82 472	35 141	17 568	26 916	-17 573	-8 244
Avskrivningar	0	0	-47 149	-44 481	-48 470	-47 149	-44 481	1 321	2 297
Verksamhetens nettokostnader	155 684	151 041	-999 165	-906 292	-812 123	-843 481	-755 251	-31 358	8 747
Skatteintäkter	778 609	751 186	0	0	763 014	778 609	751 186	15 595	26 290
Extra generella statsbidrag	7 409	5 691	0	0	0	7 409	5 691	7 409	5 691
Kommunal fastighetsavgift	29 200	26 940	0	0	27 038	29 200	26 940	2 162	257
Kostnadsutjämning	28 193	12 073	0	0	28 481	28 193	12 073	-288	-2 527
Kostnadsutjämning LSS	2 424	-1 085	0	0	1 754	2 424	-1 085	670	205
Skatter och generella bidrag	845 835	794 805	0	0	820 287	845 835	794 805	25 548	29 916
Finansiella intäkter och kostnader	9 203	7 034	-12 630	-15 655	-8 084	-3 427	-8 621	4 657	-7 730
SUMMA DRIFTREDOVISNING	1 010 722	952 880	-1 011 795	-921 947	80	-1 073	30 933	-1 153	30 933

Budgetförändringar

Budgetförändringar som skett under året sammanfattas i tabellen nedan. Posterna består av fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse 71 936 tkr (kf §39 2023-05-02), tillkommande kostnadsökningar 2023 3 450 tkr (kf §40 2023-05-02) samt löneöversyn 2023 14 217 tkr (kf§64 2023-06-19).

	Budget 2023-01-01*	Förändring under året	Aktuell budget
Kommunstyrelsen	-171 915	70 577	-101 338
<i>- varav de största posterna består av Fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse 71 936 tkr (kf §39 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -1 359 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Kultur- och fritidsnämnden	0	-41 140	-41 140
<i>- varav de största posterna består av Fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse -40 743 tkr (kf §39 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -397 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Samhällsbyggnadsnämnden	0	-31 375	-31 375
<i>- varav de största posterna består av Fastställande av budget för samhällsbyggnadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd och kommunstyrelse -31 193 tkr (kf §39 2023-05-02) Löneöversyn 2023 -182 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Miljö- och byggnämnden	-5 815	-139	-5 954
<i>Löneöversyn 2023 -139 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Barn- och utbildningsnämnden	-294 471	-6 726	-301 197
<i>- varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 -1597 tkr (kf §40 2023-05-02) Löneöversyn 2023 - 5129 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Socialnämnden	-307 762	-8 864	-316 626
<i>- varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 -1853 tkr (kf §40 2023-05-02) Löneöversyn 2023 - 7011 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Kostnadsökningar	-13 474	13 474	0
<i>varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 1000 tkr (kf §40 2023-05-02) Löneöversyn 2023 12474 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Skatteintäkter	761 271	1 743	763 014
<i>Löneöversyn 2023 1743 tkr (kf §64 2023-06-19)</i>			
Årets resultat	2 530	-2 450	80
<i>- varav de största posterna består av Tillkommande kostnadsökningar 2023 2450 tkr (kf §40 2023-05-02)</i>			

Investeringsredovisning

Avslutade investeringar

	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	35 810	34 157	1 653	14 850	11 660	3 190
Offentliga lokaler	12 650	14 311	-1 661	3 559	3 683	-124
Fritidsanläggningar	23 160	19 846	3 314	11 291	7 977	3 314
Övriga lokaler	0	0	0	0	0	0
Infrastruktur	7 450	7 557	-107	401	508	-107
Gator, gång- och cykelvägar	5 750	5 750	0	320	320	0
Broar	1 700	1 807	-107	81	188	-107
Gatubelysning	0	0	0	0	0	0
Mark	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0
IT	884	870	14	812	799	13
IT-administration	884	870	14	812	799	13
IT i skolan	0	0	0	0	0	0
Övrigt	3 665	3 891	-226	3 665	3 891	-226
Summa inv exkl VA	47 809	46 475	1 334	19 728	16 858	2 870
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp	14 800	16 148	-1 348	12 969	14 318	-1 349
Verk	4 000	3 879	121	2 169	2 049	120
Ledningar	10 800	12 269	-1 469	10 800	12 269	-1 469
Summa inv VA	14 800	16 148	-1 348	12 969	14 318	-1 349
SUMMA INV TOTALT	62 609	62 623	-14	32 697	31 176	1 521

Pågående investeringar

	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA							
Fastigheter	84 030	69 891	88 330	-4 300	41 289	27 149	14 140
Offentliga lokaler	69 090	60 150	73 390	-4 300	29 961	21 021	8 940
Fritidsanläggningar	14 640	9 740	14 640	0	11 028	6 128	4 900
Övriga lokaler	300	0	300	0	300	0	300
Infrastruktur	17 755	16 287	17 755	0	11 476	10 009	1 467
Gator, gång- och cykelvägar	5 500	7 436	5 500	0	5 500	7 436	-1 936
Broar	700	0	700	0	700	0	700
Gatubelysning	3 450	2 908	3 450	0	3 115	2 573	542
Mark	7 455	5 944	7 455	0	1 511	0	1 511
Övrigt	650	0	650	0	650	0	650
IT	5 658	3 648	5 458	200	5 658	3 648	2 010
IT-administration	2 142	264	1 942	200	2 142	264	1 878
IT i skolan	3 516	3 384	3 516	0	3 516	3 384	132
Övrigt	5 585	2 913	5 635	-50	5 468	2 796	2 672
Summa inv exkl VA	113 028	92 739	117 178	-4 150	63 891	43 602	20 289
INVESTERINGAR VA							
Vatten och avlopp	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
Verk	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
Ledningar	0	0	0	0	0	0	0
Summa inv VA	6 500	1 073	6 500	0	6 500	1 073	5 427
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	119 528	93 812	123 678	-4 150	70 391	44 675	25 716

De under året avslutade investeringarna redovisar ett utfall i enlighet med budget. Totalt beviljad budget för de avslutade investeringarna uppgick till 62,6 mnkr och nettoutgiften uppgick till 62,6 mnkr.

För de pågående investeringarna (dvs de som ännu inte avslutats vid årsskiftet) prognostiseras ett budgetunderskott på 4,2 mnkr. Det beviljade budgetanslaget uppgår till 119,5 mnkr. Prognosen för dessa investeringar är 123,7 mnkr varav 93,8 mnkr redan har investerats till och med 31 december 2023. Orsaken till budgetunderskottet är högre nettoutgifter än budgeterat för Skogsbackens förskola.

För de pågående investeringarna återstår 29,9 mnkr av beviljade medel. De investeringar för vilka det är störst skillnad mellan beviljade medel och nettoutgifter är Upprustning av befintliga VA anläggningar 2023 4,9 mnkr, lordningställande av lokaler för IFO 3,0 mnkr, Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat 3,0 mnkr, Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal 2,7 mnkr, Idrottsanläggning Ön 2,1 mnkr.

Budgetförändringar investeringar

Förändringar som skett under gällande investeringsbudgeten för 2023 sammanfattas i tabellen nedan. Där framgår vilket beslut som legat till grund för förändringen och med vilket belopp förändring skett.

<i>Beslut</i>	<i>Skattekollektiv</i>	<i>VA</i>
Grundbeslut kf §26 2022-05	28 543	
Grundbeslut kf §27 2022-05		17 300
Ventilation kf §17 2023-02	1 000	
Belysning kf §18 2023-02	1 500	
Leasingbilar, utökning kf §19 2023-02	1 865	
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar VA 2023 kf §20 2023-02		2 169
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar 2022 kf §21 2023-02	50 711	
Investeringsbudget	83 619	19 469

Revisionsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mal, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att prova om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2023".

Kommunen redovisar ett underskott om ca 1,1 mnkr för år 2023. Nämndernas verksamheter redovisar tillsammans en negativ budgetavvikelse på 15,1 mnkr. Det största underskottet återfinns inom barn- och utbildningsnämnden (14,2 mnkr).

Revisorerna ser med oro på den ekonomiska utvecklingen. Vi vill framhålla vikten av att kommunen fortsätter att arbeta systematiskt och långsiktigt med effektiviseringar och budgetdisciplin i verksamheten för att möta de utmaningar som kommunen står inför.

Kommunstyrelsen har i detta arbete en viktig roll och revisorerna vill påtala vikten av att styrelsen intar en aktiv roll avseende uppföljning, uppsikt och samordningsansvar i arbetet med effektivisering och framtida budgetanpassningar.

Vi bedömer sammantaget att barn- och utbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett till i huvudsak ändamålsenligt men från ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställandesätt. Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott om 14,2 mnkr.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och övriga nämnder har bedrivit verksamheten på ett till i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

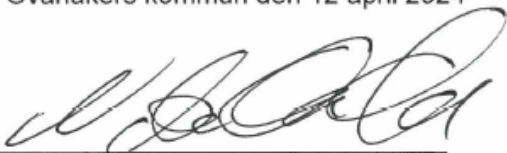
Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig. Vissa brister har noterats inom ramen för genomförda granskningar vilket framgår av vår redogörelse.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Vidare gör vi bedömningen att det redovisade resultatet i allt väsentligt är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget år 2023.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder (beredningar i förekommande fall) samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Ovanåkers kommun den 12 april 2024

Nils Erik Falk

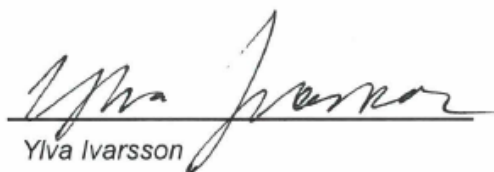
Jan Berglin

Tommy Henriksson

Kerstin Näslund

Ylva Ivarsson

Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag

Politiska organ

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande:	Anna Rudman (C)
Valnämndens ordförande:	Ake Jonsson (S)
Revisionens ordförande:	Nils Erik Falk (C)

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelsen och bolag.

Mandatfördelning

Parti	Antal efter val 2022	varav antal kvinnor	varav antal män
S	0	3	7
C	7	4	3
SD	6	0	6
KD	6	2	4
M	4	2	2
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	12	23

Valnämnden

Valnämnden är lokal valmyndighet och ansvarar för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun och landsting, val till europaparlament, samt kommunala folkomröstningar. Valnämnden ansvarar bl.a. för:

- Röstning inom kommunen
- Vallokaler
- Valmaterial
- Hantering av förtidsröster
- Preliminära rösträkningen
- Onsdagsräkningen
- Föreslå ändringar i valdistrikt till kommunfullmäktige

Valnämnden har nio ledamöter och lika många ersättare.

Revisionen

Kommunens revisorer genomför revision inom ramen för god revisionssed. För revisorerna gäller förutom god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna årligen i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa.

För att skapa sig ett underlag för bedömningen om ansvarsfrihet genomför revisorerna ett antal fördjupade granskningar inom olika områden. Man genomför också presidie möten med nämnder och avstämningsmöten med vissa tjänstemän.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har beslutat att två nya nämnder skulle skapas med start 2023. Dessa är Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden. Detta föranledde ett extrainsatt kommunfullmäktige den 30/1-2023.

Den 6 mars genomfördes en heldag med tema Agenda 2030 för samtliga ledamöter och ordföranden i samtliga nämnder som en uppstart för arbetet kring målstyrning för perioden 2024-2027.

Valnämnden

Då 2023 är ett mellanvalsår har ingen verksamhet bedrivits i valnämndens regi i år.

Revisionen

Revisorerna inledde året med genomförandet av en risk- och väsentlighetsanalys vilken sedan ligger till grund för årets granskningsinsatser. Denna årliga granskning avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när alla revisionsobjekt samt årsredovisningen är granskad, vilket innebär att den tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består av tre delar:

- Grundläggande granskning.
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna har under året även genomfört en fördjupad granskning avseende uppföljning av placerade barn och unga.

Under år 2023 har revisorerna genomfört en upphandling avseende sakkunnigt biträde.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kommunfullmäktige	0	-516	-516	-420
Valnämnd	0	0	0	-12
Revision	0	-671	-671	-732
Totalt	0	-1 187	-1 187	-1 164
Överskott + /Underskott -				-23

Årets resultat

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige gör för perioden ett resultat på -516 tkr, vilket ger ett underskott på -96 tkr för perioden. Underskottet beror på en heldag för politiker som anordnats gällande Agenda 2030 samt ett extra kommunfullmäktige i januari.

Valnämnden

Valnämnden har inte bedrivit någon verksamhet under perioden, vilket ger ett överskott på +12 tkr.

Revisionen

Revisionen gör ett överskott för perioden på +61 tkr.

Framtid

Valnämnden

Valnämnden bedriver verksamhet kopplat till EU-valet den 9 juni 2024.

Revisionen

Revisionen har inlett arbetet med en risk- och väsentlighetsanalys för 2024 som sedan utgör grunden för sin revisionsplan. Revisorerna följer kommunens verksamhet under året och innehållet i planen kan därför komma att ändras. I revisionens arbete för 2024 omfattas grundläggande granskning och granskning av årsbokslut/årsredovisning och delårsrapport. Fördjupade granskningsinsatser beslutas utifrån revisionsstrategi för mandatperioden.

Kommunstyrelsen

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Yoomi Renström (S)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr Mattias Bergström, fr.o.m 230131
Antal anställda:	129 tillsvidareanställda

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningen skall stödja kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med allmän ärendeberedning och service. Förvaltningen ska även ge kommuninvånarna och kommunens förvaltningar god service och bidra till att det koncernövergripande styrkortet uppfylls.

Inom förvaltningen finns verksamheter med inriktning mot kultur, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, mark och exploatering, energirådgivning, infrastruktur, fastigheter, fritid, GIS, trafik och kollektivtrafik mm. Samtliga verksamheter redovisas utförligare i bilaga.

Service- och tjänsteleveranser ska präglas av kunskap, omvärldskännedom och lyhördhet gentemot kommuninvånarnas och förvaltningarna behov. Förvaltningsintern service ges inom områdena IT, växel och reception, information, ekonomi och personaladministration.

Förvaltningen ska vara normbildare för kommunens administrativa rutiner.

Kommunchefen har det yttersta ansvaret för att lägga förslag till och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

I samband med omorganisationen gällande nämndstruktur inom förvaltningen gjordes en riskanalys gällande arbetsmiljö. Kommunstyrelseförvaltningens chefer närmast kommunchefen har under årets första månader fortsatt arbetet med handlingsplanen och följer upp genomförda aktiviteter på arbetsplatsträffarna. Företagshälsovården har varit delaktig i arbetet.

I samband med den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet identifierades ett behov av en översyn kring fördelning av arbetsmiljöuppgifter.

Ett arbete pågår gällande arbetsplatser i kommunhuset. På kommunstyrelseförvaltningen är det främst IT-avdelningen som flaggar upp ett behov av en förändring på grund av ej ändamålsenliga arbetsplatser.

Under hösten 2023 har ett arbetsmiljöarbete inletts med utgångspunkt ur årets HME-undersökning.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	5,05 %	4,8 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	46,76 %	33,02 %

Total sjukfrånvaron har ökat med 0,25 procentenheter sedan årsbokslutet 2022. Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av den total sjukfrånvaro) har under samma period ökat. Inom förvaltningen räcker det med enstaka fall av längre sjukfrånvaron för större svängningar. Rehabärenden har startats upp.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	81	84	84

Syftet med att mäta hållbart medarbetarengagemang (HME) är tredelat:

- Att möjliggöra analyser av den egna organisationens arbetsgivarpolitik utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra transparenta jämförelser av arbetsgivarpolitiken mellan olika kommuner och regioner utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra analyser av kopplingen mellan arbetsgivarpolitik – utifrån aspekten medarbetarengagemang – och verksamhetsresultat på lokal och central nivå.

Jämförelsemöjligheterna skapas genom att enkätsvaren redovisas i Kolada, som är en nyckeltalsdatabas för kommuner och regioner.

HME-resultatet 2023 på 84, är oförändrat sedan 2021 och det får anses som ett bra resultat då målvärdet är 80. Respektive avdelning inom kommunstyrelsen har som uppgift att arbeta vidare med resultatet.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige har beslutat att två nya nämnder skulle skapas med start 2023. Dessa är Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

I början av året valde kommunchef Marita Lindsmyr att avsluta sin anställning. Kommunstyrelsens ordförande beslutade om att Mattias Bergström fick uppdraget som TF kommunchef från och med 31 januari. Den 13 juni beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att anställa Mattias Bergström som kommunchef från 1 augusti 2030.

Kommunfullmäktige tog beslut den 2 maj om att koncernen ska implementera en ny målstyrningsmodell med start 2024. Kommunstyrelsen beslutade om sina delmål den 5 september.

Arbetsmarknad och Näringsliv har medvetet satsat på att få fler i sysselsättning i början av året och det har gett resultat i arbetslöshetsstatistiken. I början av året har också några företag varslat om uppsägning av flera anställda vilket har gjort att Arbetsmarknad och Näringslivs arbete har intensifierats. Många personer som hittills varslats har kunnat få jobb hos andra företag.

Projekt för samverkan mellan Hälsingekommunerna om digitalt slutarkiv har utökats och innefattar även kommunerna i Dalarna samt Sandvikens och Nora kommuner. Totalt 22 kommuner kommer samarbeta med upphandling och fortsatt organisation av ett digitalt slutarkiv.

Biosfärområde Voxnadalen har tilldelats Mellanskogs utmärkelse Träkronan.

Arbetet med en gemensam IT-driftorganisation i Hälsingland har startat. En gemensam IT-infrastruktur och gemensamma processer utgör förutsättningar för att infria inriktningsbeslutet om ett fördjupat hälsingesamarbete över kommungränserna. Projektledare och IT-driftschef är rekryterade. Söderhamns kommun ansvarar för samordning och arbetsgivaransvaret under projektfasen.

Den generella hotbilden mot IT-miljöer har eskalerat kraftigt under senare år. Risken för cyberangrepp har ökat betydligt efter invasionen av Ukraina och Sveriges NATO-ansökan. Det nya säkerhetsläget kommer att ha en permanent inverkan på framtida IT-budget.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Politisk verksamhet	60	-5 930	-5 870	-6 595
Kommunchef	231	-3 778	-3 547	-3 797
KS Övrigt	683	-4 387	-3 704	-3 327
Arbetsmarknadsavdelningen	11 269	-18 171	-6 902	-8 862
Ekonomiavdelningen	1 027	-22 854	-21 827	-22 572
IT-avdelningen	1 573	-13 500	-11 927	-13 340
Kommunikation- och serviceavdelningen	310	-6 446	-6 136	-6 509
Kostavdelningen	10 998	-33 779	-22 781	-22 601
Personalavdelningen	185	-8 329	-8 144	-8 292
Planeringsavdelningen	3 944	-9 840	-5 896	-5 443
Projekt, ej resultatförda	1 564	-1 564	0	0
Totalt	31 844	-128 578	-96 734	-101 338
Överskott + /Underskott -				4 604

Årets resultat

Kommunstyrelsen (inkl projekt) gör ett resultat på -96,7 mnkr, vilket ger ett överskott mot budget med cirka 4,6 mnkr.

Orsakerna till budgetöverskottet är flera. En anledning till budgetöverskottet är högre intäkter än budgeterat främst för arbetsmarknadsprojekt men även inom planeringsavdelningen. Kommunstyrelsen har även budgetposter för övriga kostnader både under kommunstyrelsen och kommunchef som redovisar budgetöverskott. Det har också varit lägre kostnader än budgeterat för system och köpta tjänster. Lägre personalkostnader, p.g.a. vakanser, inkl. intäkt från försäljning av IT-chef till Bollnäs bidrar också till överskottet. Utöver det har kommunstyrelsen haft budget för digitaliseringsprojekt, införande av nytt lönesystem och arkivprojekt där kostnader inte belastat såsom budgeterat. Ska tilläggas att budgetöverskottet är trots att rivningen av Celsius LM samt delutrangeringar av mark/markanläggningar har belastat resultatet.

Nedan finns beskrivning av verksamhetsområden med de största budgetavvikelserna

Politisk verksamhet redovisar ett budgetöverskott på ca 730 tkr. Under kommunstyrelsen finns budget för övriga kostnader som inte nyttjats i sin helhet. En ytterligare orsak är att är att kostnader för gode män och förvaltarenheten är lägre än budgeterat.

Arbetsmarknadsavdelningen redovisar ett budgetöverskott med ca 1960 tkr. Intäkterna från olika arbetsmarknadsprojekt har för perioden varit högre än budgeterat. De större projekt som pågått under perioden är Ett hållbart arbetsliv, React, Naturnära jobb och Samverkan Gävleborg samt Nystart Ovanåker. Tittar man på de olika arbetsområdena inom avdelningen har arbetsmarknadsåtgärder (lönebidragsanställningar och nystartsjobb) redovisat ett mindre budgetunderskott medan arbetsmarknadsenheten och mottagningen redovisar budgetöverskott.

Ekonomiavdelningen redovisar ett budgetöverskott med ca 750 tkr. Orsaken är främst att avdelningen haft lägre personalkostnader pga vakanser både inom ekonomi och inköp. Ekonomi och inköp har också haft lägre kostnader för system och köpta tjänster. Räddningstjänsten, Försäkringar och Fastighetsskatt vilket också är verksamheter under avdelningen redovisar tillsammans ett budgetunderskott på ca 380 tkr.

IT-avdelningen redovisar ett budgetöverskott på ca 1 410 tkr. Ca 600 tkr av detta har att göra med en budgetpost som troligen beror på en osäkerhet kring om chefstjänsten skulle fortsätta delas mellan Ovanåker och Bollnäs. Personalkostnader inklusive intäkter för försäljning av tjänst redovisar ett budgetöverskott på ca 300 tkr. Även lägre kostnader för köpta tjänster (system) samt högre intäkter från försäljning till bolag.

Planeringsavdelningen redovisar ett budgetunderskott på ca 450 tkr. Avdelningen har redovisat kostnader för rivning av Celsius LM samt delutrantering av mark-/markanläggningar vilka inte fanns med i budget. Avdelningen har haft intäkter som inte varit budgeterade dels riskhantering översvämning och Svabensverk. Även kostnader för externa utredningar och övriga kostnader redovisar budgetöverskott för perioden. Biosfär inkl. kommunens budget för Lifeprojekt Ljusnan-Voxnan redovisar ett budgetunderskott.

Framtid

Lön Hälsingland

Beslutet om Lön Hälsingland fortsätter att påverka avdelningens arbete. Nytt systemstöd och tjänstekatalog för Gemensam Lön påverkar alla verksamheters processer inom personal och löneområdet.

HR-området

Inom HR-området identifieras att ett fokus behöver läggas på strategisk kompetensförsörjning, lönebildning, friskfaktorer och arbetet med stärka chefernas förutsättning. När det gäller strategisk kompetensförsörjning så är HRs bidrag att jobba ur perspektivet arbetsgivarvarumärket.

Ny målstyrningsmodell för koncernen

En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. På kommunfullmäktige 2 maj beslutades om vision och prioriterade mål för kommunkoncernen perioden 2024-2027. I september beslutade kommunstyrelsen om prioriterade delmål, när fullmäktige sen beslutar om budget och verksamhetsplan 2024-2026 kommer slutligt

beslut fattas kring verksamhetsmål för 2024.

Gemensamma arkiv

Genom samverkan med e-Arkiv Mitt (22 kommuner) kommer vi att påbörja avställningen av ett gammalt personalsystem, PA90. Sen fortsätter planeringen för vilket nästa system att föra över till e-arkivet blir.

Så snart flytten av arkivet i Edsbyn är klart påbörjas planeringen och flytten av arkivet i Alfta.

Risker och omvärldspåverkan

Kommunen står inför viktiga strategiska vägval med stor påverkan på IT-miljö och ekonomi, framför allt gällande IT- och Informationssäkerhet, övergång från traditionella köplicenser till hyrlicenser samt IT-samverkan med Bollnäs kommun och övriga hälsingekommuner i projektet Gemensam IT-driftsorganisation.

Planeringsavdelningen

Det är av central betydelse att det finns förutsättningar för kommunen att utveckla boendeformer, näringsliv och industri och det är därför viktigt att avdelningen fortsätter att vara på tårna vad det gäller köp av strategiskt viktig mark samt håller en bra planberedskap.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.	 2 st 7 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.	 1 st 4 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.	 6 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.	 2 st 1 st 4 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Av de nio målen för detta perspektiv bedöms sju som uppfyllda och två som delvis uppfyllt.

Arbetsmarknad och näringsliv har anställt många nystartsjobbare då samarbetet utökats med Socialförvaltningen. Samarbetet innebär att avdelningen anställt försörjningsstödstagare för att minska kostnader gällande försörjningsstöd.

En översyn av kompetensförsörjningsplanen bör genomföras innehållande uppdaterad kartläggning och

aktiviteter inom ARUBA-modellens fem kategorier Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avsluta.

Trygghet och lärande

Av de fem målen för detta perspektiv bedöms fyra som uppfyllda och ett som delvis uppfyllt.

Arbete har utförts i enlighet med Lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024.

Eftermiddagsverksamhet för elever i 4-6 klass har öppnat i MBU:s lokaler i Edsbyn samt i Alfta.

Folkhälsa och demokrati

Av de sex målen för detta perspektiv bedöms sex som uppfyllda.

Arbetet ned att ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka fortsätter.

Arbetet genomförs brett med ständigt pågående dialoger via Folkhälsa och Fritidsgårdsverksamheten.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Av de sju målen för detta perspektiv bedöms fyra som uppfyllda, ett som delvis uppfyllt och två som ej uppfyllda. .

En ny målstyrningsmodell antogs på kommunfullmäktiges möte i mars, den har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Visst förberedande arbete pågår, men tillräckliga resurser finns inte för att kunna prioritera åtgärden så att ett hållbarhetsbokslut kan upprättas 2023.

Två projekt inom Biosfärområde Voxnadalen har lett till ökad biologisk mångfald på kommunal mark.

Kultur- och fritidsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Jan-Åke Lindgren (S)
Förvaltningschef/VD:	Ingår i Kommunstyrelseförvaltningen

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Kultur- och fritidsavdelningen driver biblioteken i Edsbyn och Alfta, Ovanåkers kulturskola, fritidsgårdarna Kajen, Grottan, Bakfickan och MBU, sim- och sporthallarna, Ishallen i Alfta, samt besökscentret Hälsingegård Ol-Anders. Vi arbetar också med Världsarv Hälsingegårdar, skolkultur för grundskolan, arbetsmarknadsprojekt, turism, kulturfastigheter, 1 % uppdrag, Forsparken, Alfta Camping, Kvarnsvedens badplats, Gårdtjärnsberget, Edsbyns Ridklubb, Ön, folkhälsoarbetet samt allmänkultur/utställningsverksamhet. Avdelningen handlägger bidrag till studieförbund och föreningar, utfärdar lotteritillstånd samt arbetar övergripande med marknadsföring av all kultur- turism- och fritidsverksamhet i kommunen. Verksamheten styrs av "Kulturpolitiskt handlingsprogram 2020-2023", "Verksamhetsplan med åtgärder för lokalt folkhälso- och brottsförebyggande arbete 2023-2024", "Handlingsprogram Fritidsgårdarna 2020-2024", "Handlingsprogram turism 2022-2025" och präglas av en bred syn där både föreningar, studieorganisationer, enskilda näringsidkare och andra aktörer och organisationer inom kultur- turism- och fritidsområdet ingår som samarbetspartners. Barn och unga är en prioriterad målgrupp.

För vem finns vi till?

Medborgarna

Hur organiserar vi oss?

Kultur- och fritidsnämnden

Viktiga händelser

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat att fritidsgårdarna ska utöka sina öppettider. Under sommaren tar *Trygg i Ovanåker* vid och därmed finns det fritidsgårdsverksamhet året runt. Man har också beslutat att eftermiddagsverksamheten, i Edsbyn kallad "Bakfickan", som riktar sig till årskurs 4-6 ska utökas och även finnas på Grottan i Alfta. Detta har inneburit ökade, ofinansierade kostnader.

I och med de två nya nämnderna så har fastighetsfrågorna samt framtida investeringar i fastigheter överförts till Samhällsbyggnadsnämnden. Undantaget kulturfastigheter som fortsättningsvis ligger kvar på Kultur- och fritidsavdelningen. De för i år pågående investeringsprojekten slutförs av Kultur- och fritidsavdelningen. Investeringen "Konstgräs på Ön" är klar. Golv och ridåvägg i Alfta Sporthall är klar. Omläggning av fotbollsplan i Forsparken är överflyttad till kommunstyrelsen.

Biblioteken arbetar utifrån biblioteksplan. Revidering av biblioteksplanen har genomförts.

Kulturskolan arbetar med en utveckling av programverksamheten och relevantalet stiger.

Utställningsverksamheten har utvecklats med nya former av utställningar. Man samarbetar med kulturpedagogen och planerar gemensamma arrangemang. Arbetet med den konstnärliga utsmyckningen av nya förskolan i Alfta är genomförd.

Skolkulturen arbetar utifrån handlingsplan.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kulturavdelningen gemensamt	561	-4 909	-4 348	-3 931
Bibliotek	957	-6 764	-5 807	-5 795
Fritid	2 536	-28 484	-25 948	-24 555
Fritidsgårdar	506	-3 586	-3 080	-2 231
Kulturskolan	174	-4 093	-3 919	-4 628
Totalt	4 734	-47 836	-43 102	-41 140
Överskott + /Underskott -				-1 962

Årets resultat

Kultur och fritidsnämnden redovisar ett budgetunderskott med 1 962 tkr.

Kulturskolan redovisar ett budgetöverskott på ca 700 tkr. Orsaken är att tjänster varit vakanta under året.

Fritidsgårdarna redovisar budgetunderskott ca 850 tkr vilket beror på att det under året bedrivits eftermiddagsverksamhet under skolåret mellan kl. 14-17 för åk4-6, hela året i Edsbyn och från och med hösten även i Alfta, samt att det varit en hög beläggning på fritidsgårdsverksamheten.

Fritid redovisar ett budgetunderskott med 1,4 mnkr. Orsaken är att det i samband med att nya investeringar genomförts bytts ut anläggningstillgångar med kvarvarande bokförda värden till totalt 2,2 mnkr. Främst konstgräset på Öns idrottsplats men även anläggningstillgångar kopplade till kylning av is både i ishallen i Alfta och på Ön i Edsbyn. Att budgetunderskottet inte blir fullt så stort beror på att det finns investeringar som inte blivit klara eller blivit klara senare än vad som antagits i budgetarbetet, vilket resulterat i lägre avskrivningar. Utöver det redovisas ett större budgetöverskott för verksamhetsbidrag till föreningar.

Kulturavdelningen gemensamt redovisar ett budgetunderskott på ca 400 tkr. Orsaken är att tjänster som uppkom i samband med ny nämnd inte var budgeterade 2023.

Framtid

Kulturskolan får återigen bedriva undervisning ute i skolorna. Detta har påverkat elevsiffrorna positivt. Man arbetar också med att utveckla programverksamheten och har under våren haft bl.a. Öppet Hus-verksamhet och skol- och kvällskonserter.

Under 2024 kommer det kulturpolitiska programmet revideras och lyftas för beslut.

Fritidsgårdarnas lokaler kommer att ses över utifrån ett arbetsmiljö- och säkerhetsperspektiv.

Under 2024 kommer en utvärdering att göras med anledning av de nya öppettiderna för kommunens simhallar.

Under 2023 beviljades medel från Brottsförebyggande rådet för att kommunen ska utvärdera det brottsförebyggande arbete som utförts.

Under 2024 kommer ett arbete att påbörjas för att se över förrådsmöjligheter inom biblioteksverksamheten.

Under 2024 kommer samtliga avtal med föreningar att ses över.

Samhällsbyggnadsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Hans Jonsson (C)
Förvaltningschef/VD:	Ingår i Kommunstyrelseförvaltningen

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Gatuavdelningen ansvarar för drift och underhåll av kommunens infrastruktur. Skötseln omfattar 72 km gator, 25 km gång- och cykelvägar, 12 större broar, gräsklippning av 161 700 m², slaghackning av 415 000 m², parkskötsel med häckar och blommor, 19 allmänna lekplatser och 3 420 belysningspunkter. Utöver det också ansvaret för, trafikhandläggning, mättnings- och kartverksamheten, kollektivtrafik/färdtjänst.

Fastighetsförvaltningen ansvarar för flertalet av dom lokaler som ägs av kommunen.

Syftet är att säkerhetsställa våra lokaler är ändamålsenliga för verksamheterna.

För vem finns vi till?

Alla kategorier av trafikanter, fastighetsägare, barn och unga, de med färdtjänstbehov, byggverksamhet, Lantmäteriifrågor, verksamheter i kommunala fastigheterna.

Hur organiserar vi oss?

Gatuavdelning med teknisk chef, driftchef och trafiktekniker, parkavdelning med driftchef, 3 st parkpersonal och 2 st personal i arbetslag med statlig medfinansiering.

Kart o GIS avdelning med mättekniker, karttekniker och GIS-ingenjör.

Färdtjänst och riksfärdtjänst där personal finns på Kultur o Fritidsavdelningen. Fastighetsavdelning med fastighetsingenjör.

Viktiga händelser

Simbassängsrenoveringen på Celsiushallen i Edsbyn färdigställdes med bra resultat.

Skogsbackens förskola färdigställdes och har börjat sin verksamhet i lokalerna.

Ombyggnad av ambulansavdelningens lokaler vid brandstationen i Edsbyn är färdigställda.

Gång- och cykelvägsprojektet med statlig medfinansiering intill Aicab färdigställdes.

Gång- och cykelvägsprojektet längs Prästvågen med ny sträckning till Skogsbackens förskola pågår och beräknas bli färdigställt våren 2024.

Ett år med ett större antal vintervägsåtgärder än snittet de senaste 5 åren som beror på mer nederbörd tidigare på hösten och fler temperaturväxlingar under vinterperioden.

Utbytet av gatubelysningsarmaturerna har påbörjats, del 1 av 5.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Samhällsbyggnad gemensamt	486	-5 025	-4 539	-3 784
Fastighet	53 462	-59 011	-5 549	-4 317
Gata	339	-18 720	-18 381	-17 860
Park och natur	489	-6 325	-5 836	-5 414
Totalt	54 776	-89 081	-34 305	-31 375
Överskott + /Underskott -				-2 930

Årets resultat

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett budgetunderskott med 2,9 mnkr.

Nämnden har haft högre personalkostnader än budgeterat då tjänster, såsom teknisk chef, driftchef och nämndsekreterare, som inrättades till följd av ny nämnd varit helt eller delvis ofinansierade 2023.

För färdtjänst redovisas nettokostnader på ca 1,4 mnkr vilket är högre än 2022 då kostnaderna var 0,8 mnkr och högre än budgeten på 0,8 mnkr.

Fastighetsförvaltningen redovisar ett budgetunderskott på ca 1,2 mnkr vilket beror på högre kostnader för administration och fastighetsskötsel samt högre elkostnader bl.a. på grund av att nätavgift och energiskatt för december 2022 belastat året. Ett underskott som reduceras något då investeringar inte genomförts enligt tidplan vilket innebär lägre avskrivningar och internräntekostnader än budgeterat.

För gatuenheten redovisas en högre kostnad än budget för vinterväghållningen, en högre elkostnad för gatubelysningen på grund av att viss kostnad för december 2022 finns med i år, även en högre kostnad än budget för underhållet av gatubelysningen som gjorde att drift och underhåll av gator fick delvis kompensera det underskottet.

Parkenheten har mindre avvikelser över budget på många poster på grund av högre kostnader.

Framtid

Statlig medfinansiering beviljad för byggande av gc-väg från Långgatan till Skogsbackens förskola som kommer färdigställas under 2024.

Projektet gatubelysning fortsätter med etapp nr 2.

VA-verksamheten

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Kommunen ansvarar för att leverera rent dricksvatten och att föra bort och rena spillvatten inom verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp.

För vem finns vi till?

Medborgare inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Hur organiserar vi oss?

VA-verksamheten hos Ovanåkers kommun bedrivs av Helsinge Vatten AB. VA-anläggningarna ägs av kommunen medan Helsinge Vatten har arbetsgivaransvaret för all VA-personal. Kommunens VA-verksamhet består av 6 vattenverk och 11 reningsverk och verksamheten är finansierad via taxor.

Viktiga händelser

I början av 2023 genomfördes åtgärder i Gammel-Homna Vattenverk för bättre arbetsmiljö och säkrare dricksvattenförsörjning genom att ett nytt system för dosering av Natronlut samt UV-ljus installerades.

Taket på Alfta reningsverk har renoverats, med bättre isolering och nytt ytskikt.

Stora ledningsnätsinsatser har gjorts bland annat längs Lärkvägen i Västanå och längs Garvarvägen. Det senare projektet kommer att fortsätta även 2024. Totalt sanerades 5 050 meter VA-ledningar, vilket ger en saneringsgrad på 1,11%

Utbytet av vattenmätare från analoga till digitala med fjärravläsning fortsätter.

Ekonomi

Resultaträkning

Resultaträkning (belopp tkr)	Periodens utfall	Årsbudget
Verksamhetens intäkter	24 529	25 037
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektiv	0	
Verksamhetens kostnader	-19 860	-19 407
Avskrivningar	-4 532	-4 500
Summa Verksamhetens nettokostnader	137	1 130
<i>Finansiella poster</i>		
Finansiella intäkter	37	
Finansiella kostnader	-1 404	-1 130
PERIODENS RESULTAT	-1 230	0

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	122 327	111 468
Omsättningstillgångar	7 816	7 279
Summa Tillgångar	130 143	118 747
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	-2 382	-1 152
Avsättningar	127 879	113 701
Långfristiga skulder	2 369	2 352
Kortfristiga skulder	2 277	3 846
Summa Eget kapital och skulder	130 143	118 747

Årets resultat

Intäkter för VA ligger 500 tkr under budget. Såld mängd vatten har minskat med 2% mot budgeterat.

Verksamhetens kostnader avviker totalt 450 tkr mot budget. En upplösning av försäkringsreserv till följd av förlikning med försäkringsbolag bidrog till en kostnadsminskning med 523 tkr.

Kostnaden inom Helsing Vatten är 840 tkr över budget. Ökning i kostnad för kemikalier med 450 tkr på grund av prisökningar. Slamhanteringskostnaden drog över budget med 240 tkr dels till följd av ett högre pris samt fel antal ton budgeterat för Alfta reningsverk. 2023 har varit ett blött år, där inflödet till avloppspumpstationer och avloppsreningsverk varit högt och påverkat elkostnaderna.

Kapitalkostnaderna för VA anläggningarna ligger 177 tkr över budget.

VA resultatet är totalt - 1 230 tkr. Det tidigare VA-underskottet på 1 152 tkr ger ett ackumulerat VA underskott på 2 382 tkr. VA-verksamheten kommer alltså att återställa 1 230 tkr senast 2026 och underskott från 2022 på 1 152 tkr ska återställas senast 2025 vilket det tagits hänsyn till i kommande budgetar.

Framtid

Vi ser en fortsatt hög saneringsgrad på ledningsnät de kommande åren. Detta fortsätter att ställa krav inte bara på att ha tillräckligt med driftspersonal för utförande av arbetet, utan även på arbetsledning, projektering etc.

Statligt bidrag på 50% för säkrare dricksvattenåtgärder har beviljats av länsstyrelsen. Ansökan gäller ytterligare utredning av reservvattentäkt. Projektet slutredovisades i november 2023. Resultatet visar att det finns ett område som är intressant för långtidsprovpumpning. Kostnaden för detta behöver hanteras i budgeten framöver.

Kostnaderna för diesel, VA-material, kemikalier med mera kommer att påverka båda drift- och investeringskostnaderna de närmaste åren.

Miljö- och Byggnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Per Helgesson (S)
Förvaltningschef/VD:	Laura Fenlin (tillförordnad miljö- och byggchef)
Antal anställda:	8 st (inkl. tf. miljö- och byggchef)

Verksamhetsbeskrivning

Nämndens uppdrag

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bidrag till bostadsanpassning. Nämnden är också kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen. Nämnden har ekonomiskt ansvar för uppgifter som utförs enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Miljö- och byggförvaltningens arbetsområden

Miljö- och hälsoskyddsfrågor regleras i miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter. Arbetet bedrivs genom övervakning, tillsyn, tillståndsgivning och anmälningshantering men även till mycket stor del genom vägledning och informations spridning.

Miljöskydd

Innebär bland annat tillsyn över industrier, övervakning av tillståndet i naturen vad gäller luft, vatten och buller samt information och vägledning angående miljöärenden.

Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar bland annat tillsyn av skolor och förskolor, bassängbad, äldreboenden, hygienlokaler, solarier, gym och bostäder mm. Utöver tillsyn handläggs anmälningsärenden av nya verksamheter, remisser från andra myndigheter samt smittskyddsärenden. Återkommande uppgifter är även att ta vattenprover vid strandbad samt mäta bakgrundsstrålning.

Livsmedel

Svensk livsmedelshantering regleras genom svensk livsmedelslagstiftning och EU:s livsmedelsförordningar. Arbetet bedrivs bland annat genom kontroll av livsmedelshantering i skolor, restauranger, butiker, vid tillfälliga evenemang, marknader, pizzerior, caféer etc. samt kontroll av allmänna dricksvattenanläggningar och smittskyddsfrågor.

Bygg

Verksamheten regleras här av Plan och bygglagen, PBL, och Plan och byggförordningen, PBF. Arbetet domineras av bygglov, startbesked och slutbesked samt åtgärder som kräver en anmälan. Arbetet innebär också i stor omfattning rådgivning, service och information.

Strandskydd

Byggnadsförbud rådet generellt vid alla våra vattendrag. Som vattendrag räknas även bäckar och åar som är utmärkta på kartan. Strandskyddet är generellt 100 meter från stranden vid normalvattenstånd på land och i vatten. Länsstyrelsen har under 2017 beslutat om ett utvidgat strandskyddsområde på 200 meter i Voxnan uppströms Voxnabruk.

Bostadsanpassning

Den som har en funktionsvariation kan söka bostadsanpassningsbidrag för åtgärder som är nödvändiga för att klara det dagliga livet i hemmet.

Naturvård

Avdelningen arbetar med kalkning av försurade områden och besvarar remisser som berör bland annat vattenverksamhet, naturvård och skogsbruk.

För vem finns vi till?

Miljö- och byggförvaltningen finns till för alla verksamheter och allmänheten i Ovanåkers kommun.

Hur organiserar vi oss?

Miljö- och byggnämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Miljö- och byggförvaltningen består av fem miljöinspektörer, två byggnadsinspektörer, en Miljö- och byggchef och en nämndsekreterare.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningen har återkommande arbetsplatsträffar en gång i månaden där tillfälle finns för att ta upp arbetsmiljöfrågor. Förutom de inplanerade träffarna så diskuteras arbetsmiljöfrågor löpande vid behov. Detta är möjligt eftersom förvaltningen är relativt liten och vi har möjlighet att träffas och talas vid varje dag.

Den främsta orsaken till brister i arbetsmiljön bland de anställda är stress. Stress som orsakas av en hög arbetsbelastning. Insatser som behöver göras för att skapa en bättre arbetsmiljö för förvaltningens anställda är framförallt att öka resurserna.

Andra insatser för att förbättra arbetsmiljön är att verka för ett större samarbete mellan andra kommuner och län.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	2,92 %	3,29 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	0 %	0 %

Sjukfrånvaron inom miljö- och byggförvaltningen är enbart korttidsfrånvaro. Ett utfall på 3,29 % är lågt. En möjlig förklaring till det låga talet är att förvaltningen arbetar hemifrån i stor utsträckning.

Detta möjliggör, rent hypotetiskt, att tröskeln för att vara för sjuk för att arbeta, minskar. Läget känns kontrollerat men en bevakning finns över situationen och åtgärder sätts in där det behövs.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	89	72	70

Medarbetarengagemanget har sjunkit något de senaste åren. På miljö- och byggförvaltningens arbetsplatsträffar kommer undersökningen och resultaten att diskuteras. I tidigare diskussioner har det framkommit att stress är en viktig faktor att jobba med för att öka medarbetarengagemanget.

Att sträva efter stabilitet, öppenhet och dialog i processer kan medföra ett ökat medarbetarengagemang.

Viktiga händelser

Efter att restriktionerna på grund av pandemin har tagits bort i samhället har miljö- och byggförvaltningen ändrat arbetssätt. Förvaltningen utgår nu i stor utsträckning från hemarbete istället för att sitta på kontoret. Omfattningen varierar bland personalen men ligger på cirka 60-80% i hemarbete.

Förvaltningen har rekryterat en till byggnadsinspektör som började arbeta hos oss den 13 mars 2023.

För att hantera handläggningen av bostadsanpassningsärenden tog miljö- och byggförvaltningen hjälp av Bollnäs kommun under en tid men har nu tagit tillbaka handläggningen pga utökade resurser inom Bygg.

Laura Fenlin blev utsedd tillförordnad miljö- och byggchef, då Mattias Bergström blev kommunchef i augusti.

På grund av nya arbetsuppgifter anpassades tillsynsplanen inom miljötillsyn.

För att få en mer enhetlig riskklassning nationellt har Livsmedelsverket tagit fram ny lagstyrd modell. Med anledning av detta har kommunens alla livsmedelsverksamheter klassats om under året.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Miljö- och byggnämnd	0	-316	-316	-319
Miljö- och byggkontoret	2	-5 425	-5 423	-6 528
Bygglov	337	-1	336	677
Miljö- och hälsoskydd	968	-93	875	964
Naturvård	324	-376	-52	-44
Livsmedel	356	-20	336	259
Alkoholhandläggning	0	-199	-199	-188
Bostadsanpassningsbidrag	0	-1 137	-1 137	-775
Totalt	1 987	-7 567	-5 580	-5 954
Överskott + /Underskott -				374

Årets resultat

2023 års resultat har uppgått till -5580 tkr vilket innebär ett budgetöverskott på 374 tkr.

Prognosen för helåret var ett överskott på ca 700 tkr. Avvikelse från prognosen beror på att kostnaderna för

bostadsanpassningsbidrag överskred budget med 362 tkr. Tack vare ett överskott i posten för personalkostnader orsakade inte utgifterna för bostadsanpassningsbidrag ett underskott för nämndens totala budget.

Faktorer som har bidragit till mindre utgifter/mer intäkter är bland annat detta:

- Miljö-och byggchefsposten är inte tillsatt, detta skapar ett överskott i budgeten för personalkostnader.

Faktorer som har bidragit till mer utgifter/minskade intäkter är bland annat detta:

- Kostnader för bostadsanpassningsbidrag överskred budgeten.
- Utgift för konsulttjänster, bullerutredning - skottbuller.
- Minskning av antal inkommande debitera bygglovsärenden jämfört med föregående år.

Framtid

Miljö- och byggförvaltningen har fått resurser till att anställa en till miljöinspektör. Rekryteringsprocessen pågår under våren 2024.

Arbetsmiljöarbete med fokus på hem- och distansarbete pågår och kommer att fortsätta även nästa år.

Nya tillsynsområden 2024

Från och med 2024 tillkommer ett område inom livsmedelstillsynen. Området berör tillsyn av kontaktmaterialverksamheter.

I förpackningsförordningen regleras att kommunerna från och med den 1 januari 2024 till och med utgången av december 2026 ska samla in hushållens avfall som består av pappers-, plast, glas- och metallförpackningar genom en fastighetsnära insamling, eller via lättillgängliga insamlingsplatser som kommunen tillhandahåller. Miljö- och byggförvaltningen kommer att få tillsynsansvar för att den nya förpackningsförordningen följs.

Från 1 januari 2024 kommer vi att övergå till efterhandsdebitering för livsmedelstillsyn i enlighet med nya lagkrav och beslutad taxa.

Digitalisering

Miljö- och byggförvaltningen fortsätter arbetet med att uppfylla förutsättningar för en helt digital ansöknings- och handlägningsprocess.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 <p>2 st </p> <p>2 st </p>

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 3 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Miljö- och byggförvaltningens ambition har varit att alla mål inom perspektivet *Arbete och tillväxt* skulle uppfyllas. 3 mätetal som markerats som delvis genomförda i årsbokslutet.

- Målet att nämnden skulle genomföra 2 studiebesök genomfördes delvis. Studiebesöken bokades in men ett besök bokades om av verksamhetsutövaren. Förhoppningsvis kommer studiebesöket att utföras under 2024.
- Inga branschträffar kunde utföras under 2023 på grund av ett högt antal inkommande ärenden samt resursbrist inom förvaltningen.
- Resultatet för miljö- och hälsoskydd landar på 60 NKI i SKRs mätning Löpande insikt och når därmed inte upp till målvärdet. En anledning till att målvärdet inte uppnås kan vara att det tagits ett flertal beslut om utdömmande av viten inom tillsynsområdet. Detta kan påverka upplevelsen av vår myndighetsutövning.

Målvärdet för andel inkommande bygglovsrelaterade ärenden som behöver kompletteras har inte nåtts. Anledningen är ett ökat antal inkommande ärenden som skickas in med ofullständiga uppgifter. För att undvika att få in ofullständiga handlingar planeras en utveckling av e-tjänster med obligatoriska fält.

Trygghet och lärande

Miljö- och byggförvaltningens ambition är att alla mål inom perspektivet *Trygghet och lärande* ska uppfyllas. All planerad tillsyn har genomförts och målen är uppfyllda.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Miljö- och byggförvaltningens ambition är att alla mål inom perspektivet *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning* skall uppfyllas. Målen för 2023 har uppfyllts.

Barn- och Utbildningsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Patrik Bossen (S)
Förvaltningschef/VD:	Tf. Lars Forsblom
Antal anställda:	390

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, anpassad grundskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, SFI samt högskola/lärcentrum. För varje skolform och för fritidshemmen gäller skollag och läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. I samtliga verksamheter ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna). Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Grundskolan har tio årskurser då förskoleklass är obligatorisk. Det finns 17 obligatoriska ämnen samt språkval och modersmål. Varje ämne har en läroplan och betyg sätts från åk 6. Elever som kartläggs att inte nå målen i alla ämnen har rätt till särskilt stöd. Alla elever har rätt till god arbetsmiljö, trygghet och studiero. Nyckeltal för lärartäthet är 8,0 lärare per 100 elever. Till stöd för elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola finns central elevhälsa. Den omfattar medicinska, psykologiska och psykosociala insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande där elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I kommunen finns även en enskild förskoleverksamhet för vilken nämnden har tillsynsansvar.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljön följs upp systematiskt utöver HME-enkäten arbetar förvaltning och samtliga skolenheter med egna regelbundna undersökningar/enkäter under året.

Vi ser framförallt brister i fysisk arbetsmiljö gällande förskola och skola i Knåda och Roteberg. Här saknas grupprum och ett flertal klassrum är små. Rotebergs skola saknar tillgänglighetsanpassning. Utöver detta är förskolelokalerna inte ändamålsenliga gällande yta/barn i Knåda. För Knåda och Roteberg utgör också organisationen av kost/mattransporter ett problem.

En ökad arbetsbelastning för rektorer i förskola kan också ses då antalet enheter och avdelningar har utökats. Rektorsorganisationen i förskolan har förstärkts, 50 % bitr. rektor. Generellt är arbetsbelastningen hög för rektorer och flertalet har chefsansvar för fler än 25 medarbetare.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T2 2023	Utfall T1 2023
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	6,22 %	6,73 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	53,88 %	47,83 %

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	85	83	83

Viktiga händelser

Måluppfyllelse

Vår vision är att 100% av eleverna ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att alla elever i åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. Måluppfyllelsen är god men vi ser skillnader mellan pojkars och flickors betygsmeritvärde vilken dock minskar. Pojkarnas behörighet till gymnasiet har ökat. Nyanländas måluppfyllelse är fortsatt en utmaning. Riktade insatser för att minska skillnader mellan pojkar och flickors resultat samt insatser för att öka nyanländas behörighet till nationella program pågår. En övergripande satsning på språkutveckling i samtliga skolformer sju sattes ht-21 och fortsätter. Statsbidrag ger oss möjligheter till att driva dessa utvecklingsinsatser inom skolan.

Andelen elever på gymnasiet som erhåller examensbevis är fortsatt högre än rikets. En majoritet på gymnasiets introduktionsprogram är elever med utländsk bakgrund. Utmaningen är att ge dessa nationell behörighet. Riktade yrkesutbildningar inom Vuxenutbildningen har etablerats inom vård, barnomsorg, sanitet, svets och trä vilka leder till anställningsbarhet.

Tid för psykolog, skolsköterska och kurator ingående i elevhälsa har utökats.

Infrastruktur

En IT-strateg stödjer vår digitala utveckling och skapar likvärdighet i våra verksamheter. Vår IT-pedagog, 50 %, utbildar systematiskt sina kollegor i digitala läromedel.

För- grundskola

Skogsbackens förskola i Alfta är i drift.

Antalet förskoleplatser i Edsbyn har successivt utökats. Sörgårdens- och Bäckstugans förskola, modul. Det är fortsatt brist på platser i Edsbyområdet. Vt-25 minskar barnantalet något. Viktigt att betona är dock att nämnda förskolor är tillfälliga och bör ersättas. Ett flertal grundskolor visar på minskat elevantal. Underhåll, och tillgänglighetsanpassning är andra problem. Vidare har en lokalutredning som berörde för- och grundskola bordlagts. Syftet var att genomlysna och forma framtida för- och grundskolestruktur med fokus på elevvolym och faciliteter. Utredning av ny förskola Edsbyn pågår.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och kontor	625	-8 162	-7 573	-6 555
Förskoleverksamhet	12 840	-90 076	-77 236	-74 553
Grundskola och skolbarnomsorg	19 630	-167 820	-148 154	-143 093
Elev och skolhälsovård	801	-5 374	-4 573	-4 283
Gymnasiet & vuxenutbildningar	15 579	-92 885	-77 306	-72 713
Externfinansierade driftprojekt	6 268	-6 788	-520	0
Totalt	55 743	-371 105	-315 362	-301 197
Överskott + /Underskott -				-14 165

Årets resultat

Barn- och utbildningsnämnden har en årsbudget för 2023 på 301 197 tkr. Utfallet är 315 362 tkr, vilket ger en negativ budgetavvikelse på 14 165 tkr, varav 520 tkr i resultat avseende ett projekt. Projektet löper under 2023-2025 och avvikelser på enskilda år kan förekomma för att sedan balansera vid projektets slut.

Resultatet för nämnd och kontor avviker från budget med 1 018 tkr. Nämnden redovisar ett underskott på 163 tkr vilket förklaras av extra nämnd och utbildningsdagar. Kontoret redovisar ett underskott på 854 tkr förklarad av högre personalkostnader, kostnader för licenser samt tid för fackliga uppdrag.

Förskoleverksamheten redovisar en negativ avvikelse på 2 683 tkr. Kostnaderna för elevassistenter står för den enskilt största avvikelserna med en avvikelse på minus 1 833 tkr. Andelen barn med, omfattande, särskilda stödbehov har ökat. Kostnaden till enskilda förskolor redovisar ett underskott på 1 064 tkr, pga. fler barn än budgeterat. Personalkostnaderna är 398 tkr högre än årets budget, vilket följer den prognos som sattes vid delårsbokslutet väl. Störst avvikelse är det på förskolorna; Skogsbacken, Roteberg och Knåda. Övriga kostnader påverkas av avvecklingskostnader för Nordanäng moduler 390 tkr, ej kända vid delårsprognosen.

Grundskola och skolbarnomsorg redovisar en negativ avvikelse på 5 062 tkr. Störst avvikelse är det på personalkostnader på grundskolan som redovisar ett budgetunderskott för perioden med 3 207 tkr. De procentuellt största avvikelserna är på Knåda F-6, följt av Alfta 7-9, Celsius 7-9 och Roteberg F-6. Totala avvikelserna är främst inom Edsbyns rektorsområde och inom kommunens 7-9 verksamhet. Under 2023 minskade statsbidragen för Läxhjälp mot tidigare år med ca 800 tkr. Övriga kostnader inom grundskolan redovisar ett budgetunderskott på 437 tkr. Avvikelsen förklaras till största del av kostnader till andra aktörer. Stadsbidrag för fysiska läromedel har minskat underskottet. Kostnaderna för skolskjuts överstiger budgeten för perioden med 586 tkr. Avvikelsen förklaras av indexeringsreglering. Skillnaden mot delårsprognosen förklaras av bl.a. att ökade kostnader för taxi samt prisjusteringar, tidigare ej kända. Undervisning för nyanlända redovisar ett underskott för perioden på 809 tkr. Bidraget från Migrationsverkets till våra grundskolor minskas då färre barn anländer, samtidigt som barns behov ofta kvarstår under hela skoltiden för att nå behörighet till gymnasiet. Elev och skolhälsovård redovisar ett underskott om 290 tkr vilket förklaras av kostnader för skolsköterskor samt lägre intäkter från statsbidrag än tidigare år.

Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 4 593 tkr. Underskottet fördelar sig i

huvudsak på två poster, gymnasiestudier på annan ort så kallad interkommunal ersättning (IKE) och Svenska för invandrare (SFI). IKE redovisar ett budgetunderskott på 3 309 tkr. Kostnaden för utbildningar på annan ort har ökat, dels pga. höjda priser men även för att elever som valt andra aktörer har ökat. SFI redovisar en negativ budgetavvikelse på 995 tkr. Anpassade gymnasieskolan redovisar ett budgetunderskott på 448 tkr.

Framtid

Barn-och utbildningsförvaltningen har höga förväntningar. Vår målsättning är att barn, elever och studerande ska ha de bästa förutsättningarna för en trygg skolgång med hög måluppfyllelse. Vårt uppdrag är att möta den nationella målsättningen och ett flertal olika uppdrag som är obligatoriska. Vårt kompensatoriska uppdrag är stort och en viktig del i detta är en fortsatt satsning på likvärdighet.

Som en del i detta kommer vi fortsatt att utveckla elevhälsan. Detta gynnar alla elever och kompenserar elever från sämre socioekonomiska förhållanden. Ökad digitalisering utgör också en viktig del i skolans kompensatoriska uppdrag. Anpassade lokaler och faciliteter för våra elever är en utmaning då elevvolymen minskar i våra "byskolor". En översyn av vår organisation och faciliteter för förskola och skola blir ytterligare ett steg. Med ökat antal barn i våra centralorter finns faktorer som pekar på större möjlighet för samordning som gynnar likvärdighet, ökat kollegialt lärande, allokering av platser och specifik kompetens samt skapande av ekonomisk hållbarhet.

Teknik ger förutsättningar för en lärmiljö som är framtidsinriktad och motiverande. Nationell strategi för skolans digitalisering är i omdaning och vi kommer att utveckla vår IKT-verksamhet i denna riktning. Detta tillsammans med moderna undervisningslokaler och legitimerad behörig personal kommer att lägga grunden för en utveckling av kvalitativ verksamhet.

Gymnasiet kommer att vara oförändrat i storlek om nuvarande andel elever behålls. Gymnasieverksamheten är konkurrensutsatt, vi ska vara attraktiva, hålla hög kvalitet och samverka. Vuxenutbildningen växer och ett flertal yrkesutbildningar utöver ordinarie utbud har tillskapats. SFI-verksamheten är ansträngd då Migrationsverkets bidrag minskat samtidigt som elevvolymen inte minskar i samma utsträckning.

Forskning och pedagogiska satsningar i samarbete med högre lärosäten ska fortsätta och utvecklas. Allt för att vår verksamhet fortsatt ska hålla hög kvalitet.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 <p>2 st</p>
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 <p>1 st 4 st</p>

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</p>	 <p>1 st</p>
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</p>	 <p>1 st</p>

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Av de två målen för detta perspektiv bedöms båda som uppfyllda.

En strategisk kompetensförsörjningsplan har skapats vilken visar att den lärarbrist som förespås delvis inte kommer att drabba oss då vår elevvolym inte ökar nämnvärt. Extra viktig är en satsning för att behålla befintlig personal avseende löne- och kompetensutveckling samt arbetsmiljö. Pensionsavgångar gällande förskola och gymnasium syns inom ett fåtal år. En utökning av antalet förskoleplatser ger också vid handen att förskolepedagoger måste rekryteras. I grundskola kan fortsatt kravet på behörighet och lärarlegitimation förbättras men rekryteringar och kompletteringsutbildningar har löst och ser ut att lösa behovet av lärare i moderna språk. Lärare i Matematik/NO i åk 7-9 är fortsatt svårt att rekrytera.

Trygghet och lärande

Målen är högt uppsatta med ett krav på 100% resultat vad gäller att alla elever ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att alla elever åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. Andelen elever i åk.9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuellt mätetal är för elever som slutade åk.9 är vårterminen 2023.

2023

Andel elever som är behöriga till nationella program

Ovanåker Riket

Totalt 89,9% 85% (2023)

Pojkar 87,3%

Flickor 90,6%

En analys av elevers kunskapsresultat visar att verksamheten behöver utveckla sitt kompensatoriska uppdrag så att även elever vars föräldrar har en förgymnasial eller gymnasial utbildning når högre meritvärden. I dagsläget har pojkar och nyanlända elever lägre meritvärden och resultat. Alla barn och ungdomar ska uppleva 100% trygghet i skolan. Detta är en stor utmaning i nuläget uppger ca 90 % av eleverna att de är trygga i skolan.

Folkhälsa och demokrati

Målet för detta perspektiv bedöms delvis uppfyllt.

Utfallet visar en viss tvetydighet. Glädjande är grundskolans år 6 och 9 uppvisar ett bättre resultat där pojkar år 6 och flickor år 9 ser ökade möjligheter att påverka. Alarmerande är dock att barn i år 3 ser minskade möjligheter att påverka. Uppgifterna är hämtade från Skolenkäten våren 2023 som görs av Barn- och utbildningsförvaltningen samt Skolinspektionens enkät för gymnasiet.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Målet för detta perspektiv bedöms delvis uppfyllt. Beslut fattats alltid utifrån de perspektiv som är giltiga i gällande fråga. I vårt fall beaktas alltid barnperspektivet. Övriga perspektiv har beaktats men samtliga har inte varit giltiga i de beslut som fattats. Totalt framräknade beslut avser sju nämnder, då en nämnd var extrainsatt nämnd efter sommaren. Utfallet blir noll då inte samtliga tjänsteskrivelser inför beslut, har beaktat de samtliga tre perspektiven.

Övriga perspektiv har beaktats men samtliga har inte varit giltiga i de beslut som tagits. Framräknade beslut 2023 avser fem nämnder, då en nämnd var en extrainsatt nämnd.

Utfallet blir noll då underlagen för beslut inte har beaktat de samtliga tre perspektiven. Beslut utifrån samtliga tre perspektiv saknas.

Socialnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Gun-Marie Swessar (c)
Förvaltningschef/VD:	Sara Karsbo
Antal anställda:	461 tillsvidareanställda 432,7 åa (årsarbetare)

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Socialförvaltningens huvuduppgift är att bistå med insatser i form av stöd, vård och omsorg till de medborgare som har rätt till det. Rättigheterna definieras genom gällande lagstiftning, mål och riktlinjer inom socialnämndens område. Socialförvaltningens verksamhet ska vara rättssäker och av god kvalitet samt utgår från vad som enligt forskning och beprövad erfarenhet har god effekt. Kvaliteten i verksamheten utvecklas och säkras systematiskt och fortlöpande.

Verksamheten styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. SoL är det yttersta skyddsnätet i samhället och ska tillgripas först när alla andra möjligheter till hjälp eller annat bistånd är uttömda. Enligt lagen ska socialtjänsten främja en utveckling som syftar till social och ekonomisk trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, deltagande, självbestämmanderätt och integritet. Den ska vidare öka den enskildes möjligheter att ta del av samhällets gemenskap, begränsa den enskildes behov av stöd och hjälp, frigöra och utveckla enskildas egna resurser. I alla sammanhang där socialtjänsten involveras och där barn direkt eller indirekt påverkas ska alltid barnperspektivet beaktas, vilket innebär att barnets bästa alltid ska sättas främst.

Socialförvaltningen värnar medborgarens delaktighet och inflytande över sin livssituation i kontakt med oss. Barns bästa beaktas särskilt. Vi har ett gott bemötande, är tillgängliga och enkla att kommunicera med. Individens självbestämmande och integritet betonas i samtliga lagstiftningar som styr förvaltningen. Det innebär att samtliga verksamheter inom socialförvaltningens område ska motivera och främja förändringar som på längre sikt kan förbättra livet för individen. Förändringarna kanske inte alltid stämmer överens med individens tankar och åsikter men är ändå en del av socialt motivations- och förändringsarbete som kräver mycket resurser.

Socialtjänsten ska också delta i samhällsplaneringen.

Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

För vem finns vi till?

Socialförvaltningen finns till för och ansvarar för att medborgarna som är i behov av stöd, vård och omsorg får sina behov utredda och tillgodosedda i rätt tid och utan fördröjning. Medborgarna ska kunna leva och utvecklas tryggt och självständigt. Insatserna är så lite ingripande som möjligt för att värna integritet och ta vara på egna resurser.

Hur organiserar vi oss?

Socialförvaltningen innefattar tre verksamhetsgrenar, individ- och familjeomsorgen, omvårdandsenheten (SoL) och omsorgsenheten (LSS). Inom förvaltningen finns även funktionerna, MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) och SAS (socialt ansvarig samordnare) samt biståndsenhet och IT enhet.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Samtliga verksamheter inom förvaltningen arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet (skyddskommitté genomförs 1 ggr /år, nästa gång i samband med förvaltningssamverkan 240410). Det finns hjälpmedel i form av system (stratsys) och årshjul för chefer att använda för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska fortgå. Alla chefer erbjuds arbetsmiljöutbildning tillsammans med arbetsplatsombud för att ha goda förutsättningar till samsyn kring ansvar och uppdrag.

Förvaltningen har regelbundna samverkansmöten på både lokal och förvaltningsnivå. På förvaltningssamverkan har det tydliggjorts de arenor som organisationen har för arbetsmiljöfrågor då det är viktigt att medarbetare vet vart de ska vända sig och förstår syftet med olika möten. Verksamheterna har regelbundet APT och medarbetarsamtal erbjuds varje år.

Vartannat år genomförs medarbetarundersökningar för samtliga medarbetare i kommunen. OSA undersökningar kompletterar medarbetarundersökningen och genomförs i regel varje år. Under hösten har även en separat arbetsledarenkät att genomföras. Resultaten arbetar cheferna med i respektive arbetsgrupp och handlingsplaner upprättas vid behov.

Flera verksamheter inom socialförvaltningen har svårigheter att rekrytera behörig personal, vilket påverkar arbetsbelastningen för befintliga medarbetare och därmed också deras arbetsmiljö. Det är högt tryck och ärendeflöde inom flera verksamheter, vilket påverkar både medarbetare och chefers arbetsmiljö. Bemannings- och rekryteringsfrågan är ständigt aktuell. Att vara en attraktiv arbetsplats är starkt kopplat till arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket i sin tur även påverkar möjligheterna att rekrytera och behålla personal. Bemannings- och rekryteringsfrågor tar mycket tid i anspråk för cheferna och upplevelsen är emellanåt att de inte hinner med det övriga arbete som ska göras. Flera chefstjänster är/ har varit vakanta, vilket påverkar arbetsmiljöarbetet.

Bemanningsfrågan är särskilt aktuell inom hemsjukvården. En skrivelse har inkommit från kommunens sjuksköterskor om dålig arbetsmiljö. En riskanalys har gjorts och en handlingsplan har upprättats. Verksamheten jobbar aktivt utifrån denna. Flertalet konsulter bemannar verksamheten, vilket bidrar till höga personalkostnader och sämre kontinuitet och kvalitet. Hälso- och sjukvårdsenheten har under året externt stöd via en stressforskare som både jobbar informerande men även handledande gentemot arbetsgruppen. Samtliga chefer inom förvaltningen kommer att erbjudas föreläsning från samme stressforskare utifrån stress

och återhämtning.

Lokalfrågan är fortsatt aktuell. Flera verksamheter upplever att de inte har ändamålsenliga lokaler. Åtgärder i form av utökade lokaler för hemtjänsten i Edsbyn är färdigställt och tas i bruk i mitten av februari.

IFO och Omsorgsenheten har haft ett ökat antal allvarliga tillbud pga hot och våld och medarbetarna har utbildats i självskydd. Förvaltningen har utbildat en egen självskyddsutbildare som även finns tillgänglig för övriga verksamheter i kommunen. Även omsorgsenheten har påbörjat utbildning av sin personal, då en del hot och våld förekommer även inom dessa verksamheter. IFO har haft inspektion av Arbetsmiljöverket utifrån allvarligt tillbud. Inga förelägganden efter tillsynen. Arbetsmiljöverket ansåg att verksamheten hade tillfredsställande rutiner.

Förvaltningen har fått i uppdrag från kommunfullmäktige att göra en extern genomlysning av arbetssätt - kommunikation - ledarskap inom äldreomsorgen, för att utreda förutsättningarna för att möta en ökande äldrebefolkning. Företagshälsovården kommer utifrån det att genomföra en grundorsaksanalys av chefers förutsättningar inom äldreomsorgen. Undersökningen kommer att genomföras under våren 2024.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall 2023	Utfall 2022
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	10,58 %	9,72 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	57,29 %	36,97 %

Under 2023 har både kort- och långtidssjukfrånvaron ökat, framförallt långtidsfrånvaron och främst inom de verksamheter där flest medarbetare finns. Fram till maj 2023 förelåg riktlinje utifrån Covid-19, att medarbetare skulle stanna hemma vid symptom som kunde vara Covid. Trots att riktlinjen har upphört har sjukfrånvaron fortsatt varit hög och många medarbetare upplevs ha haft ovanligt långa och ihållande förkylningar/influensor. Korttidssjukfrånvaron har utifrån detta varit hög, vilket också påverkat arbetsmiljön och arbetsbelastningen inom verksamheterna. Det har även resulterat i höga kostnader för vikarier, mertid och övertid. Flera medarbetare har korttidsfrånvaro fler än tio tillfällen, vilket innebär att arbetsgivaren betalar sjuklön från första sjukdagen.

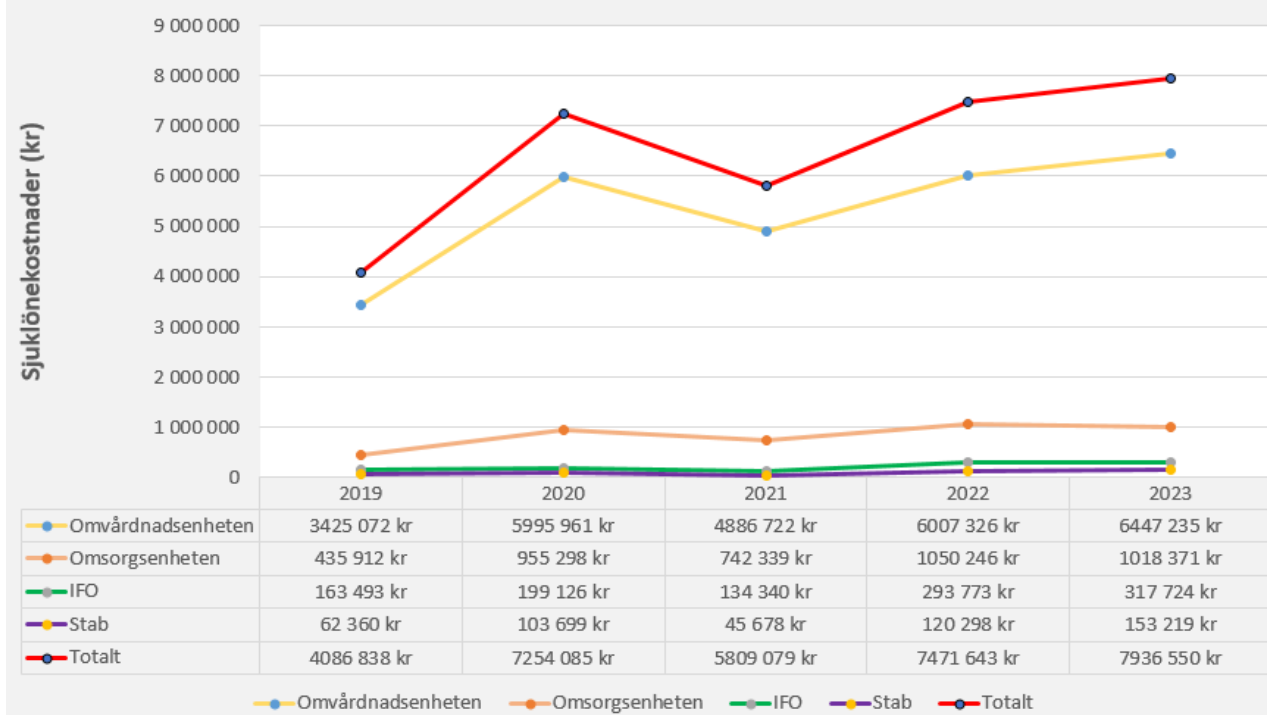
En stor del av långtidssjukfrånvaron beror på psykisk ohälsa som inte är arbetsrelaterad, det förekommer även andra förklaringar så som planerade operationer och cancerbehandlingar. Någon långtidssjukskrivning är arbetsrelaterad där schemaförändringen och ändrade arbetstidsregler sägs vara orsaken.

Kostnaderna för sjuklöner ligger högt, se tabell nedan. Utöver detta tillkommer kostnader för åtgärder kopplade till sjukfrånvaro och rehabilitering.

Enhet	Sjuklön	PO-tillägg	Total
Omvårdnadsenheten	4 605 168 kr	1 842 067 kr	6 447 235 kr
Omsorgsenheten	727 408 kr	290 963 kr	1 018 371 kr
IFO	226 946 kr	90 778 kr	317 724 kr
Stab	109 442 kr	43 777 kr	153 219 kr
SOC totalt	5 668 964 kr	2 267 586 kr	7 936 550 kr

Sjuklönekostnader SOC 2019-2023

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	Utfall 2019	Utfall 2021	Utfall 2023
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	78	79	79

Vartannat år genomförs medarbetarundersökningar för samtliga medarbetare i kommunen. Resultaten arbetar cheferna med i respektive arbetsgrupp och handlingsplaner upprättas vid behov. Resultatet har presenterats för socialnämnden och i förvaltningssamverkan. Senaste HME-enkäten (medarbetarundersökningen) genomfördes 2023 och resulterade i samma index som vid undersökningen 2021. Målet är att alla verksamheter ska ha ett index för hållbart medarbetarengagemang (HME index) som är minst 80. Socialförvaltningens resultat visar 79.

Det som framkommer av resultatet i undersökningen är överlag att många medarbetare är nöjda, trivs på sin arbetsplats, känner förtroende från sin chef och anser sig ha ett meningsfullt arbete. Flera upplever också att arbetet kan vara stressigt och det blir tydligt att rutinen för kränkande särbehandling inte är känd i alla verksamheter, vilket är ett utvecklingsområde inom förvaltningen.

I fritextkommentarerna framkommer många synpunkter kring uppsägningen av FLISA-avtalet, ändringarna kring dygnsvila och önskan om mindre helgarbete. Det här är områden som verksamheten redan arbetar med i form av schemaläggning och utredning kring renodlade helgtjänster.

Viktiga händelser

FLISA-avtalet (flectidsavtalet) har sagts upp. Ett omfattande arbete med att anpassa scheman till verksamheterna och de nya EU-direktiven kring dygnsvila. Övergång till Gemensam lön Hälsingland, och ett

nytt löne- och bemanningssystem. Detta har över lag skapat oro och merarbete.

Implementering av nytt kvalitetsledningssystem, ny målstyrningsmodell och ny avgiftsmodell.

Utbildningsuppdraget "Första hjälpen psykisk ohälsa" fortgår.

Samtliga funktioner inom Staben är på plats sedan oktober. IT enheten har genomfört flera införanden under året.

Inom Individ- och familjeomsorgen har flera samverkansprojekt pågått under året, tex HLT-team, FUN-projektet med Celsiusskolan, lågtröskelverksamhet mm. Projektet Ett hållbart arbetsliv avslutades och arbetssättet fortgår i verksamheterna.

IFO ser en ökning av ärenden med komplex karaktär med psykisk ohälsa och skadligt bruk/beroende, vilket har ökat behovet av HVB och SiS placeringar. Det är också stor efterfrågan på budget- och skuldrådgivare pga oro för privatekonomi.

Omsorgsenhetens enhetschefer har fortsatt ansträngd belastning pga flertalet svårhanterade och komplicerade brukar- och personalärenden. Det är också högt tryck på Daglig verksamhet, som fyllt sin kapacitet i samtliga verksamheter.

Svårigheter att rekrytera ledsagare- och kontaktpersoner inom omsorgen vilket inneburit att insatserna inte verkställts så snabbt och effektivt som önskats.

Inom Omvårdnadenheten finns ett mer omfattande behov hos brukarna och mer avancerad vård i hemmet. Bemanning inom HSV o rehab har säkerställts genom rekrytering av ordinarie personal samt konsulter. Även kostenheten har svårt att bemanna vilket lett till att måltider under helger levereras i form av kalla måltider som värms på boendena.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och stab	2 332	-20 081	-17 749	-19 631
Individ- och familjeenhet	5 539	-63 378	-57 839	-61 758
Omsorgsenhet	3 739	-57 686	-53 947	-57 250
Omvårdnadsenhet	30 238	-217 098	-186 860	-177 987
Totalt	41 848	-358 243	-316 395	-316 626
Överskott + /Underskott -				231

Årets resultat

Socialförvaltningen redovisar för helår ett budgetöverskott motsvarande 231 tkr.

Stab och nämnd: Budgetöverskott 1 882 tkr, pga vakanta tjänster (2 Verksamhetschefer samt MAS-tjänsten), och statsbidrag Nära vård.

Individ- och familjeomsorgen gör ett budgetöverskott på +3 919 tkr. Förklaras av att kostnaderna för försörjningsstödet har varit lägre (ca 3 688 tkr) och likaså kostnaderna för institutionsvården (ca 568 tkr).

BoU gör underskott med -1 128 tkr. Det beror främst på höga kostnader för extern familjebehandling samt

ökat antal HVB placeringar som inte fullt ut balanseras upp av lägre kostnader för familjehemsvård.

Resultatet påverkas även av intäkt i form av statsbidrag för mottagande av ensamkommande samt att en del korttidsfrånvaro och vakanser ej har tillsatts.

Omsorgsenheten (LSS) gör budgetöverskott på +3 303 tkr. Överskottet förklaras med att den nya gruppboenden togs i bruk senare än planerat samt att posten personlig assistans gör ett överskott då antal utförda timmar på totalen minskat. Verksamheten har under en del av året även haft en vakant enhetschefstjänst.

Omvårdnadsenheten gör budgetunderskott -8 873 tkr. Detta beror främst på ökade personalkostnader inom hälso- och sjukvården då verksamheterna i stor utsträckning tvingats anlita konsulter för att säkerställa bemanning, patientsäkerhet och arbetsmiljö. Även kostnaderna för kost- och förbrukningsvaror samt för tekniska hjälpmedel har ökat och är högre än budgeterat, trots kompensation i form av utökad budget i början av året.

Hemtjänstens gör ett underskott med -3 693 tkr. Det förklaras av högre personalkostnader för att utföra hemtjänstinsatser och extravak. Verksamheten har haft ovanligt många timmar extravak under året och för detta har inte funnits någon budget. Verksamheten har även haft hög korttidsjukfrånvaro, vilket ökat kostnaderna för vikarier, mertid och övertid.

Administrationen inom Omvårdnad gör ett budgetöverskott på 3 394 tkr vilket i huvudsak beror på tilldelade statsbidrag, och Särskilt boende gör ett överskott på 1 646 tkr, vilket till stor del beror på minskade personalkostnader och ökade intäkter. SÄBO-enheterna på Sunnangården gör underskott (-808 tkr) vilket beror på ökade personalkostnader. Även inom säbo har korttidsjukfrånvaron varit hög.

Omvårdnadsenheten har under året haft ökade intäkter motsvarande ca 2,2 mnkr (+ 19% jmf med budget) troligt pga något restriktiv budget samt ökad betalningsförmåga hos brukarna.

Framtid

Oro utifrån kompetensförsörjning och möjligheten att rekrytera personal med rätt kompetens, viktigt att utifrån detta se över arbetssätt och samverkan, samt säkerställa en basverksamhet som kan möta framtidens behov. Utmaningar är demografiutveckling, ökad vårdtyngd, mer avancerad vård i hemmet, komplex samsjuklighet, ökad droganvändning.

1 juli -25 väntas ny socialtjänstlag träda i kraft med förslag om kunskapsbaserad, förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst. Detta innebär utveckling och förstärkning av öppna och förebyggande insatser.

Under våren -24 kommer ny lagstiftning om skyddat boende och placeringsbeslut för barn som placeras i skyddat boende.

1 jan -26 föreslås Samsjuklighetsutredningen träda i kraft. Förslaget innebär ändrad ansvarsfördelning inom behandling för skadligt bruk o beroende och andra psykiatriska tillstånd ska ges samordnat. Tvångsvård vid skadligt bruk och beroende föreslås bli regionernas ansvar. Socialtjänstens huvuduppdrag föreslås vara att stärka den enskildes resurser och funktionsförmåga genom sociala stödinsatser, tex boende o sysselsättning. Ev statliga medel under 5 års tid, varav 2 år förberedelsetid och 3 år implementering.

Normen för försörjningsstöd höjs från 2024 med 8,7% samt att individuellt prövade kostnader, hyra, el, resor, fackavgift, beräknas öka vilket ytterligare leder till ökade kostnader.

Behov av en utökning av daglig verksamhet då samtliga enheter idag fyllt sin kapacitet. Nya lokaler eftersöks då Gyllengården behöver utöka säbo- och korttidsplatser. En rotation utifrån lokaler är nödvändig för att förbättra förutsättningarna för flera av förvaltningens verksamheter, samt en långsiktig plan utifrån väntad demografiutveckling och behov av platser på särskilt boende.

Helgtjänstgöring utreds, då vi i dagsläget saknar personal på helg men är övertalig på vardagar.

Heltidsresan inom LSS startar -24.

Arbete utifrån minskad sjukfrånvaro.

Arbete med att minska behovet av konsulter.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 <p>1 st 3 st </p>
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 <p>6 st </p>
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	 <p>2 st </p>
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 <p>1 st 3 st </p>

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Fortsatt problem med att rekrytera personal till våra verksamheter samt farhågor att på sikt ej kunna säkerställa personalförsörjningen inom förvaltningen. I övrigt god måluppfyllelse. Ett övergripande arbete med fokus på tillgänglighet har genomförts där flertalet digitala lösningar har ökat förvaltningens tillgänglighet gentemot medborgarna. Arbetet med att minska försörjningsstöd har bedrivits framgångsrikt i samverkan med AMN. Uppstartsprojektet har implementerats i ordinarie verksamhet och fortgår. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd har under året leget lågt.

Trygghet och lärande

Samtliga mål är uppnådda. Socialförvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra och utveckla sina

verksamheter och stärka dess kvalitet. Det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår i samtliga verksamheter. Vi ser fortsatta behov av att arbeta med delaktighet. Flera undersökningar har genomförts under året som visar goda resultat, tex brukarundersökningen inom äldreomsorgen, medarbetarundersökningen och sommarvikarieundersökningen. Fortsatt arbete pågår med att jobba förebyggande och informativt mot barn och föräldrar. Exempelvis har HLT-team upprättats i samverkan med Regionen och andra förvaltningar inom kommunen.

Folkhälsa och demokrati

Det pågår flera samverkansarbeten för att stärka det förebyggande arbetet samt att öka medborgarnas möjligheter till sysselsättning och delaktighet i samhällslivet. Samtliga mål anses uppfyllda.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

God måloppfyllelse inom området (3 av 4). Socialförvaltningen arbetar aktivt med resursanvändning och klimatanpassning genom att se över och förändra vårt sätt att arbeta. Vi arbetar för att samordna och samverka för att uppnå en hållbar och bättre resursanvändning. Vi ser fortsatta behov att arbeta med att minska sjukfrånvaron.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Björn Mårtensson (C)
Förvaltningschef/VD:	Katarina Härner
Antal anställda:	68

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB) är ett helägt fastighetsbolag som ägs av Ovanåkers kommun. AEFAB:s uppdrag är att bygga och hyra ut hyresrätter i kommunen. Vi ska ha ett utbud som passar olika kategorier av hyresgäster. Boendet är en grundförutsättning för att attrahera både företag och människor till kommunen.

AEFAB har idag 1 601 lägenheter varav 636 finns i Alfta och 965 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 100 000 kvm. De flesta bostadsbestånd i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet, medelvärdeåret är 1976. Vi förvaltar och underhåller även verksamhetslokaler och andra fastigheter åt Ovanåkers kommun, totalt 67 500 kvm verksamhetslokaler förvaltas åt kommunen. Förvaltning sker även av det kommunala fastighetsbolaget Alfta Industricenter AB:s lokaler om c:a 35 000 m². Totalt förvaltar bolaget ca 200 000 m². AEFAB:s anställda arbetar med allt från administration och service till el- och driftsfrågor. Huvuddelen av personalen utgörs av bovärdar, fastighetsskötare, lokalvårdare, hantverkare och administratörer.

Viktiga händelser

Hyrorna för 2023 höjdes med 4,5 % efter förhandlingar med Hyresgästföreningen. Denna hyreshöjning kompenenserade inte fullt ut för den kostnadsutveckling som varit det senaste året och som även fortsatt under 2023. Detta innebär att budget för 2023 är känslig för extra kostnader som inte är budgeterade.

Inom bolaget arbetar vi för att bedriva förvaltningen på ett effektivt sätt samt att använda våra resurser på bästa sätt och till nytta för våra hyresgäster.

Uthyrningen av Trygghetsboendet på Backa i Edsbyn har gått sämre än planerna. I dagsläget är 16 av 31 lägenheter uthyrda. Under året har vi påbörjat en marknadskampanj för att få dessa uthyrda, bland annat genom en tillfällig hyresrabatt.

Uthyrningsläget i övrigt är fortfarande bra, dock något högre vakanser än tidigare år. Konjunkturläget är fortfarande osäkert och kan vid en försämring komma att påverka Aefab genom högre kostnader för vakanser.

Planerat underhåll fortsätter enligt budget. De större projekt som genomförts under året är stamrening på området Trekanten i Edsbyn, värmeåtervinning på området Bagaren i Edsbyn. Installation av elbilsaddning slutfördes under perioden på våra områden.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	159 461	149 803
Verksamhetens kostnader	-129 045	-119 581
Avskrivningar	-18 308	-17 442
Verksamhetens nettokostnader	12 108	12 780
Finansiella intäkter	44	63
Finansiella kostnader	-11 248	-8 123
Bokslutsdispositioner	1 200	546
Skatt på årets resultat	-913	-2 390
Periodens resultat	1 191	2 876

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	498 713	494 762
Omsättningstillgångar	29 461	26 405
Summa Tillgångar	528 174	521 167
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	115 424	115 191
Avsättningar	10 408	9 775
Långfristiga skulder	360 000	360 000
Kortfristiga skulder	42 342	36 201
Summa Eget kapital och skulder	528 174	521 167

Årets resultat

Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 904 tkr (fg år 4 720 tkr. Jämfört mot budget är resultatet 842 tkr lägre. Större negativa avvikelser redovisas för vakanser lägenheter -1 982 tkr, inre underhåll - 3 000 tkr, fjärrvärme, - 804 tkr samt räntekostnader, -510 tkr. Positiva avvikelser redovisas för övriga intäkter, fakturerade tjänster 1 967 tkr, personalkostnader, 1 334 tkr. Underhåll uppgår till totalt 31 351 tkr varav 16 518 tkr redovisas som nya/utbyte av komponenter och redovisas som anläggningstillgång. I samband med bokslutet så har en fastighetsvärdering skett, denna visar att marknadsvärdet på bolagets fastigheter uppgår till 853 000 tkr att jämföra med det bokförda värdet som uppgår till 475 680 tkr.

Soliditet på bokförda värden har minskat något jämfört med 2022 och uppgår till 21,9 % (fg år 22,1 %). Detta är över målet i ägardirektivet som anger 17-21 %. Utgående likvida medel är högre än budget och förklaras av problem med leverantörsbetalningar som blev försenade över årsskiftet på grund av IT problem.

Framtid

Under 2024 kommer vi fortsätta att effektivisera verksamheten och se över hur vi får en ändamålsenlig organisation. Vi har flera pensionsavgångar under 2024-2025 och innan vi ersätter dem så ser vi över

behovet. Arbetet med nya affärsplanen är uppstartat och målsättningen är att vara klara till sommaren 2024.

Vi har anställt en projektledare som kommer vara med och utveckla förvaltningsuppdraget så att vi använder våra resurser på bästa sätt.

Vi kommer fortsätta arbeta med kundnöjdheten och använda ett enkätverktyg för att kunna jämföra oss med liknande verksamheter.

Den hyreshöjning på 5,5 % som vi nådde i hyresförhandlingen för 2024 täcker inte kostnadsökningarna vi möter upp det med att inte ersätta personal som går i pension och se över vårt inre underhåll. Vi ser möjligheter med att få Backa trygg uthyr och vår prognos för 2025 med den överenskomna hyreshöjningen på 4,5 % är att vi får hämtar tillbaka resultatet något.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 3 st 2 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 2 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 2 st 1 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Totalt finns för året 12 mål inom de olika perspektiven/inriktningsmålen.

ARBETE OCH TILLVÄXT (5 mål)

Inom detta område bedöms målen om personalrekrytering, sjukfrånvaro och trivsel mm för vår personal delvis uppfyllda. Sjukfrånvaron är högre än målet. Medarbetarenkäter genomförs löpande, utfallet följs upp och analyseras i arbetsgrupperna, vid behov upprättas handlingsplaner.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (2 mål)

Otryggheten ökar i samhället vilket påverkar våra bostadsområden. Målet bedöms delvis uppnås för 2023. Trygghetsarbetet prioriteras i kommande års affärsplan.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (2 mål)

Bolaget följer policy för sponsring som anger att stöd skall lämnas till föreningar som arbetar med ungdomar

och integration.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (3 mål)

De ekonomiska om soliditet uppnås för 2023. . Målet om minskning av energianvändningen bedöms följa den långsiktiga planeringen. För att uppnå 30 % besparing till 2030 behövs ytterligare åtgärder vidtas.

Alfta Industricenter AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Björn Mårtensson (C)
Förvaltningschef/VD:	Katarina Härner
Antal anställda:	Inga anställda

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun.

AICAB är ett industrihotell om 35 000 m². Uppdraget är att hyra ut och förvalta ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Under perioden har vi haft i princip allt helt uthyrt. Det är då 33 företag som har ca 600 anställda, de flesta företagen upplever fortfarande bra konjunkturer och söker arbetskraft, dock upplevs osäkerhet om det kommande årets utveckling.

Viktiga händelser

Under året har vi arbetat med tre större ombyggnader och hyresgäst Anpassningar. I dessa fall har nya förlängda hyresavtal tecknats. Investeringar blev 476 tkr dyrare än budget, nyupplåning på 7 mnkr skedde under hösten.

Vi har arbetat med att uppgradera bredbandsförbindelserna med nya switchar. Parkeringen mot Runemovägen har byggts ut för att möta verksamheterna behov. Belysningen på parkering och efter vägarna in till området är utbytt till LED.

Uthyrningsläget är fortsatt bra och i dagsläget finns endast några kontor lediga för uthyrning. Under året har vi avsatt mer resurser för yttre fastighetsskötsel på området.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	19 822	18 292
Verksamhetens kostnader	-12 280	-11 449
Avskrivningar	-4 965	-4 714
Verksamhetens nettokostnader	2 577	2 129
Finansiella intäkter	1	3
Finansiella kostnader	-1 569	-703
Periodens resultat	1 009	1 429

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	95 493	83 829
Omsättningstillgångar	1 253	1 004
Summa Tillgångar	96 746	84 833
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	28 327	27 721
Avsättningar	3 408	3 004
Långfristiga skulder	57 000	50 000
Kortfristiga skulder	8 011	4 108
Summa Eget kapital och skulder	96 746	84 833

Årets resultat

Alfta Industricenter AB redovisar för 2023 ett resultat före skatt på 1 009 tkr (fg år 1 429 tkr). Detta resultat är c:a 250 tkr lägre än budget. Som helhet är det redovisade resultat tillfredsställande då årets budget innehöll många osäkerheter om framför allt driftskostnadsökningar och höjda räntor. Intäkter och rörelseresultat är det högsta den senaste femårsperioden.

I samband med bokslutet har en intern fastighetsvärdering skett av samtliga industrifastigheter som bolaget äger. Denna värdering utvisar att marknadsvärdet överstiger det bokförda värdet. För att bibehålla fastigheternas värden är det av stor vikt att bibehålla hyresintäkter och driftsnetton genom långsiktiga hyresavtal och arbeten med att sänka bolagets driftskostnader.

Under året har Alfta Industricenter AB investerat totalt 19 228 tkr, budget var på 18 751 tkr.

De tre största investeringarna avser utbyggnader och anpassningar för hyresgäster. I dessa fall har nya förlängda hyresavtal tecknats.

Under året har ett nytt lån tagits upp på totalt 7 000 tkr för finansiering av dessa investeringar, resterande har finansierats med egna medel samt via den kredit som finns via kommunens koncernkredit.

Soliditeten minskar från 32,7 % till 29,3 % men är fortfarande över de mål som bolaget har i affärsplanen.

Minskning av soliditeten förklaras av årets höga investeringsnivå samt upplåning.

Resultat och soliditet uppfyller de mål som fastställt i den nuvarande affärsplanen. Likviditet är något sämre än budget och förklaras av att upplåningen var något lägre än planerat.

Framtid

Vi har haft en hög investeringsnivå de senaste åren som planar ut under 2024.

Uthyrningsläget är fortsatt bra och merparten av hyresavtalen har en återstående löptid på fem år eller mer.

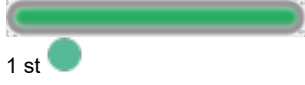

Vid förändringsbehov av hyresgästernas lokaler skall vi vara lyhörda för anpassningar, dessa skall i så fall finansieras genom nya tillkommande hyresavtal.

Styrelse och ledning kommer att arbeta med att ta fram en ny affärsplan. I investeringsplanen för de kommande åren finns fortsatt arbete med att byta ut äldre ventilationsaggregat vilket beräknas spara både el och värme.

De satsningar på fastighetsskötsel som genomfördes under 2023 blev lyckade och vi kommer bibehålla skötselnivån framgent.

Flera företag är under tillväxt vilket innebär att Alfta industricenter fortsatt behöver utvecklas, särskilt gällande infrastrukturen är det behov av investeringar i närtid.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 3 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 5 st

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Totalt finns för året 10 mål inom de olika perspektiven/inriktningsmålen. Avstämningen som redovisas i denna rapport visar att bedömningen är att samtliga mål är uppfyllda för året. Detta är en bedömning av måluppfyllelsen.

ARBETE OCH TILLVÄXT (3 mål)

Målen uppfyllas för 2023.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (1 mål)

Uthyrningsgraden om minst 95 % uppnås.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (1 mål)

Målet uppnåtts då sponsring sker enligt fastställd policy och den inriktning som anges i denna.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (5 mål)

Resultat- och soliditetsmålen för 2023. Inför året fanns osäkerheter då räntekostnader och driftskostnadsökningen var svår att beräkna. Bokslutet visade att rörelseresultat blev tillfredsställande vilket gjorde att detta täckte de ökade räntekostnaderna. Höjt avkastningskrav i fastighetsvärderingen gör att marginalen mellan beräknat marknadsvärde och bokfört värde är relativt liten.

Helsinge Net Ovanåker AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Åke Jonsson (S)
Förvaltningschef/VD:	Johan Sigfridsson
Antal anställda:	6

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100 % av Ovanåkers kommun. Bolaget levererar bredband via fibernät och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.

Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget har tidigare fiberanslutit ett stort antal telestationer i kommunen och kan därigenom leverera bredband genom hyra av kopparledning från respektive telestation till hushåll och företag, så kallad ADSL-anslutning.

Bolaget är sedan ett antal år inne i en fas där vi avvecklar ADSL-tekniken och istället investerar i fiberledning hela vägen till bostads- och företagsfastigheter. Fördelningen mellan bolagets anslutningstyper är i dagsläget 98% fiber och 2% ADSL .

Vår intäktsfördelning är c:a 70% privatkundsintäkter och 30% företagskundsintäkter.

Bolaget uppnår under säsongen 2023-2024 målet i kommunens bredbandsstrategi, 98 % fibererbjudna hushåll 2025. Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under de senaste åren ökat kraftigt. Orsak till detta är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när det endast finns mindre byar och glesbygd kvar att bygga till. Mot bakgrund av investeringarnas långsiktiga karaktär kan lönsamhet för ett fiberutbyggnadsprojekt normalt inte påräknas de inledande åren

I dagsläget ligger 98,5 % av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

Viktiga händelser

Verksamhetsåret har dominerats av investeringar i fiberutbyggnadsprojekt. Årets investeringar har genomförts med egna- och bidragsmedel. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförädlingsprojekt med elbolag.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	16 937	16 855
Verksamhetens kostnader	-8 657	-9 283
Avskrivningar	-5 072	-5 133
Verksamhetens nettokostnader	3 208	2 439
Finansiella intäkter	287	57
Finansiella kostnader	-1 050	-602
Bokslutsdispositioner	-1 370	-1 890
Skatt på årets resultat	-222	-3
Periodens resultat	853	1

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	73 947	71 991
Omsättningstillgångar	16 769	17 583
Summa Tillgångar	90 716	89 574
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	-10 281	-9 428
Avsättningar	-9 526	-8 156
Långfristiga skulder	-50 000	-63 000
Kortfristiga skulder	-20 908	-8 989
Summa Eget kapital och skulder	-90 715	-89 573

Årets resultat

Ett ökat positivt resultat jämfört med föregående årsbokslut. Ett ökat intresse för fler företagstjänster och snabbare privatjänster samt minskade verksamhetskostnader har hjälpt till att öka resultatet trots den ekonomiska utmaning utbyggnader i områden med allt glesare befolkningsstruktur innebär.

Framtid

Bolaget avser att fortsätta genomföra omfattande investeringar i fiberteknik.

Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under 2023 ökat kraftigt men kommer tack vare en större andel bidrag att under 2024 få en minskad kostnad per hushåll för bolaget. Orsak till den faktiska kostnadsökningen är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när vi endast har mindre byar och glesbygd kvar att bygga till.

Planer:

- Fiberutbyggnad kommer i den mån det är ekonomiskt hållbart att fortsätta förbi målet att 98% av hushållen och företagen ska erbjudas anslutning till höghastighetsnät.
- Fortsatta insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god

prestanda.

- Bearbetning av redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad faktisk anslutningsgrad.
- Utveckling av affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i>	 2 st
TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i>	 1 st 2 st
FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i>	 1 st
HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i>	 1 st 2 st

Helsinge Vatten AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Magnus Demervall (C)
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedeback Lindberg
Antal anställda:	41

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vatten sköter drift och underhåll för Bollnäs och Ovanåkers kommuns alla VA-anläggningar. I detta ligger att säkerställa vattenförsörjningen och ansvara för reningen av avloppsvatten. I uppdraget ingår även ekonomihantering och kundservice för kommunernas VA-abonnenter.

Viktiga händelser

Ny styrelse för mandatperioden 2023-2026 tillträdde i samband med bolagsstämman i mars.

Stort arbete har gjorts under hela året att ta fram det förslag på dagvattentaxa som nu är antagen i båda kommunerna.

I både Bollnäs och Ovanåker har Helsinge Vatten varit delaktiga i framtagandet av en kommunal vattentjänstplan. Den skulle enligt *Lagen om allmänna vattentjänster* antas av kommunfullmäktige senast den 21 december 2023. I Bollnäs är det endast en mindre försening och Vattentjänstplanen kommer förmodligen att föreslås för kommunfullmäktige i februari. I Ovanåker finns en remissversion färdig, men där har projektet avstannat i den kommunala processen.

Övergång till det nya personal- och lönehanteringssystemet Medvind under hösten 2023 har tagit mycket tid och kraft. Även i skrivande stund efter 3 månaders användning upptäcks att vissa funktioner och behörigheter inte stämmer.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	67 985	65 648
Verksamhetens kostnader	-67 795	-65 327
Avskrivningar	-415	-324
Verksamhetens nettokostnader	-225	-3
Finansiella intäkter	239	26
Finansiella kostnader	-14	-12
Skatt på årets resultat		-11
Periodens resultat	0	0

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	2 264	1 928
Omsättningstillgångar	13 082	12 648
Summa Tillgångar	15 346	14 576
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	400	400
Avsättningar	0	0
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder	14 946	14 176
Summa Eget kapital och skulder	15 346	14 576

Årets resultat

Bolaget baseras på självkostnadsprincipen och det redovisade resultatet vid årets slut är noll. Resultatet av VA-verksamheten redovisas under respektive kommuns bokslut.

För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftsbidraget mot utfall driftskostnader i verksamheten gällande Bollnäs och Ovanåker. 2023 blev driftskostnaderna totalt 844 tkr högre än budgeterat.

Ur ett Ovanåkers perspektiv så uppkom följande avvikelser mot budget :

- Prisökning för kemikalier gör att kostnaderna ligger 450 tkr över budget.
- 240 tkr mer i slamavfallskostnad. Mängd slamavfall från Alfta reningsverk var felaktigt budgeterat med 120 ton samt prisökning blev högre än budgeterat.
- Kostnad för spolbilsinsatser 184 tkr över budget.

Framtid

Under de kommande åren behöver klimatanpassningsarbetet intensifieras. För Helsinge Vattens del innebär det att arbeta med effekterna av längre perioder med torra och skyfall. Detta måste ske tillsammans med de kommunala förvaltningarna, eftersom framför allt effekterna av skyfall behöver minimeras genom samhällsåtgärder och inte med större dagvattenledningar.

Det senaste årets kraftiga ökning av priset på VA-material, kemikalier och inköp av entreprenadtjänster innebär tillsammans med höjda räntenivåer en kraftig ökning av kostnaderna för VA-kollektivet. Samtidigt har kunderna en allt lägre förbrukning av vatten vilket innebär ett dilemma i VA-verksamhetens budget och taxeutformning.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mona Toresson (S)
Förvaltningschef/VD:	Mari Törrö
Antal anställda:	45 st

Verksamhetsbeskrivning

BORAB har sitt säte i Bollnäs och är ett kommunalt bolag som ägs av två kommuner, Bollnäs genom Bollnäs Stadshus AB (66,7%) och Ovanåker (33,3%). Bolagets huvudsakliga ansvar är att samla in, transportera, behandla och återvinna avfall från hushåll, dvs det avfall som kategoriseras som kommunalt avfall, och driva återvinningscentralerna i Bollnäs och Edsbyn. Denna halva av verksamheten råder under självkostnadsprincipen och är taxefinansierad. Bolaget tar även emot, lagrar och behandlar avfall från verksamheter ex. företag och fastighetsägare. Denna del finansieras med marknadsmässiga mottagningsavgifter. På uppdrag av Bollnäs Energi AB lagras och bereds också avfallsbränsle mot ersättning.

Viktiga händelser

Insamling av mat- och restavfall togs i drift i egen regi den 1 januari 2023. Merkostnader för rep på äldre fordon ska regleras med fordonsleverantören via krav på vite när samtliga beställda bilar är levererade. Den sista bilen har beräknad leverans i mars 2024, dvs mer än 1 års försening.

Bygget av garage och tvätthall är väsentligt försenat pga hävt avtal med byggtreprenören. Krav på vite och skadestånd har ställts till byggtreprenören. Denna entreprenör har försatts i konkurs och krav har ställts på konkursboet, men vi räknar med att inte kunna få ut något vite. Ny entreprenör är upphandlad och bygget har återupptagits och beräknas vara klart i mars 2024. Investeringen inte aktiveras förrän 2024 till ett något högre värde än ursprunglig upphandling, framförallt pga de byggfel som orsakats av den första entreprenören.

Omfattande arbete har gjorts under året med att ta över befintliga ÅVS:er (Återvinningsstationer) från producentorganisationen. Inköp av containrar har gjorts liksom av digitala stödsystem, logistik för tömning är upphandlat av entreprenör samt skötseln (städning och snöröjning) av ÅVS:erna i respektive kommuns interna organisationer.

Första januari 2024 blev det obligatoriskt för samtliga hushåll och verksamheter att sortera ut sitt matavfall. Därmed är det inte längre möjligt att teckna ett osorterat abonnemang.

Arbete pågår med båda ägarkommunerna utifrån den nya förpackningsförordningen och den införandeplan som inlämnades till Naturvårdsverket i september 2023.

PFAS utredning är avslutad och den påvisar en mindre spridningsrisk. Ansvar för dessa föroreningar vilar även på räddningstjänsten. Frågan tas vidare till tillsynsmyndigheten samt för ytterligare utredning innan beslut om ev. åtgärder ska fattas.

BORABs organisation har vuxit mycket på kort tid. Det innebär att roller, processer, stödfunktioner och arbetsuppgifter behöver ses över. Utöver detta har såväl bankbyte som byte av lönesystem genomförts.

Arbetet pågår med att stärka kris- och krigsberedskapen. Det är ett omfattande arbete som tar tid och resurser i anspråk.

Förändringar har gjorts i tjänsten för hämtning av grovavfall från hushåll och en ny tjänst för hämtning av trädgårdsavfall har införts. Detta för att kunna separera (enl. lagkrav) trädgårdsavfall från brännbart avfall.

Under sommaren 2023 inträffade en brand i vårt avfallslager. Skadan av branden kunde begränsas tack vare väl fungerande rutiner. Risken för bränder ökar och arbete pågår för att förhindra och begränsa.

Ekonomi

Resultaträkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	84 171	80 278
Verksamhetens kostnader	-79 395	-71 533
Avskrivningar	-7 267	-6 371
Verksamhetens nettokostnader	-2 491	2 374
Finansiella intäkter	562	191
Finansiella kostnader	-134	-127
Bokslutsdispositioner	2 205	1 516
Skatt på årets resultat	-139	-849
Periodens resultat	3	3 105

Balansräkning

	2023 -01-01 - 2023-12-31	2022 -01-01 - 2022-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	83 825	79 059
Omsättningstillgångar	29 756	39 888
Summa Tillgångar	113 581	118 947
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	72 714	75 026
Avsättningar	9 977	10 670
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	15 890	18 251
Summa Eget kapital och skulder	113 581	118 947

Årets resultat

Årets resultat var budgeterat till 1,5mkr men blir vid årets slut +/- noll. Detta beror bl a på fördyringar som inflationen har medfört gällande drivmedel, högre prisnivåer generellt från leverantörer samt högre underhållskostnader pga högre slitage än beräknat.

Ersättningen från BEAB för krossningen av avfallsbränsle höjdes med endast 10% för 2023 istället för med hela index som avtalat. Detta gjordes med styrelsens godkännande och påkallades av BEAB utifrån deras ekonomiska situation. Det har medfört lägre intäkter för produktion. Krossningen till BEAB landar på enligt plan vid årets början 63 000 ton.

Kostnaden för inhyrd personal på produktionssidan blev dubbelt så hög mot budget, bl.a. för att förstärka när ordinarie personal varit frånvarande och vid arbetstoppar. Pensionskostnaderna har ökat pga inflationskompensationen.

Kostnaderna för reparationer och underhåll är högre än budgeterat. Det beror dels på inflationen och dels på större slitage än beräknat på både fordon och maskiner.

Priset på skrot har hållit relativt god nivå under året och utfallet intäktsmässigt landade nästan 880tkr högre än den restriktiva budget som estimerades 2022. Rådande konjunkturläge medför att mindre avfall inkommer från verksamheter och det medför att intäkterna från mottagningsavgifterna minskar.

Höga drivmedelspriser under året blir en stor kostnadspost för både produktionen och åkeriet. Avskrivningskostnaden för åkeriet hamnade 650tkr under budget på grund av förseningar i både fordon och garagebygge.

Högre kostnader än budgeterat för kollektivet kompenseras genom nyttjande av tidigare upparbetat överskott för både Bollnäs och Ovanåker.

Framtid

Det allmänt hårdnande ekonomiska läget i samhället påverkar och kommer att fortsätta att påverka bolaget. Lågkonjunkturen har medfört att färre företag lämnar avfall vilket medför minskade intäkter. Samtidigt står vi inför stora förändringar som vi enligt lag måste genomföra. Vilket innebär ökade projektkostnader och investeringskostnader.

Osäkerheten är stor i beräknade intäkter (ersättning via naturvårdsverkets schabloner och bestämmelser) samt driftskostnader för insamling av förpackningar. Den befintliga fastighetsnära insamlingen i allmännyttans bestånd samt driften av Förpackningsstationerna (tidigare ÅVS) är det som berörs under 2024. Från 2027 kommer detta även innefatta alla villahushåll och fritidshus. Omfattande arbete samt investeringar behöver också göras de närmaste åren för att implementera fastighetsnära insamling av förpackningar för villor och fritidshus. Häri ligger oklarheter gällande kalkylering av intäkter, kostnader samt projektkostnader och investeringar.

Vi har ett större slitage än befarat i kvarnanläggningen. Underhållskostnaderna riskerar att skjuta i höjden och det finns en överhängande risk för oplanerade stopp. Det skulle leda till negativa konsekvenser för våra samhällsviktiga funktioner samt för ekonomin. I och med detta kommer planerad investering i nya hammarkvarnar tidigareläggas till 2024.

Förekomsten av PFAS med en viss spridningsrisk är en potentiell risk för bolaget, speciellt om det kommer att ställas krav på omfattande sanerings- eller skyddsåtgärder. Detta kommer medföra att provtagning och kostnader inom ramen för miljökontrollsprogrammet kommer att öka.

